

Nulägesanalys av Stockholms arbetsmarknad

En statistisk rapport om utbud och
efterfrågan av arbetskraft i Stockholms
stadsdelsområden 2008–2017

Nulägesanalys av Stockholms arbetsmarknad

En statistisk rapport om utbud och efterfrågan av arbetskraft i Stockholms stadsdelsområden 2008–2017

Beställare: Invest Stockholm och Arbetsmarknadsförvaltningen, Stockholms stad
Rapporten är framtagen av Sweco, 2018

Foto framsida: Henrik Trygg

Foto sid 44: Tove Freij

Innehåll

Inledning.....	4
Läsanvisning.....	6
Metod och avgränsningar	7
Sysselsättning	8
Pendling	17
Efterfrågan på arbetskraft.....	23
Matchningsindikatorer	29
Branschspecifika analyser	36
Kulturella och kreativa näringar	42
Slutsatser	45
Appendix	47

Inledning

Stadens nämnder och bolagsstyrelser ska samverka för att säkerställa ökat företagande, fler arbetsplatser och goda förutsättningar för näringslivet i Stockholm. Som en del i detta arbete har berörda nämnder och bolag ett specifikt uppdrag att kartlägga möjligheterna för ökad tillväxt inom respektive stadsdels geografiska område genom en lokal näringslivsanalys. Rubricerad arbetsmarknadsanalys svarar upp mot dessa av kommunfullmäktige beslutade uppdrag. Utifrån denna analys ska lokala handlingsplaner tas fram för utveckling av områden där stadens nämnder och bolagsstyrelser kan göra mest nytta och ge störst positiv effekt för fler stockholmare i arbete.

Den goda konjunkturutvecklingen i Stockholms stad har de senaste åren varit en drivande motor i en regionalt stark arbetsmarknad. Däremot kvarstår stora områdesspecifika utmaningar för staden. Denna rapport är en av tre delar i ett uppdrag som syftar till att ge en bred nulägesbeskrivning av Stockholms stads arbetsmarknad utifrån tillgänglig och aktuell data. Nulägesanalysen görs med utgångspunkt i tillgänglig statistik för bland annat förvärvsarbete, yrkestillhörighet och arbetslöshet. Tonvikt har lagts vid att studera matchning på arbetsmarknaden och tillväxt för stadens 14 stadsdelsområden.

Viktiga aspekter i rapporten är att utröna vad som utmärker de olika stadsdelsområdenas arbetsmarknad i relation till staden som helhet, detta för att identifiera de specifika förutsättningar och utmaningar som finns. Ett stort fokus i rapporten finns på jämförelser över tid, detta för att sätta den senaste tillgängliga statistiken i ett historiskt perspektiv. Utvecklingen över tid för Stockholms stadsdelsområden studeras och jämförs med utvecklingen i hela staden.

Rapportens slutsatser i korthet:

Fortsatt positiv utveckling av sysselsättningen i yttre staden och bland utrikes födda

Andelen av stadens befolkning i förvärvsarbete har ökat sedan år 2008 till år 2015; en utveckling som har varit tydligast för yttre staden. I Rinkeby-Kista var ökningen störst, andra stadsdelsområden som ökat mer än genomsnittet för staden är Hägersten-Liljeholmen, Skarpnäck och Farsta. Ökningen i förvärvsfrekvens har främst skett bland utrikes födda, som dock även drabbades hårdare av lågkonjunkturen år 2009 än inrikes födda.

Arbetsstillfällena koncentreras främst till innerstaden och Kista

Sedan 2008 har den förvärvsarbetande nattbefolkningen växt snabbare än dagbefolkningen i praktiskt taget samtliga stadsdelsområden utöver innerstaden och Rinkeby-Kista, vilket innebär att den så kallade arbetsplatskvoten har växt i de sistnämnda områdena och minskat i yttre staden. Som nämndes ovan har förvärvsarbetet växt mest bland bosatta i ytterstaden, men analyserna visar att arbetstillfällena i högre utsträckning skapas i inre staden (och Kista). Detta kan tolkas som att staden har blivit mer monocentrisk över tid, det vill säga arbetstillfällena har i högre grad koncentrerats till vissa platser.

Viss inbromsning av efterfrågan på arbetskraft...

Sett över en längre tidsperiod har efterfrågan på arbetskraft mätt som antalet nyanmälda platser hos Arbetsförmedlingen ökat kraftigt, vilket återspeglar staden och länets goda konjunkturutveckling. Från år 2011 till 2016 fördubblades det genomsnittliga antalet nyanmälda platser per månad i staden. Även år 2017 var nyanmälda platser mycket högt ur ett historiskt perspektiv, samtidigt som en tydlig inbromsning har skett och antalet nyanmälda platser har minskat något i jämförelse med år 2016.

.. och den öppna arbetslösheten har ökat något

Efter en trend med minskande arbetslöshet sedan finanskrisen år 2009 har utvecklingen stagnerat år 2017. Andelen av befolkningen (20–64 år) i program med aktivitetsstöd har fortsatt minska, och stagnationen förklaras därmed av en ökning av andelen i öppen arbetslöshet. Ökningen är tydligast i yttre stadens stadsdelsområden och kan sägas vara förväntad då en stor grupp nyanlända inträder på

arbetsmarknaden, vilket innebär att arbetslösheten bedöms fortsätta öka även år 2018. Icke desto mindre torde detta utgöra den största utmaningen på stadens arbetsmarknad, framförallt i kombination med en efterfrågan på arbetskraft som i hög utsträckning är riktad mot högkvalificerad arbetskraft.

Kulturella och kreativa näringar påverkas olika av digitaliseringen

Branscherna inom kulturella och kreativa näringar har vuxit långsammare än snittet för alla andra branscherna. Detta beror på att kulturella och kreativa näringar har vissa branscher som går bra och andra som går dåligt. Det går bra för de som hör samman med digitaliseringen, som exempelvis produktionsbolag för film, video, och tv-program och utgivare av dataspel. Det som går sämre för är tidningsbranschen, en tidigare relativt stor bransch som alltmer utmanats av de digitala mediekanalerna.

Läsanvisning

Denna rapport är en omfattande analys av arbetsmarknaden i Stockholms stad och vänder sig till olika nämnder och bolag i staden. I tabellen nedan framgår vilka sidor som riktar sig till dig beroende på vad du arbetar med eller är intresserad av.

För dig som arbetar med arbetsmarknadsrelaterade frågor:

Sysselsättningsutveckling i staden	s. 8
Pendling (in och utpendling samt pendling inom stadsdelsområdena)	s. 17
Efterfrågan på arbetskraft (statistik över lediga platser hos Arbetsförmedlingen)	s. 23
Matchningsindikatorer (hur väl matchats utbudet av arbetskraft och efterfrågan?)	s. 29
Branschspecifika analyser (vilka branscher växer i stadsdelsområdena?)	s. 36
Analys av de kulturella och kreativa näringarna	s. 42

För dig som arbetar med stadsutveckling och strategi:

Pendling (in och utpendling samt pendling inom stadsdelsområdena)	s. 17
Branschspecifika analyser (vilka branscher växer i stadsdelsområdena?)	s. 36
Analys av de kulturella och kreativa näringarna	s. 44

För dig som arbetar med kultur

Analys av de kulturella och kreativa näringarna	s. 42
---	-------

Vill du veta mer?

För dig som vill veta mer om arbetsmarknaden och företagandet i Stockholms stad finns ytterligare två kunskapsunderlag framtagna under 2018:

Rapporten: Företagandet i Stockholms stad

Rapporten är en analys av företagandet i Stockholms stad och riktar sig till dig som arbetar med arbetsmarknad, lokalt utvecklingsarbete och stadsutveckling. I rapporten kan du få kunskap om hur antal anställda och arbetsställen har utvecklats i staden och hur vakansgraderna ser ut i stadsdelsområdena. I rapporten kan du även läsa om företagets syn på lokalisering, rekrytering och tillväxt. Analysen innehåller dessutom ett antal kartor över ytterstadens företagsstruktur

Faktablad för samtliga stadsdelsområden

Faktablad har tagits fram för samtliga stadsdelsområden. I dessa kan du bland annat få information om utvecklingen över tid för anställda och arbetsställen, stadsdelsområdenas profilnäringar och de snabbast växande branscherna. Dessutom presenteras ett antal statistiska nyckeltal såsom vakansgrad, förvärvsfrekvens, matchningsgrad m.m.

Metod och avgränsningar

Den målgrupp som analyseras i denna rapport är främst personer i åldrarna 20–64 år som antingen är bosatta i Stockholms stad (nattbefolkning) och/eller arbetar i staden (dagbefolkning). I vissa fall avviker målgruppen från denna definition, vilket då anges uttryckligen i dessa delar av rapporten.

Den statistik som har analyserats i rapporten är statistik som finns tillgänglig för Sweco som leverantör av statistiktjänster till Stockholms stad. I vissa fall har denna statistik kompletterats med statistik från SCB och Arbetsförmedlingen. Nedan presenteras en tabell över de register som använts till denna rapport, och i vilka kapitel statistiken använts som underlag för analyser.

Datakällor för den statistik som presenteras i rapporten

Ämnesområde	Källa
Befolkning och sysselsättning	ODS, RAKS
Pendling och	ODS (Stockholm), RAMS (övriga kommuner)
Arbetslöshet	ODS
Nyanmälda platser	Arbetsförmedlingen
Matchningsindikatorer	RAKS, Arbetsförmedlingen (aggregerad matchning)
Branschindelad statistik	ODS

Den mest aktuella registerbaserade statistik som presenteras i rapporten (ODS, RAMS och RAKS) avser år 2015, vilket var det senast tillgängliga året för data på lokal nivå vid denna rapportens genomförande (detta då registren grundas på information om taxerad förvärvsinkomst). Den registerbaserade aktivitetsstatistiken RAKS har tagits fram av SCB sedan mitten av 00-talet med syftet att visa en mer komplett bild av olika gruppers anknytning till arbetsmarknaden sett över ett kalenderår¹. Notera att eftersläpningen vad gäller arbetslöshet och nyanmälda platser baserat på Arbetsförmedlingens uppgifter inte är lika lång, vilket innebär att statistik i dessa fall presenteras fram till år 2017.

¹ En mer utförlig beskrivning av RAKS finns i rapportens appendix.

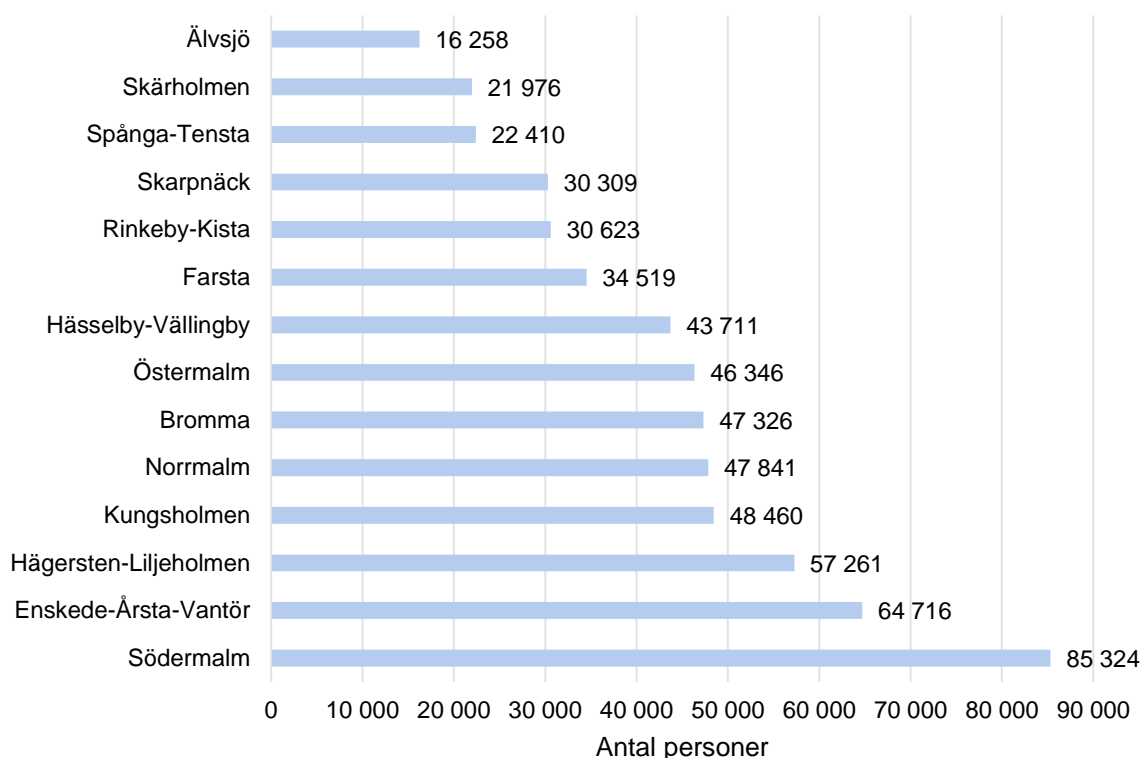
Sysselsättning

I detta avsnitt studeras olika aspekter av sysselsättning för den förvärvsarbetande befolkningen i Stockholm totalt och per stadsdelsområde. Hur utvecklingen har sett ut över tid visas, samt om skillnader finns mellan kön och inrikes/utrikes födda. Utöver detta ges en kort introduktion till SCBs kvalifikationsnivåer samt till inkomstkällorna för den icke-förvärvsarbetande delen av befolkningen.

Förvärvsfrekvenser i Stockholm 2008–2015

Stadsdelarna varierar kraftigt i befolkningsstorlek. I Figur 1 nedan visas antalet i förvärvsarbetande ålder 20-64 år. Södermalm är störst med fler än fem gånger så många personer i förvärvsarbetande ålder som den minsta stadsdelen Älvsjö. Den förvärvsarbetande befolkningens storlek utgör en grundläggande förutsättning för de lokala arbetsmarknadernas utmaningar och resurser som vidare analyseras i denna rapport. Källa för statistiken i detta kapitel är Stockholms stads områdesdatasystem ODS.

Figur 1 Befolkningen i förvärvsarbetande ålder 20-64 år, 2015

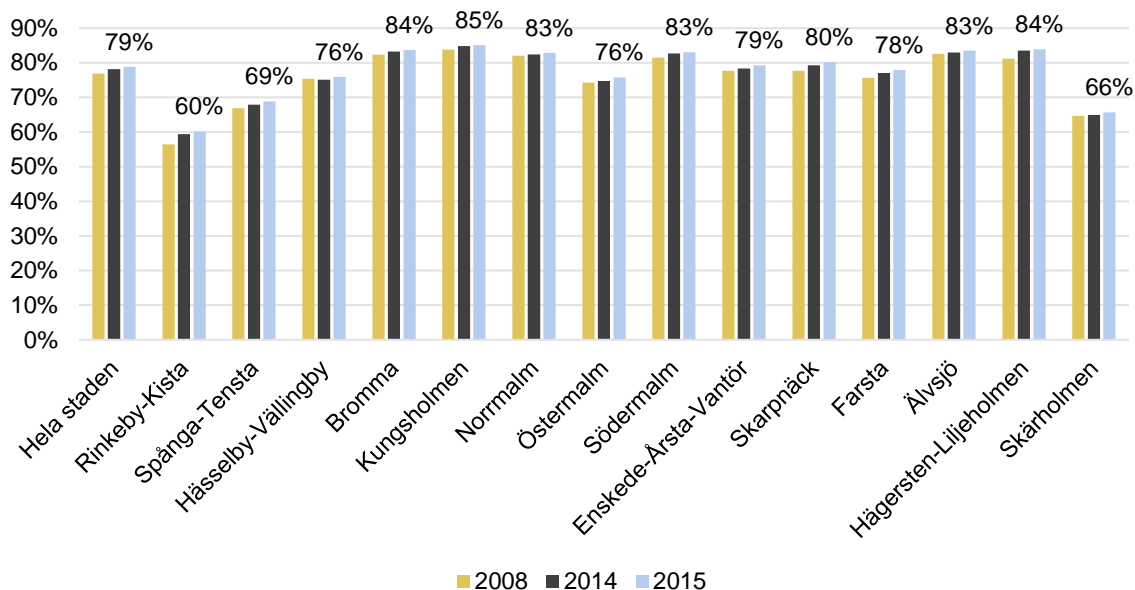

För att ge en överblick har förvärvsfrekvenserna per stadsdelsområde och dess förändring från 2008 till 2015 analyserats. Förvärvsfrekvensen är här definierad som andelen som är förvärvsarbetande² av nattbefolkningen 20–64 år. Som visas i Figur 2 är skillnaderna i förvärvsfrekvens mellan stadsdelsområdena stora, samtidigt som förändringarna är relativt små sedan år 2008. Förvärvsfrekvensen i hela staden var 79 procent år 2015, vilket är svag ökning sedan år 2008 och sedan år 2014.

² Förvärvsarbete innebär avlönat förvärvsarbete under minst en timme per vecka i november under det aktuella året, vilket är SCB och internationella arbetsorganisationens (ILO) definition.

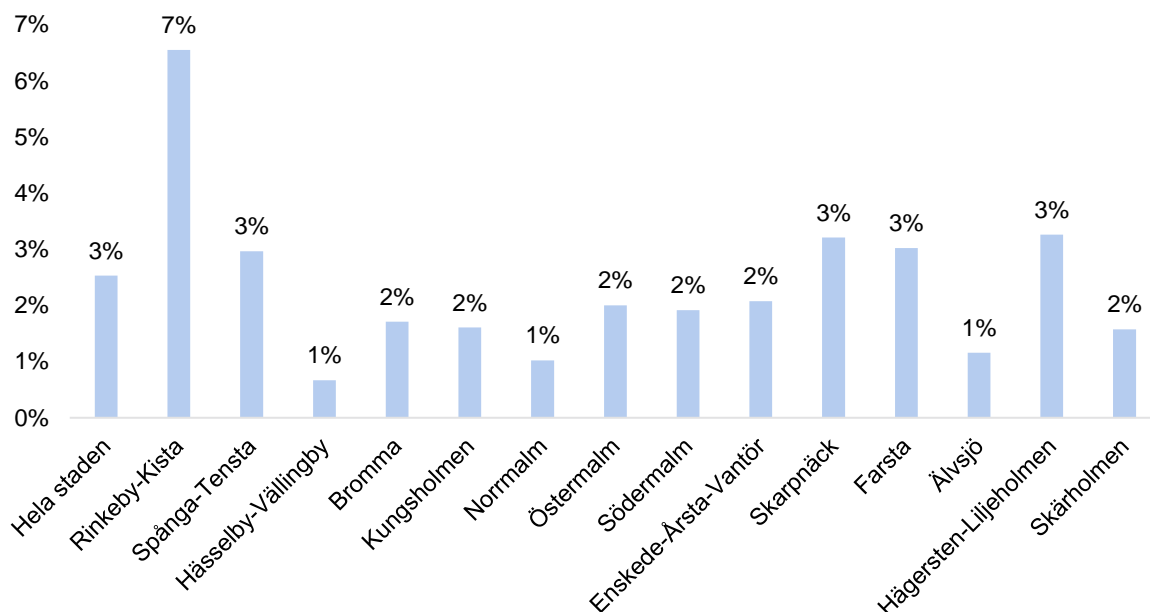

Figur 2 Förvärfrekvens för personer 20-64 år i Stockholms stad och stadens stadsdelsområden 2008,2014 och 2015.

Alla stadsdelsområden uppvisar en ökande förvärfrekvens mellan 2008 och 2015. Figur 3 nedan belyser tydligare den procentuella förändringen från år 2008 till 2015 och visar att bosatta i Rinkeby-Kista har haft den största ökningen i förvärfrekvens. Generellt har sysselsättningen ökat mest i stadsdelsområden där sysselsättningen är lägst, vilket är ytterstadens stadsdelsområden. Skillnaderna i förvärfrekvens mellan inre staden och yttre stadens stadsdelsområden har därmed blivit något mindre under 2008–2015.

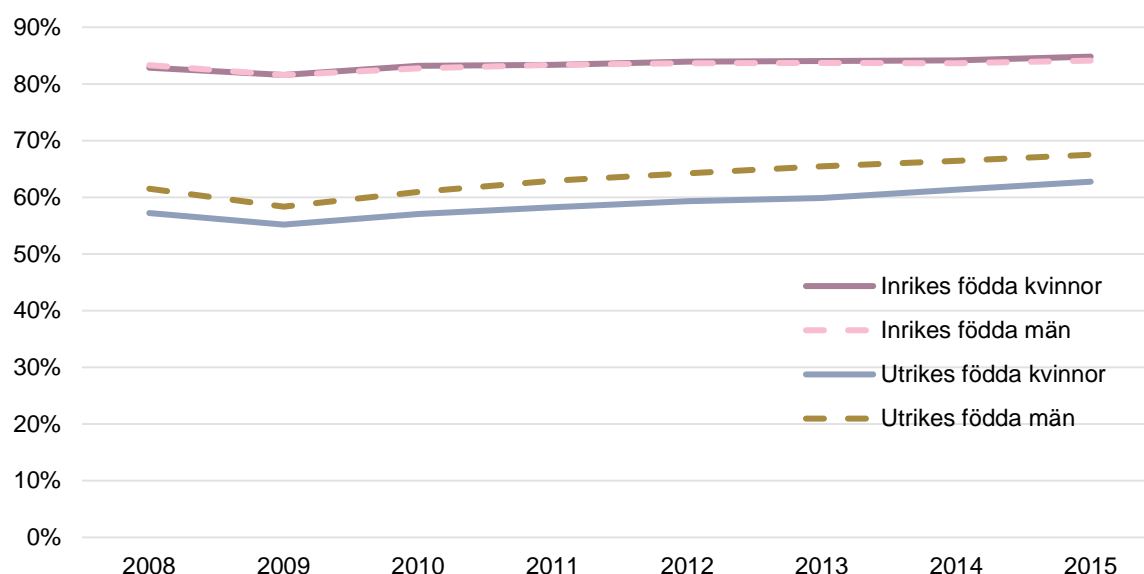
Figur 3 Procentuell förändring av förvärfrekvenser i Stockholm och stadens stadsdelsområden 2008–2015.

För att ytterligare belysa förvärfrekvensens utveckling över tid, har utvecklingen undersökts uppdelat på kön samt inrikes och utrikes födda. Hela stadens utveckling redovisas i Figur 4. Diagrammet visar att förvärfrekvensen är likvärdig mellan inrikes födda män och kvinnor och att förvärfrekvensen endast förbättrats marginellt över tid för dessa grupper. Utrikes födda har en betydligt lägre förvärfrekvens och det finns även en tydlig skillnad mellan könen inom gruppen utrikes födda. Utrikes födda drabbades hårdare än inrikes födda av lågkonjunkturen år 2009 och har sedan sett en

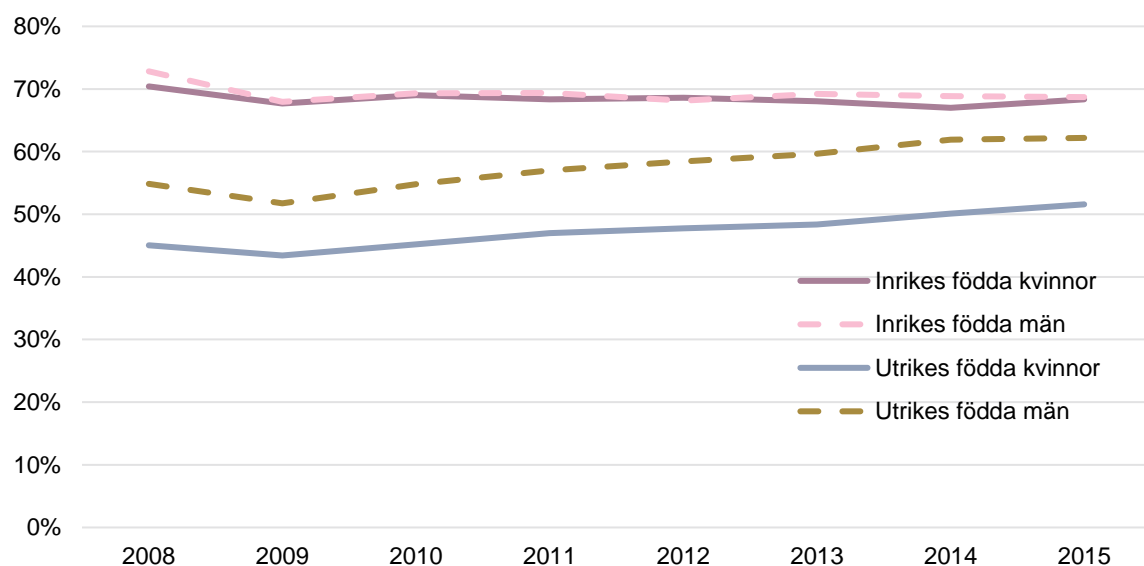
förbättrad förvärvsfrekvens över tid, och utvecklingen har varit starkare än för inrikes födda. Samtidigt visar diagrammet att könsskillnaden inom gruppen utrikes födda har ökat över tid.

Figur 4 Förvärvsfrekvens för Stockholms nattbefolkning 20-64 år efter inrikes och utrikes födda samt kön, 2008-2015

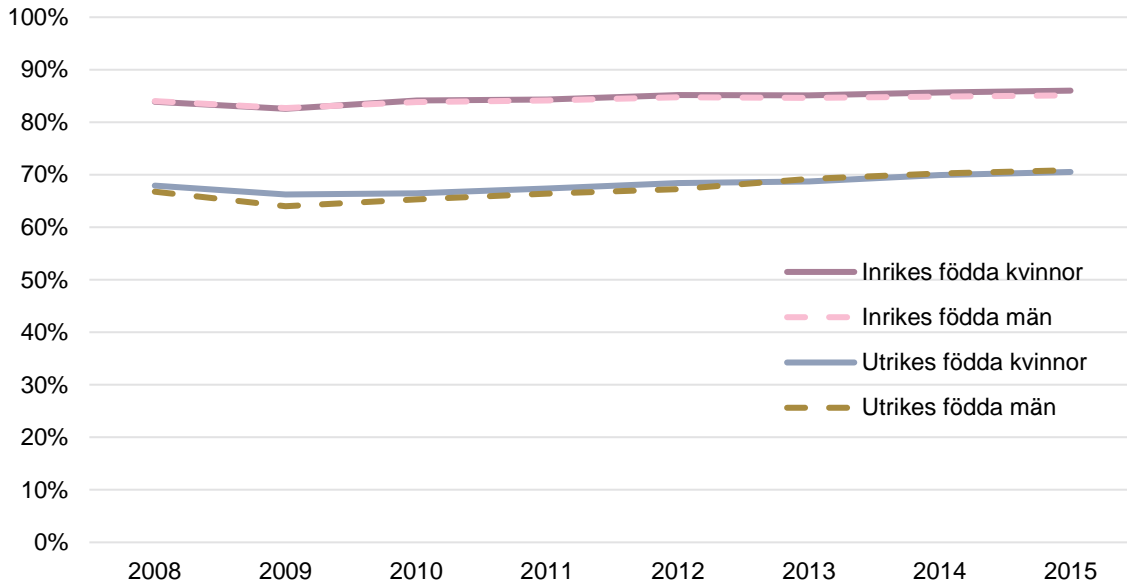
Rinkeby-Kista är tillsammans med Skärholmen, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby ett stadsdelsområde där befolkningens förvärvsfrekvens både skiljer sig kraftigt mellan inrikes och utrikes födda och där könsskillnaderna är stora mellan utrikes födda. Som visats ovan är även Rinkeby-Kista det stadsdelsområde där förvärvsfrekvensen ökat mest sedan år 2008. Utvecklingen i förvärvsfrekvens för undergrupperna i Rinkeby-Kista visas i Figur 5 nedan. I figuren framkommer att ökningen i förvärvsfrekvens i Rinkeby-Kista uteslutande har skett bland utrikes födda, samtidigt som den har minskat något bland inrikes födda. Detta innebär att skillnaden i förvärvsfrekvens mellan inrikes och utrikes födda har minskat kraftigt i detta område. Samtidigt finns stora könsskillnader inom gruppen utrikes födda, där kvinnor har en förvärvsfrekvens som är nästan 12 procentenheter lägre än männens. En likartad utveckling som den i Rinkeby-Kista har skett för bosatta i Skärholmen, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby, se figurer för dessa stadsdelsområden i appendix.

Figur 5 Förvärvsfrekvens för nattbefolkningen 20-64 år i Rinkeby-Kista efter inrikes och utrikes födda samt kön, 2008-2015

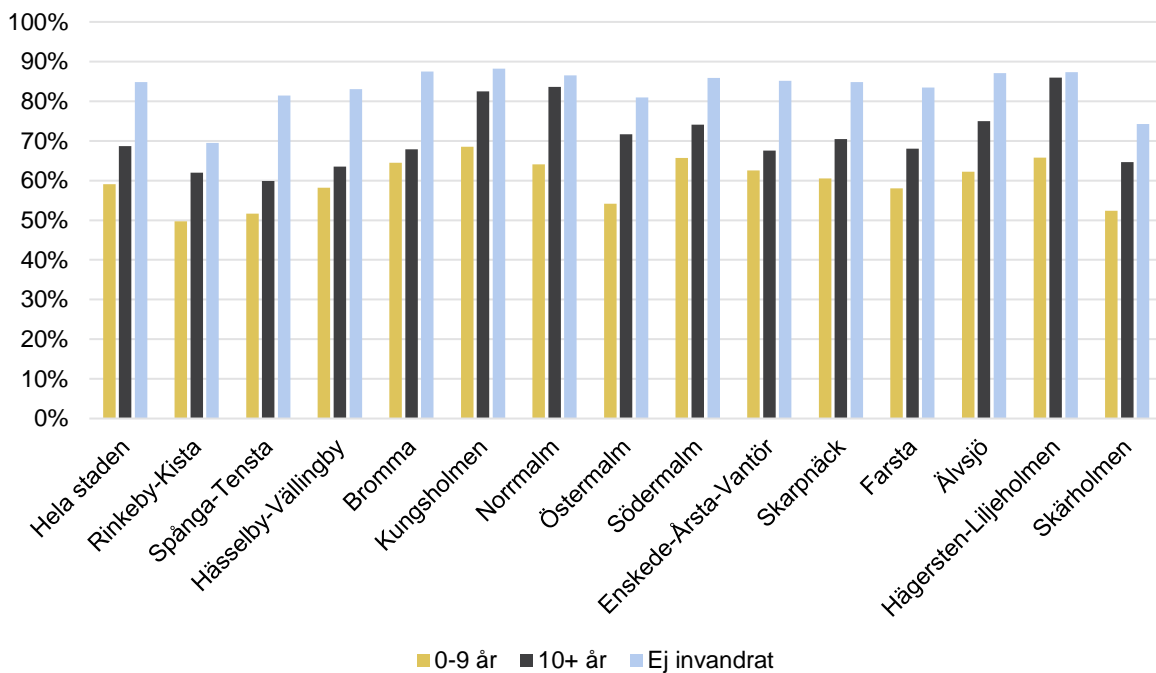
I inre stadens stadsdelsområden är könsskillnaden mellan utrikes födda män och kvinnor betydligt mindre eller obefintlig och utvecklingen i förvärvsgrad är mer likartad för inrikes och utrikes födda. Som exempel visas utvecklingen för Södermalms befolkning i Figur 6 nedan.

Figur 6 Förvärvsfrekvens för nattbefolkningen 20-64 år i Södermalm efter inrikes och utrikes födda samt kön, 2008-2015

Det finns också skillnader i förvärvsfrekvensen för utrikes födda beroende på hur länge man har bott i Sverige, vilket visas i Figur 7 nedan. Det finns ett tydligt samband mellan vistelsetid och förvärvsfrekvens, vilket är förväntat. Sett till hela staden är dock förvärvsfrekvensen betydligt lägre för utrikes födda än inrikes födda, även efter 10 års vistelsetid i landet. Skillnaderna mellan stadsdelsområdena återspeglar i hög utsträckning socioekonomiska förutsättningar.

Figur 7 Förvärvsfrekvens för utrikes födda efter vistelsetid samt de som ej invandrat (inrikes födda) 20-64 år, 2015

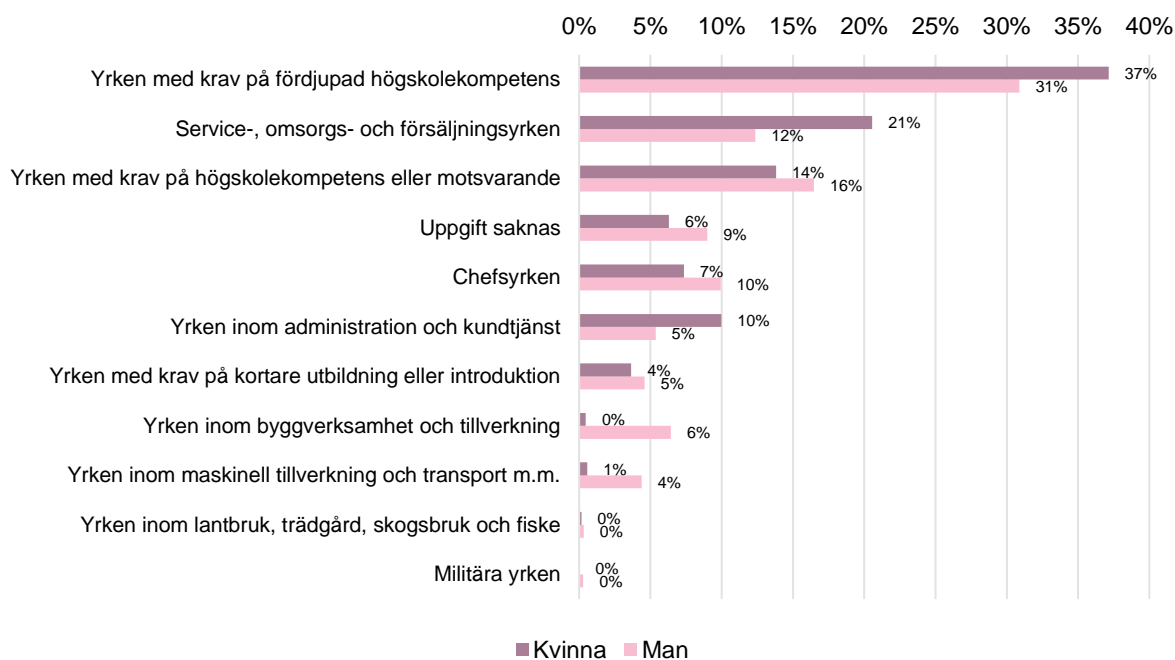

Yrkesområde och kvalifikationsnivåer³

För Stockholms förvärvsarbetande befolkning har yrkesområde analyserats. Yrkesområde är den grövsta indelningen i SCB:s yrkesklassificering SSYK⁴ och delar in den förvärvsarbetande befolkningen i tio kategorier. Dessa tio yrkesområden delas av SCB in ytterligare i fyra så kallade kvalifikationsnivåer, vilka baseras på de kvalifikationer som arbetet i fråga fordrar.⁵ I Figur 8 nedan visas inom vilka yrkesområden kvinnor och män i staden förvärvsarbetar, staplarna summerar till 100% för respektive kön. Figuren visar den höga kompetensnivå som finns inom staden, med höga andelar förvärvsarbetande inom yrken som ställer krav på högskolekompetens eller fördjupad högskolekompetens. Vidare visar Figur 8 på de traditionella könsskillnader som finns inom staden, där män i högre utsträckning arbetar inom exempelvis byggverksamhet och tillverkning, och kvinnor inom service-, omsorgs- och försäljningsyrken.

I jämförelse med Swecos analyser för 2014 års data har andelen som förvärvsarbetar inom yrken med krav på högskolekompetens och fördjupad högskolekompetens minskat något samtidigt som andelen ökat något inom yrken med krav på kortare utbildning samt service-, omsorgs- och försäljningsyrken. Detta kan vara en konsekvens av en förbättrad arbetsmarknad för lågutbildade i kombination med brist på kvalificerad arbetskraft inom flera högkvalificerade yrken.

Figur 8 Yrkesområden för förvärvsarbetande nattbefolkningen (25-64 år) i Stockholms stad efter kön, 2015

Mellan stadsdelsområdena finns stora skillnader i vilka yrkesområden de boende förvärvsarbetar. För innerstadens förvärvsarbetande befolkning dominerade de högkvalificerade yrkesområdena stort (detta analyseras vidare i nästa kapitel). Bosatta i yttre staden förvärvsarbetade i jämförelsevis hög utsträckning inom service-, omsorgs- och försäljningsyrken; i Rinkeby-Kista och Skärholmen var detta yrkesområde det vanligast förekommande. För övriga stadsdelsområden var yrken med krav på fördjupad högskolekompetens vanligast förekommande. I Figur 9 visas fördelningen av de

³ I detta delkapitel samt i delkapitel 0 har åldersgruppen 25–64 år analyserats, istället för 20–64 år som använts i övriga rapporten. Detta beror på indelningen i det underliggande datamaterialet och innebär att unga, som i lägre grad förvärvsarbetar och i högre grad studerar, exkluderas.

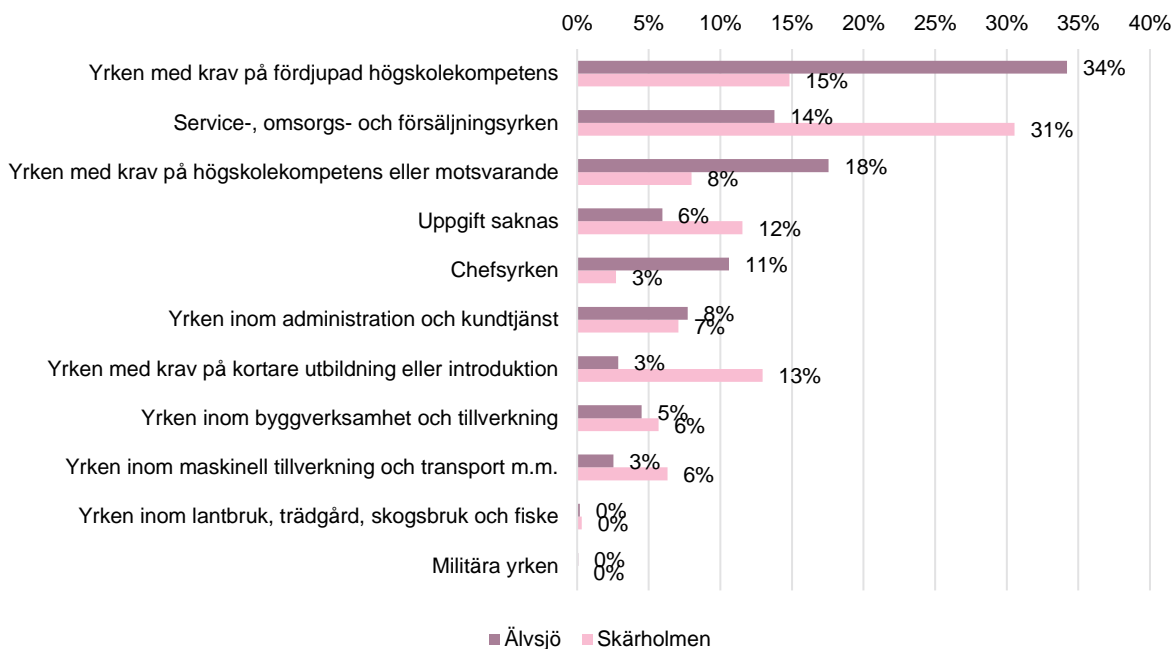
⁴ SSYK 2012, se: http://www.scb.se/sv/_/Dokumentation/Klassifikaioner-och-standarder/Standard-for-svensk-yrkesklassificering-SSYK/

⁵ Definitionerna och beskrivningar av SCBs kvalifikationsnivåer presenteras i detalj i Appendix 0.

förvärvsarbetandes yrkesområden⁶ för bosatta i Älvsjö och Skärholmen; två stadsdelsområden i söderort där yrkesområdena skiljer sig stort. Figuren summerar till 100 procent för respektive stadsdelsområde. I jämförelse med motsvarande analys för år 2014 har förvärvsarbete inom Service-, omsorgs- och försäljningsyrken ökat för bosatta i båda stadsdelsområdena.

Figur 9 Yrkesområden för förvärvsarbetande nattbefolkningen (25-64 år) i Älvsjö och Skärholmen 2015

Yrkets kvalifikationsnivåer i befolkningen

Som nämnts tidigare delas de tio yrkesområdena av SCB in i fyra kvalifikationsnivåer, vilka baseras på de kvalifikationer som arbetet i fråga fordrar.⁷ Kvalifikationsnivåerna är:

1. Elementär utbildning på grundskolenivå. Översatt till svenska förhållanden innebär det inga eller låga formella utbildningskrav
2. Utbildningar på gymnasial nivå samt eftergymnasiala utbildningar kortare än 2 år
3. Praktiska eller yrkesspecifika eftergymnasiala utbildningar om 2-3 år
4. Teoretiska eller forskarförberedande eftergymnasiala utbildningar samt forskarutbildningar om minst 3 år, normalt 4 år eller längre.

Figur 10 visar att kvalifikationsnivåerna för de förvärvsarbetandes yrken skiljde sig mycket stort mellan stadsdelsområdena, vilket kan anses vara förväntat då även befolkningens formella utbildningsnivå skiljer sig mellan stadsdelsområdena. 16 procent av befolkningen (25 procent av den förvärvsarbetande befolkningen, exkl. ej förvärvsarbetande) i Rinkeby-Kista arbetar inom yrken som ställer krav på eftergymnasial kompetens (kvalifikationsnivå 3 och 4), vilket kan jämföras med 61 procent för Norrmalms befolkning⁸.

I jämförelse med föregående års analys har genomgående andelen som förvärvsarbetar ökat, vilket även konstaterades i analysen av förvärvsfrekvens i föregående kapitel. En översiktlig analys antyder,

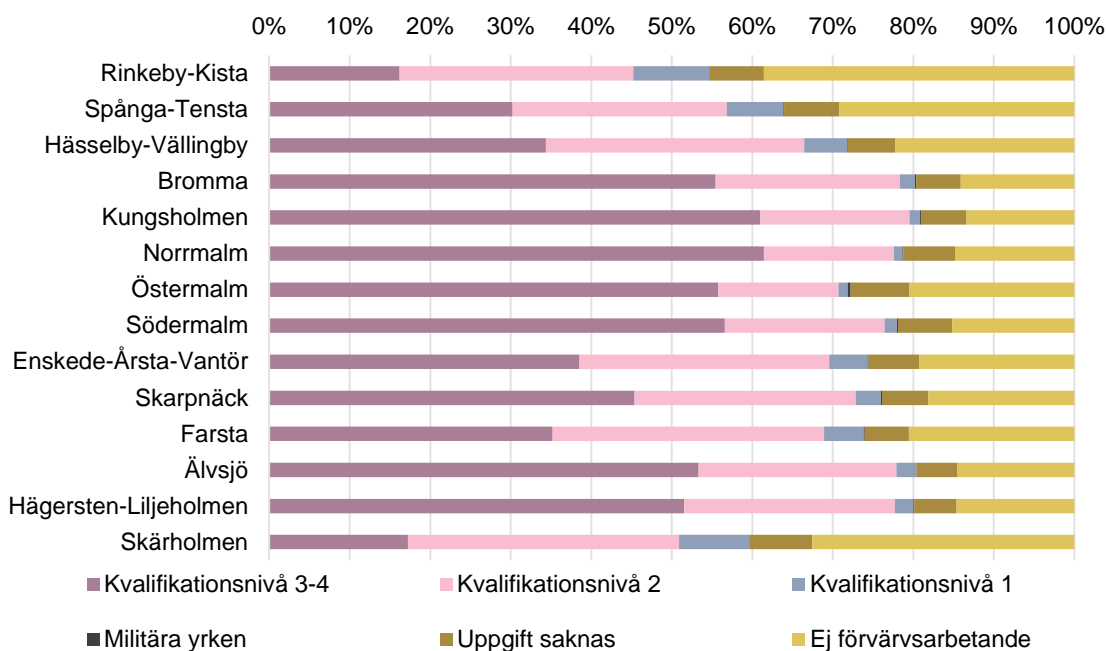
⁶ Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske, samt Militära yrken visas ej i figuren då färre än en procent i stadsdelsområdena arbetar i dessa yrkesområden.

⁷ Se appendix 0 för en mer detaljerad beskrivning av SCBs kvalifikationsnivåer.

⁸ Nattbefolkningen analyseras vilket innebär att förvärvsarbetet inte behöver ske i stadsdelsområdet där individen är bosatt.

i linje med resultat som diskuterats ovan, att inflödet från ej förvärvsarbete till arbete främst har skett till lägre kvalificerade yrken (kvalifikationsnivå 1 och 2) och i högre utsträckning i yttre staden.

Figur 10 Yrkets kvalifikationsnivå för befolkningen (25-64 år) i Stockholm 2015

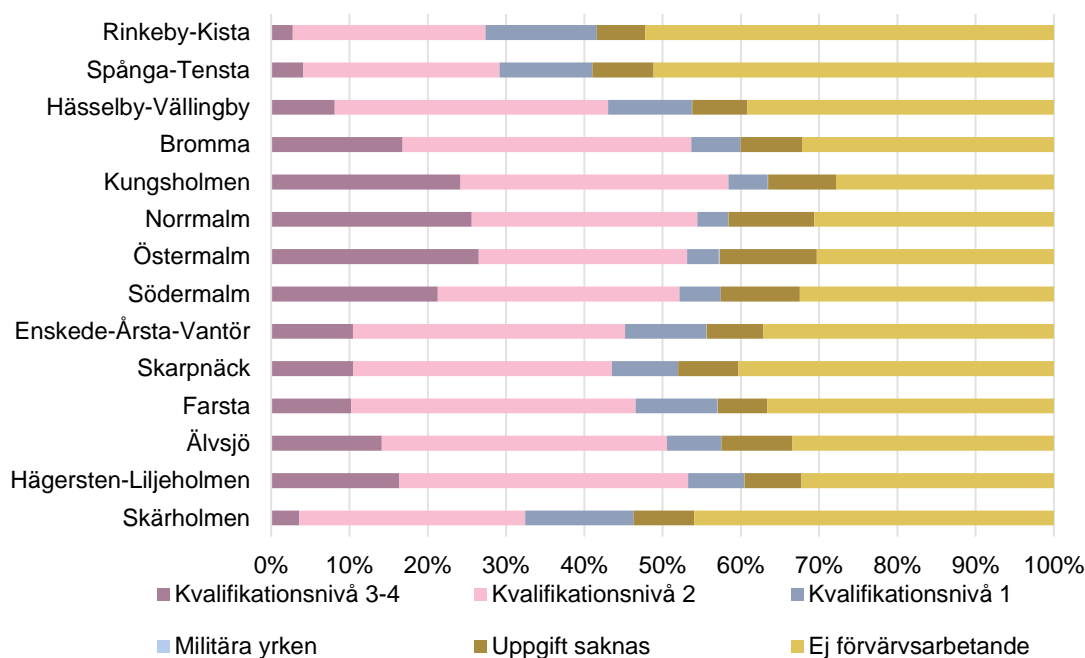
Genom att analysera kvalifikationsnivåerna för de förvärvsarbetande med en hög respektive låg formell utbildningsnivå kan graden av matchning och hur denna skiljer sig mellan stadsdelsområdena belysas. Nedan presenteras kvalifikationsnivåerna för befolkningen med endast grundskoleutbildning. En djupgående analys av kvalifikationsnivåerna för befolkningen med högre utbildning visas i kapitel 6.

Yrkets kvalifikationsnivå för endast grundskoleutbildade

I Figur 11 visas yrkets kvalifikationsnivå för befolkningen som endast har en grundskoleutbildning i åldrarna 25–64 år. Syftet är att analysera hur gruppen med den kortaste formella utbildningen klarar sig på arbetsmarknaden, samt hur detta skiljer sig mellan stadsdelsområdena. Som förväntat arbetar höga andelar av de med kort utbildning genomgående inom lägre kvalificerade yrkeskategorier och höga andelar förvärvsarbetar inte, samtidigt är variationen påtaglig mellan stadsdelsområdena. Andelen med endast grundskoleutbildning som ej förvärvsarbetade varierar mellan 28 procent på Kungsholmen och 52 procent i Rinkeby-Kista. Andelen som arbetar i högkvalificerade yrken varierar från 27 procent till 3 procent mellan dessa två stadsdelsområden. Bland innerstadens befolkning förvärvsarbetar genomgående jämförelsevis höga andelar av de som endast har en grundskoleutbildning inom högkvalificerade yrken. Detta belyser tydligt hur socioekonomiska förutsättningar samvarierar med möjligheterna att hitta ett kvalificerat arbete, även mellan individer med samma formella utbildningsnivå.

För denna grupp har tydliga förbättringar skett från år 2014 till 2015 med högre andelar i förvärvsarbete för samtliga stadsdelsområden och ett inflöde både till de högre kvalificerade yrkena (nivå 3-4) och de något lägre kvalificerade yrkena (nivå 2).

Figur 11 Yrkets kvalifikationsnivå för den förvärvsarbetande nattbefolkningen med endast grundskoleutbildning

Vad gör de som inte förvärvsarbetar?

Utifrån SCB:s statistik registerbaserade aktivitetsstatistik har personers huvudsakliga inkomstkälla under året analyserats. Uppgiften om huvudsaklig inkomstkälla innebär en sammanvägning av personens samtliga inkomstkällor under året och identifierar vilken inkomstkälla som varit störst.

I Antalet personer i gruppen minskade med cirka 2 500 personer från år 2014 till 2015, varav antalet personer med ekonomiskt bistånd som största inkomstkälla minskade med cirka 850 personer.

Tabell 1 nedan visar fördelningen av huvudsaklig inkomstkälla per stadsdelsområde för de individer som inte har förvärvsarbete som sin huvudsakliga inkomst. Andelarna summerar till 100 för varje stadsdelsområde. Syftet är att beskriva vad denna grupp fått sin huvudsakliga inkomst ifrån och hur det skiljer sig mellan stadsdelsområden. Som i föregående delkapitel är åldersgruppen begränsad till 25-64 år. Inkluderas yngre ökar framförallt andelen med huvudsaklig inkomst från studier.

Som visas i tabellen finns stora skillnader gällande inkomstkälla mellan stadsdelsområdena för de som i huvudsak inte förvärvsarbetat under året. Andelen av denna grupp som i huvudsak fått sin inkomst från arbetsmarknadspolitiska åtgärder varierar från 3 procent på Östermalm till 10 procent i Skärholmen. Även andelen av gruppen med största inkomst från ekonomiskt bistånd skiljer sig stort; från 2 procent till 17 procent av gruppen, där Spånga-Tensta ligger högst.

Andelen icke-förvärvsarbetande som helt saknar inkomst är högst i Östermalms stadsdelsområde, vilket delvis kan förklaras av den höga andelen högskolestudenter i studentbostäder.⁹ En ytterligare förklaring kan vara att gruppen ej förvärvsarbetande i områden som inte är socioekonomiskt utsatta inte är i behov av stöd från myndigheter i samma utsträckning som personer i utsatta områden. Gruppen som saknar inkomst har i tidigare analyser av Sweco visat sig vara mycket heterogen och

⁹ Detta mönster har tidigare setts i Swecos kartanalys av unga som varken arbetar eller studerar (UVAS), (2016), där andelen UVAS visat sig vara hög i området Frescati-Lappkärrsberget.

inkluderar både personer som kan antas befinna sig i en mycket utsatt position och personer som är bosatta utomlands och ej anmält flytt m.m.¹⁰

Antalet personer i gruppen minskade med cirka 2 500 personer från år 2014 till 2015, varav antalet personer med ekonomiskt bistånd som största inkomstkälla minskade med cirka 850 personer.

Tabell 1 Procentuell fördelning av huvudsaklig inkomstkälla för ej förvärvsarbetande (25–64 år) efter stadsdelsområde 2015

	Huvudsaklig inkomstkälla									Antal
	Arbetslös	Arbetsmarknads-politisk åtgärd	Ekono-miskt bistånd	Förtids-pensionär	Saknar inkomst	Sjuk	Stud-erande	Vård av barn/anhörig	Ålders-pensionär	
<i>Stadsdelsområde</i>										
Rinkeby-Kista	5%	8%	15%	19%	26%	5%	7%	12%	2%	9 817
Spånga-Tensta	6%	8%	17%	18%	22%	6%	7%	12%	4%	5 471
Hässelby-Vällingby	5%	8%	13%	20%	20%	8%	9%	13%	5%	8 617
Bromma	4%	5%	5%	16%	25%	8%	14%	14%	8%	6 462
Kungsholmen	4%	4%	2%	15%	31%	7%	14%	12%	10%	6 222
Norrmalm	4%	4%	2%	12%	37%	6%	14%	11%	10%	6 662
Östermalm	3%	3%	2%	9%	43%	4%	17%	8%	11%	8 180
Södermalm	4%	5%	5%	16%	27%	7%	15%	10%	9%	12 405
Enskede-Årsta-Vantör	5%	8%	10%	16%	22%	9%	12%	12%	5%	11 337
Skarpnäck	4%	7%	10%	20%	20%	9%	14%	12%	5%	5 125
Farsta	5%	8%	10%	20%	20%	10%	11%	12%	5%	6 436
Älvsjö	5%	6%	9%	18%	19%	11%	10%	13%	10%	2 269
Hägersten-Liljeholmen	4%	6%	6%	17%	21%	10%	15%	15%	6%	8 317
Skärholmen	6%	10%	12%	19%	23%	7%	10%	10%	2%	5 923
Hela staden	5%	6%	8%	17%	26%	8%	12%	12%	6%	103 243

¹⁰ Se även Swecos rapport "Personer med svag ställning på arbetsmarknaden" på uppdrag av Arbetsmarknadsförvaltningen, Stockholms stad, 2017.

Pendling

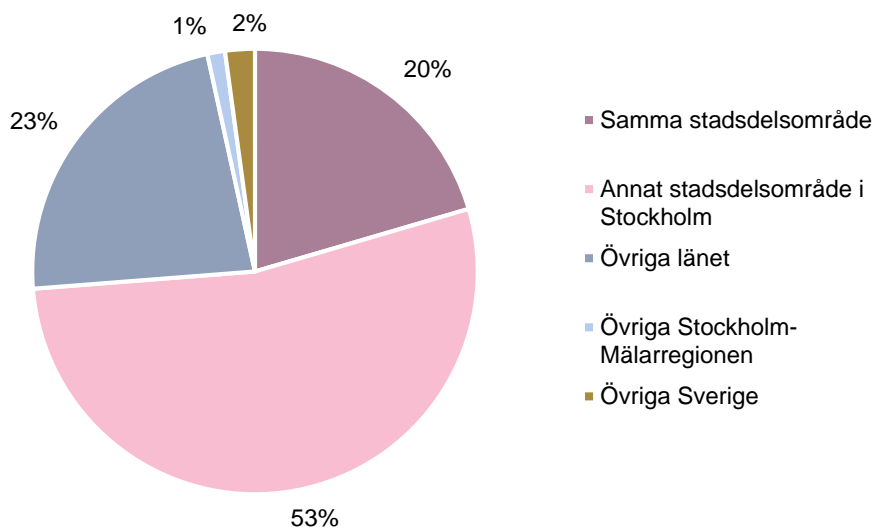
I detta kapitel redovisas pendlingsmönster in och ut ur staden, pendling inom stadens gränser och olika nyckeltal för stadens förvärvsarbetande dag- och nattbefolkning i åldrarna 16 år och äldre. Källor för statistiken i detta avsnitt är Stockholms områdesdatasystem ODS samt arbetsmarknadsstatistiken från SCB.

Sysselsättningstillväxten i Stockholm drivs av arbetskraft bosatt i staden

Stockholm har en stark näringsmässig inriktning och fungerar som en viktig nod för jobben i Stockholmsregionen. De flesta kommunerna i Stockholms län har större nattbefolkning än dagbefolkning, och en stor andel av befolkningen i kranskommunerna pendlar in till Stockholm för att arbeta. Av samtliga övriga kommuner var det endast Solna stad som 2015 hade en positiv nettopendling i relation till Stockholm¹¹. 2015 var nettopendlingen in till Stockholm drygt 171 000 personer, vilket var en ökning med 12 procent sedan 2008.

En stor andel av Stockholms nattbefolkning stannar i staden för att arbeta. 20 procent arbetade i det egna stadsdelsområdet, och 53 procent arbetspendlade till ett annat område i staden. Endast 3 procent pendlade ut till en arbetsplats utanför Stockholms län, vilket visar på Stockholms betydelse för den regionala arbetsmarknaden.

Figur 12 Procentuell fördelning av Stockholms förvärvsarbetande nattbefolkning efter var arbetsstället är beläget 2015.

Som visades i kapitel 0, har antalet sysselsatta ökat i Stockholm under perioden 2008–2015. Denna ökning har till största delen drivits av en tillväxt i antalet sysselsatta som är bosatta i Stockholm, vilken under perioden var 17 procent att jämföra med en ökning av nettopendlingen med 12 procent. Även arbetspendlingen inom Stockholm och det egna stadsdelsområdet har under perioden ökat, vilket visar på stadens höga attraktivitet både som arbets- och bostadsort.

¹¹ Mer detaljerad statistik om antalet in och utpendlare till och från Stockholm och andra kommuner under perioden 2008–2015 presenteras i tabellbilagan till denna rapport.

In- och utpendling för stadsdelsområden

År 2015 var dagbefolkningen i Stockholm 31 procent större än nattbefolkningen. Detta beror till stor del på en positiv nettopendling in till Stockholm totalt sett, men då man närmare studerar pendlingen till och från Stockholms stadsdelsområden framträder en mer komplex bild över hur flödena av de förvärvsarbetande i staden ser ut.

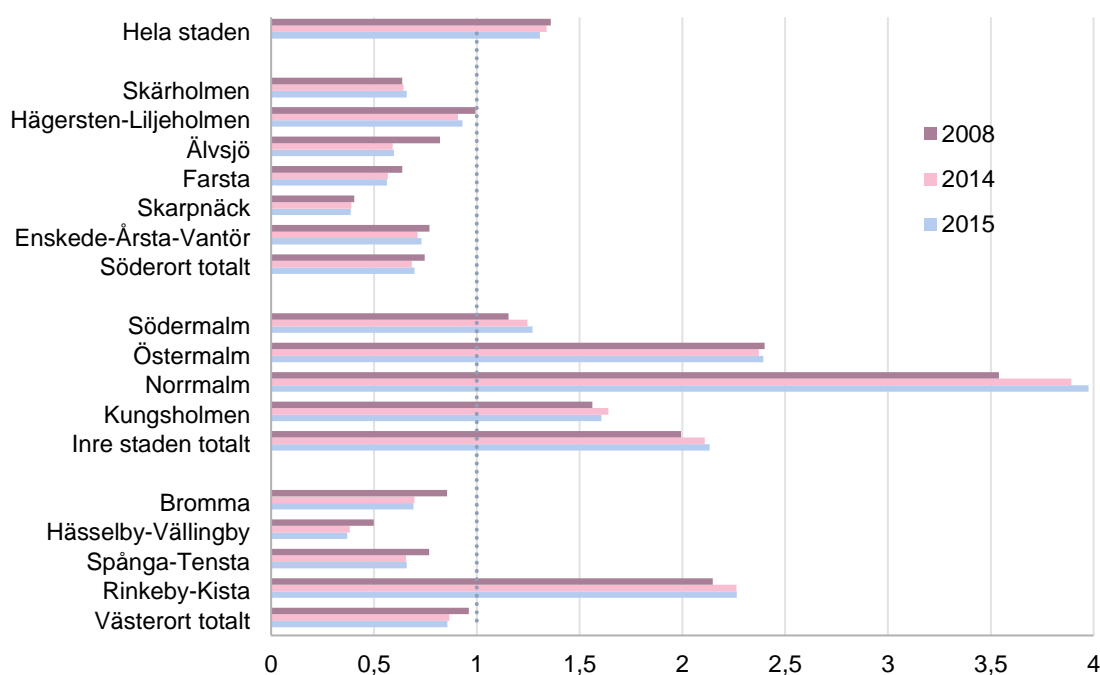
En bra ingång till att studera pendlingsmönster för Stockholms stadsdelsområden är att analysera den så kallade arbetsplatskvoten. Arbetsplatskvoten definieras som dagbefolkningens storlek i förhållande till nattbefolkningens storlek, och visar därmed på om det totalt sett sker ett flöde in eller ut av arbetskraft till ett visst område. Därmed innebär en arbetsplatskvot större än 1 för ett område att det är fler som arbetar i detta område jämfört med hur många förvärvsarbetande som bor där.

Under perioden 2008–2015 har arbetsplatskvoten i Stockholm totalt sett minskat något, vilket kan ses i Figur 13 nedan. Sett till hela staden har alltså nattbefolkningen växt något snabbare än dagbefolkningen. Detta gäller emellertid inte för stadsdelsområden i inre staden, där kvoten totalt sett har ökat från 2,0 till 2,1 vilket motsvarar en ökning av nettopendlingen med 48 000 personer. Av samtliga stadsdelsområden 2014 har Norrmalm den högsta arbetsplatskvoten (4,0) följt av Östermalm (2,4).

I Söderort och Västerort var arbetsplatskvoten 2015 generellt sett under 1 med undantag för Rinkeby-Kista som hade en kvot på 2,3. Detta visar på att det totalt sett sker ett utflöde av arbetskraft från dessa stadsdelsområden. Sedan 2008 har arbetsplatskvoten i Söderort och Västerort minskat – störst var minskningen i Älvsjö (från 0,8 till 0,6) och i Bromma (från 0,9 till 0,7). Nettopendlingen minskade också i Söderort och Västerort med totalt 18 000 respektive 12 000 personer under perioden. Potentiella förklaringar till detta mönster är att arbetsplatser i Stockholm i högre utsträckning koncentreras till vissa områden i inre staden samt att befolkningen är mer benägen än tidigare att pendla till sin arbetsplats. Att Rinkeby-Kista är det enda område i yttre staden som har en arbetsplatskvot större än 1 beror på den stora inpendling som sker till Kista industriområde.

Sammantaget visar analyserna att nattbefolkningen växt något snabbare än dagbefolkningen i praktiskt taget samtliga stadsdelsområden utöver inre staden och Rinkeby-Kista.

Figur 13 Arbetsplatskvot för personer 16- år efter stadsdelsområden i Stockholm, 2008, 2014 och 2015

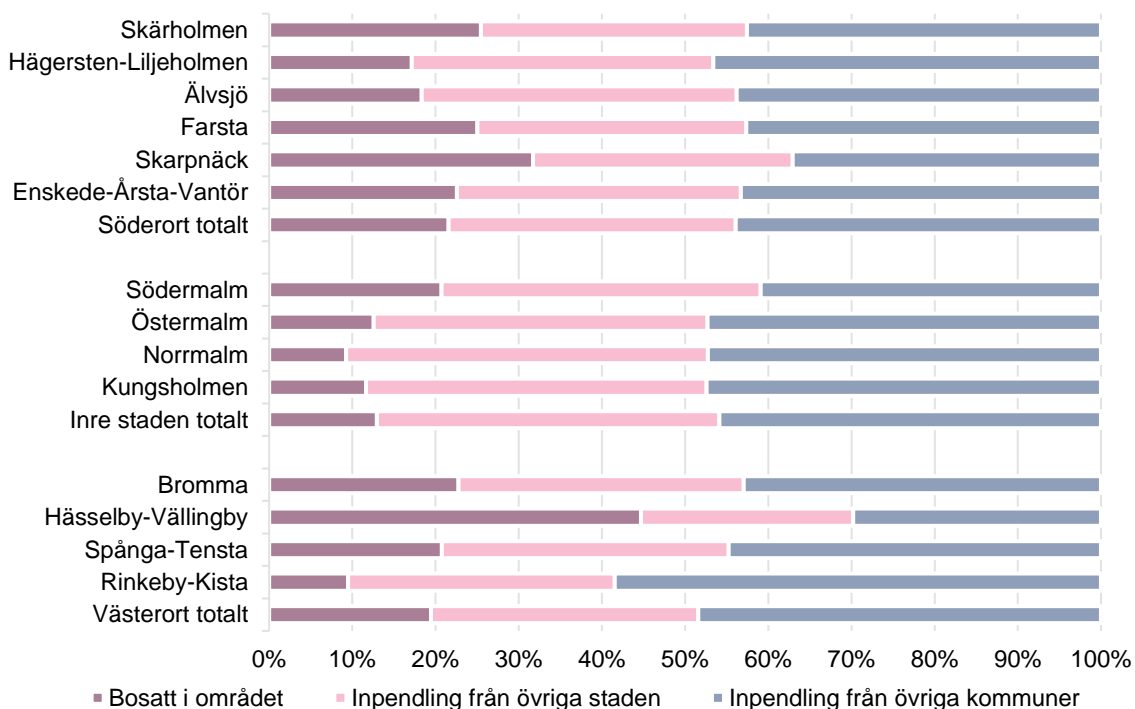
Inpendling till stadsdelsområdena

Figur 14 visar varifrån den förvärvsarbetande dagbefolkningen i stadens 14 stadsdelsområden pendlade från år 2015. Utgångspunkten är alltså personer med sin arbetsplats belägen i respektive stadsdelsområde, vilka delas in i tre grupper – de som även är bosatta i området, de som pendlar in från annat stadsdelsområde, samt de som pendlar in från annan kommun. De två sistnämnda grupperna utgör inpendlarna.

Andelen som bor och arbetar i samma område i Inre staden är generellt lägre, medan en större andel pendlar in till dessa områden antingen från övriga områden i staden eller andra kommuner. I Söderort och Västerort är andelen som pendlar inom samma område högre än i Inre staden, medan främst inpendlingen från andra delar av staden är lägre.

Sett över stadsdelsområden finns en relativt stor spridning i varifrån inpendlingen sker. Pendlingen inom samma område är lägst relativt sett i Norrmalm och Rinkeby-Kista på cirka 10 procent medan hela 45 procent av samtliga personer som arbetar i Hässelby-Vällingby också bor där. Rinkeby-Kista är även det stadsdelsområde med högst andel inpendlare från andra kommuner, 58 procent. I Söderort är pendlingsmönstret mer jämnt mellan stadsdelsområdena.

Figur 14 Inpendling för den förvärvsarbetande dagbefolkningen 16- år till Stockholms stadsdelsområden 2015

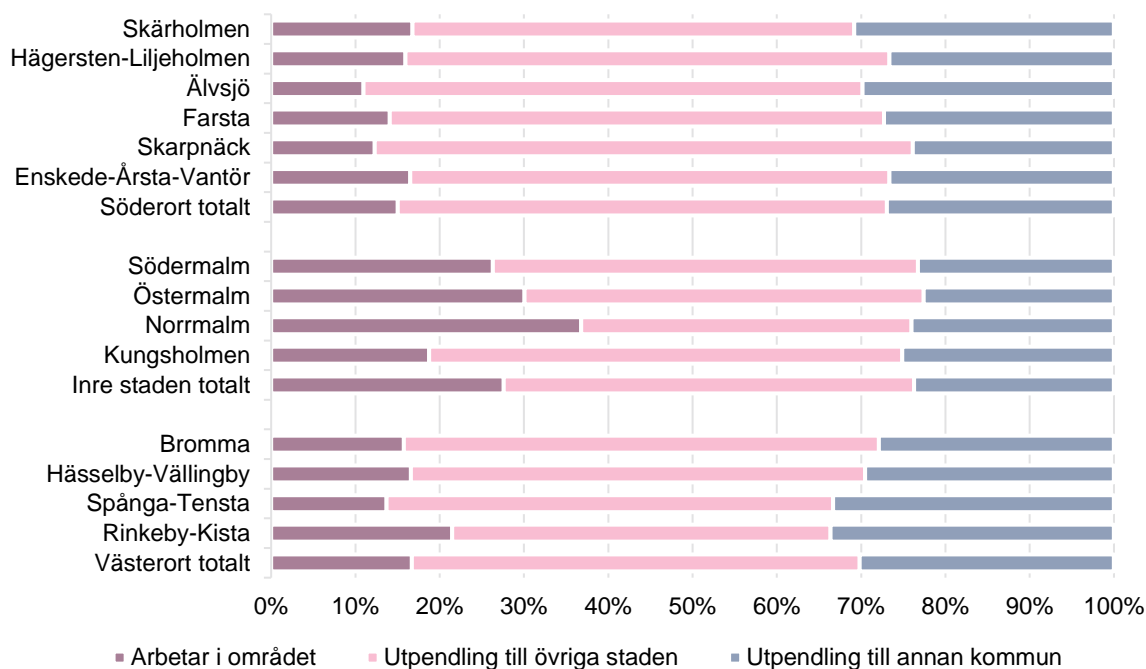

Utpendling från stadsdelsområdena

I Figur 15 visas hur stadsdelsområdenas förvärvsarbetande nattbefolkning fördelar sig efter pendlingsmönster. Med andra ord visar analysen de förvärvsarbetande bosatta i respektive stadsdelsområde efter var de arbetar – i sitt eget stadsdelsområde, i ett annat stadsdelsområde, eller utanför Stockholms stad. De två sistnämnda grupperna utgör utpendlare. 28 procent av samtliga förvärvsarbetande personer bosatta i Inre staden arbetade i samma område, vilket var en större andel jämfört med både Söderort och Västerort där motsvarande andel var 15 respektive 17 procent. Andelen av nattbefolkningen som pendlade ut för att arbeta i övriga delar av staden var klart högst för stadsdelsområden i Söderort (kring 60 procent) medan utpendling till andra kommuner var något mer vanligt förekommande i Västerort än i Söderort. Sett till stadsdelsområdena var variationen i utpendlingen mindre än vad gäller inpendlingen. Högst var utpendlingen till övriga staden från

Skarpnäck (64 procent) medan utpendlingen till andra kommuner var högst i Rinkeby-Kista (34 procent). Pendlingen inom samma stadsdelsområde var högst procentuellt sett i Norrmalm.

Figur 15 Förvärvsarbetande nattbefolkningen - 16- år från Stockholms stadsdelsområden 2015

Pendling mellan stadsdelsområden och Kommuner i SBA

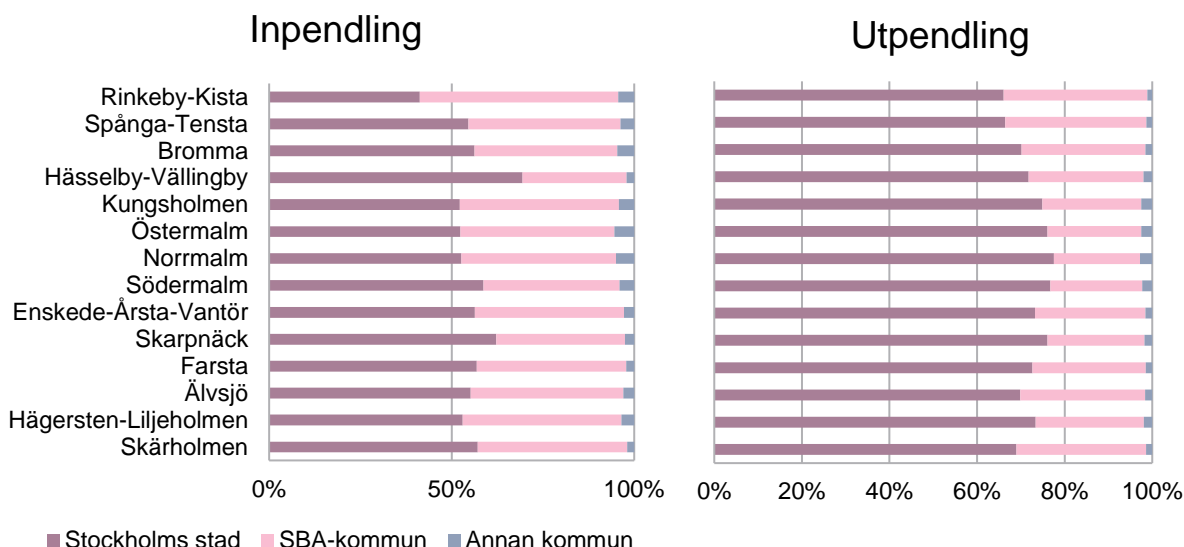
Figur 16 visar in och utpendling till stadens stadsdelsområden från och till övriga områden i Stockholms stad, de kommuner som är anslutna till SBA samt övriga kommuner. I stora drag pendlar ungefär 42 procent av den förvärvsarbetande dagbefolkningen in till respektive stadsdelsområde från en SBA-kommun (ökning från 40 procent år 2014), vilket är något lägre än inpendlingen till stadsdelsområdena från övriga Stockholms stad. Inpendlingen från SBA-kommunerna är procentuellt sett störst i Rinkeby-Kista på 55 procent (ökning från 51 procent år 2014) medan inpendlingen till Hässelby-Vällingby endast i 29 procent av fallen sker från en SBA-kommun (27 procent år 2014).

Ungefär en fjärdedel av samtlig utpendling totalt sett sker till en SBA-kommun, en minskning med 2 procentenheter från år 2014 till 2015. Högst andel utpendlare till en SBA-kommun har stadsdelsområden i Västerort, medan stadsdelsområden i Inre staden i större utsträckning pendlar till övriga staden.

I jämförelse med år 2014 visar analyserna 2015 att inpendlingen från SBA-kommunerna ökar som andel av den totala inpendlingen, vidare minskar andelen av utpendlingen som går ut från staden till andra kommuner. Detta visar att Stockholms stads roll som nod i regionen har fortsatt stärkas.

Figur 16 Inpendling och utpendling mellan stadsdelsområdena och övriga områden i Stockholms stad, kommunerna som är anslutna till SBA samt övriga kommuner, 2015

Pendling inom staden

För att få en bättre bild över hur rörelserna på Stockholms stads interna arbetsmarknad ser ut, visar Tabell 2 och Tabell 3 nedan en sammanställning över de vanligaste förflyttningarna inom stadsdelsområden. I jämförelse med år 2014 har inga förändringar skett till år 2015 i rankingen av vanligaste stadsdelsområdena för pendling.

Pendling från bostadsområde

I Tabell 2 visas hur rörelserna från de olika stadsdelsområdena ser ut för de personer som bor och arbetar i Stockholms stad. Vanligast är att man som boende i ett område antingen pendlar inom sitt eget stadsdelsområde eller att man pendlar till Norrmalm. Den procentuella fördelningen för all pendling från bostadsområden i staden redovisas i Tabell 8 i Appendix 0.

Tabell 2 De 5 vanligaste stadsdelsområdena i staden att pendla till per bostadsområde för de som bor och förvärsarbetar i Stockholm 2015

Bostadsområde	5 vanligaste stadsdelsområden att pendla till				
	1	2	3	4	5
Rinkeby-Kista	Rinkeby-Kista	Norrmalm	Kungsholmen	Södermalm	Östermalm
Spånga-Tensta	Spånga-Tensta	Norrmalm	Rinkeby-Kista	Kungsholmen	Östermalm
Hässelby-Vällingby (H-V)	H-V	Norrmalm	Bromma	Kungsholmen	Rinkeby-Kista
Bromma	Norrmalm	Bromma	Kungsholmen	Östermalm	Södermalm
Kungsholmen	Norrmalm	Kungsholmen	Östermalm	Södermalm	Rinkeby-Kista
Norrmalm	Norrmalm	Östermalm	Södermalm	Kungsholmen	Rinkeby-Kista
Östermalm	Östermalm	Norrmalm	Södermalm	Kungsholmen	Rinkeby-Kista
Södermalm	Södermalm	Norrmalm	Östermalm	Kungsholmen	H-L
Enskede-Årsta-Vantör (E-Å-V)	E-Å-V	Norrmalm	Södermalm	Östermalm	Kungsholmen
Skarpnäck	Norrmalm	Södermalm	Skarpnäck	Östermalm	E-Å-V
Farsta	Farsta	Norrmalm	Södermalm	E-Å-V	Östermalm
Älvsjö	Norrmalm	Älvsjö	Södermalm	H-L	Östermalm
Hägersten-Liljeholmen (H-L)	Norrmalm	H-L	Södermalm	Östermalm	Kungsholmen
Skärholmen	Skärholmen	H-L	Norrmalm	Södermalm	Östermalm

Pendling till arbetsområde

I Tabell 3 är det istället arbetsområdet som är i fokus. Givet att man arbetar i stadens stadsdelsområden är det vanligast att man har pendlat dit från samma område. Utöver detta syns

tydligt att det näst vanligaste området att pendla från givet att man arbetar i Söderort är Enskede-Årsta-Vantör medan pendlare från Södermalm är näst vanligast i många av de övriga stadsdelsområdena. Tabell 9 i appendix 0 visar den procentuella fördelningen för all pendling till arbetsområden i staden.

Tabell 3 De 5 vanligaste stadsdelsområdena i staden att pendla från per arbetsområde för de som bor och förvärvsarbetar i Stockholm 2015

Arbetsområde	5 vanligaste stadsdelsområden att pendla från				
	1	2	3	4	5
Rinkeby-Kista	Rinkeby-Kista	Södermalm	H-V	Bromma	Kungsholmen
Spånga-Tensta	Spånga-Tensta	H-V	Rinkeby-Kista	Bromma	Södermalm
Hässelby-Vällingby (H-V)	H-V	Bromma	Spånga-Tensta	Rinkeby-Kista	Södermalm
Bromma	Bromma	H-V	Södermalm	Kungsholmen	E-Å-V
Kungsholmen	Kungsholmen	Södermalm	H-L	Bromma	E-Å-V
Norrmalm	Norrmalm	Södermalm	Kungsholmen	Östermalm	H-L
Östermalm	Östermalm	Södermalm	Norrmalm	H-L	Kungsholmen
Södermalm	Södermalm	E-Å-V	H-L	Kungsholmen	Skarpnäck
Enskede-Årsta-Vantör (E-Å-V)	E-Å-V	Farsta	Södermalm	H-L	Skarpnäck
Skarpnäck	Skarpnäck	E-Å-V	Farsta	Södermalm	H-L
Farsta	Farsta	E-Å-V	Södermalm	Skarpnäck	H-L
Älvsjö	Älvsjö	E-Å-V	H-L	Södermalm	Farsta
Hägersten-Liljeholmen (H-L)	H-L	E-Å-V	Södermalm	Skärholmen	Farsta
Skärholmen	Skärholmen	H-L	E-Å-V	Södermalm	Farsta

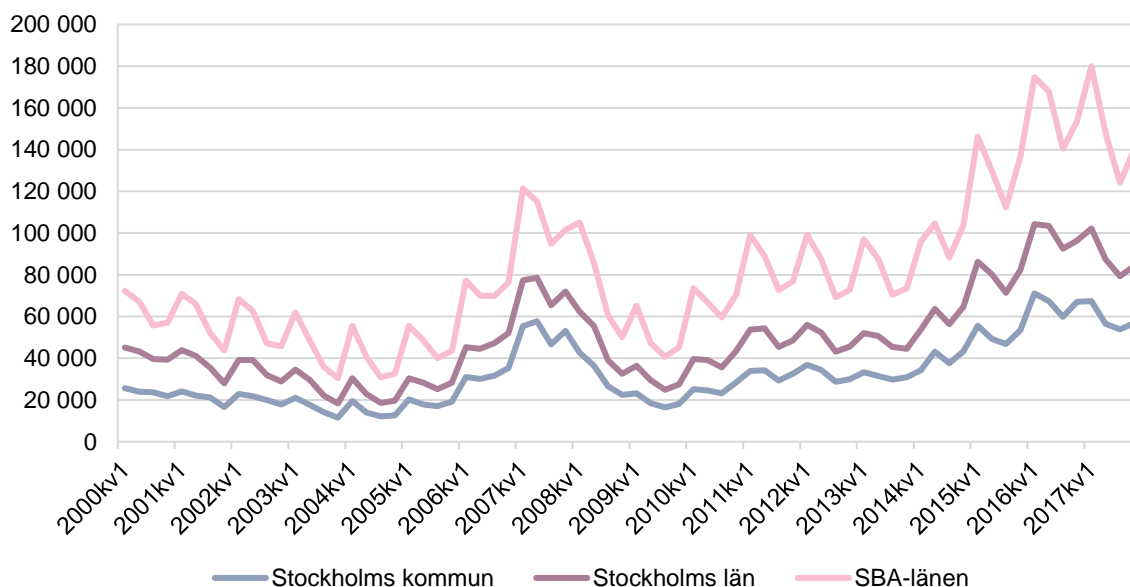
Efterfrågan på arbetskraft

I detta kapitel presenteras statistik över lediga platser hos Arbetsförmedlingen. Det är värt att påpeka att en stor del av privata företags rekrytering inte sker via Arbetsförmedlingen. Det datamaterial som finns tillgängligt gällande lediga jobb som inte förmedlas via Arbetsförmedlingen bygger på urvalsundersökningar och håller därmed låg precision vid djupgående analys på kommunal nivå.¹² Analysen i detta kapitel är därför avgränsad till platser som förmedlas via Arbetsförmedlingen.

Nyanmälda platser – inbromsning år 2017

Nyanmälda platser innebär att arbetsgivare under en avsedd period (vecka eller månad) har anmält ett rekryteringsbehov till Arbetsförmedlingen och att man har nya lediga platser med minst 10 dagars varaktighet. I Figur 17 nedan visas antal nyanmälda platser per kvartal i Stockholms stad, Stockholms län och SBA-länen från 2000 till det fjärde kvartalet 2017. Som figuren visar, följer kurvorna varandra väl över tid. De senaste åren har antalet lediga platser ökat till de nivåer som fanns innan finanskrisen 2008 vilket visar på en hög efterfrågan av arbetskraft som dock mattats av under år 2017. Det senaste kvartalet fanns sammanlagt 57 000 lediga platser i Stockholms stad vilket är cirka 10 000 färre platser än kvartal 4 år 2016 men likväl ett högt värde sett över en längre tidsperiod. Den inbromsning som skett under kvartal 3 och 4 år 2017 kan tyda på en inbromsning i den starka konjunkturen.

Figur 17 Antal nyanmälda platser per kvartal i Stockholms stad, Stockholms län och SBA-länen 2000-2017 kv4

Nyanmälda platser per bransch och yrke

Den starka utvecklingen av antalet nyanmälda platser under perioden 2011–2017¹³ gäller majoriteten av branscherna i Stockholms stad, vilket visas i Figur 18. Totalt sett ökade det genomsnittliga antalet nyanmälda platser per månad med 80 procent under perioden. De största ökningarna i efterfrågan på arbetskraft skedde inom "Personliga och kulturella tjänster", "Offentlig förvaltning" och "Vård och omsorg" med cirka 153 procent. För två branscher var antalet nyanmälda platser färre 2017 än 2011; "Jordbruk, skogsbruk & fiske" samt "Bygghverksamhet". Den förstnämnda omfattar endast ett fåtal platser, Bygghverksamhet hade ett starkt år 2011 och efterfrågan har minskat från år 2016 till 2017.

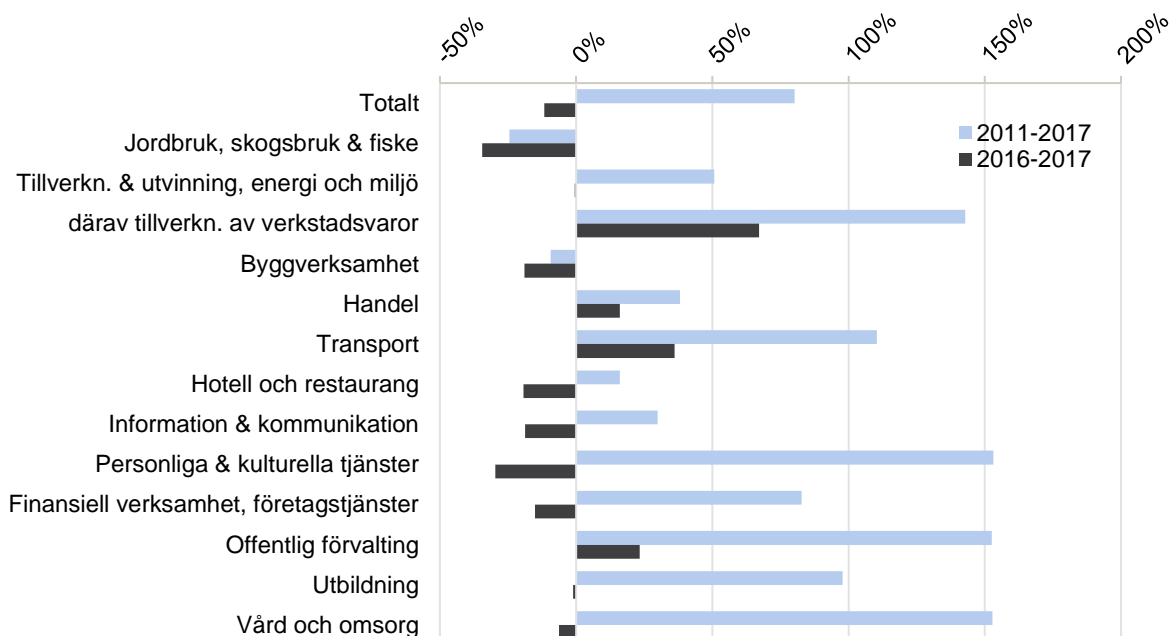
I figuren visas även utvecklingen av nyanmälda platser från år 2016 till 2017 i syfte att ge en aktuell bild av efterfrågans utveckling. Sett till samtliga branscher minskade nyanmälda platser med 12

¹² Detta diskuteras vidare i delkapitel 0.

¹³ Statistiken är beräknad som genomsnittligt antal nyanmälda platser under året. Perioden 2011-2017 har valts då definitionen på branschen "Handel" ändrades 2010.

procent mellan åren vilket är det första året med negativ år-till-år-tillväxt sedan 2012–2013 vilket kan antyda att den starka konjunkturen i Stockholm har börjat mattas av. Den minskade efterfrågan på arbetskraft via Arbetsförmedlingen visar sig främst inom "Hotell och restaurang", "Information & kommunikation", "Personliga & kulturella tjänster", "Byggverksamhet" och "Finansiell verksamhet, företagstjänster".

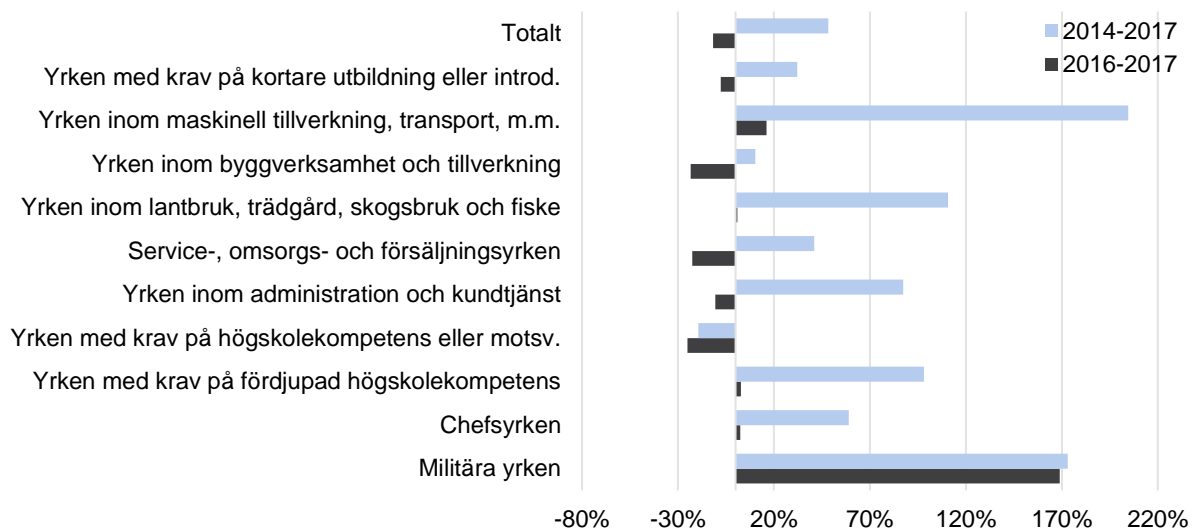
Figur 18 Procentuell förändring i genomsnittligt antal nyanmälda platser per bransch per månad hos Arbetsförmedlingen 2011-2017 samt 2016-2017

Vad gäller yrkeskategorier presenteras endast statistik för åren 2014–2017 till följd av en ny standard för svensk yrkesklassificering (SSYK) från år 2014. Under denna period har efterfrågan på arbetskraft ökat för 9 av 10 yrkeskategorier, endast "Yrken med krav på högskolekompetens eller motsv." vilken omfattar yrken som kräver en kortare högskoleutbildning eller motsvarande kompetens, har minskat. Det genomsnittliga antalet nyanmälda platser per månad ökade under denna period med 48 procent totalt sett, vilket kan ses i Figur 19. Efterfrågan på arbetskraft för "yrken inom maskinell tillverkning, transport, mm." har under perioden ökat mest (205 procent) följt av "Militära yrken", yrkeskategorier som dock omfattade ett litet antal platser och därmed inte bör övertolkas. I linje med analysen per bransch var utvecklingen svagare sett till förändringen år 2016–2017, där nyanmälda platser minskade inom flera yrkesgrupper.

Figur 19 Procentuell förändring i genomsnittligt antal nyanmälda platser per yrkeskategori per månad hos Arbetsförmedlingen 2014–2017 samt 2016–2017

Sett till antal var ökningen i nyanmälda platser 2014–2017 störst för ”Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens”, som stod för 40% av totala ökningen av nyanmälda platser, följt av ”Yrken inom administration och kundtjänst” samt ”Service-, omsorgs- och försäljningsyrken”.

Den minskning som sedan skett 2016–2017 utgörs i huvudsak av färre nyanmälda platser inom ”Service-, omsorgs- och försäljningsyrken”, vilket utgjorde drygt hälften av den totala minskningen. Även minskningen av nyanmälda platser inom ”Yrken med krav på högskolekompetens eller motsv.” utgjorde en väsentlig andel av den totala minskningen (32 procent).

Nyanmälda platser efter Kvalifikationsnivå

Som beskrivits närmare i kapitel 0 kan SCB:s yrkesklassificering delas in i fyra kvalifikationsnivåer, där Kvalifikationsnivå 1 innebär yrken som kräver kunskaper motsvarande grundskoleutbildning, nivå 2 kunskaper motsvarande gymnasial utbildning, nivå 3 två- eller treårig eftergymnasial praktisk-/yrkesspecifik utbildning och nivå 4 kunskaper motsvarande en teoretisk eftergymnasial utbildning på minst tre år.

Här bör påpekas att en snedvridning förekommer då benägenheten att använda Arbetsförmedlingens tjänster vid rekrytering rimligtvis varierar kraftigt mellan både branscher och kvalifikationsnivåer, analysen ger därför inte en heltäckande bild av efterfrågan på arbetskraft.

Tabell 4 nedan visar den procentuella fördelningen av totala antalet nyanmälda platser under respektive år, efter de 4 kvalifikationsnivåer som finns i SSYK. De tydligaste mönstren i resultaten är att efterfrågad arbetskraft hos Arbetsförmedlingen för de högst kvalificerade tjänsterna (nivå 4) har ökat sin andel konsekvent sedan år 2014. Omvänt har andelen minskat med över tio procentenheter för de något lägre kvalificerade platserna (nivå 3).

Tabell 4 Procentuell fördelning av totala antalet nyanmälda platser i Stockholm efter de 4 kvalifikationsnivåerna 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
<i>Kvalifikationsnivå</i>				
1	6,9%	6,7%	5,9%	6,2%
2	47,9%	52,9%	54,5%	52,5%
3	23,5%	18,7%	15,1%	13,0%
4	21,7%	21,7%	24,4%	28,3%
Totalt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Nästföljande tabell visar hur kvalifikationsnivåerna för nyanmälda platser fördelar sig per bransch. Det ger en bild av vilken kunskapsnivå som efterfrågas inom de olika branscherna. Tabellen visar att antalet nyanmälda platser hos Arbetsförmedlingen var överlägset störst inom branschen "Finansiell verksamhet, företagstjänster". Hos Arbetsförmedlingen fanns lediga platser för yrken som motsvarar gymnasial utbildning (kvalifikationsnivå 2) år 2017 främst inom "Byggverksamhet", "Finansiell verksamhet och företagstjänster", "Hotell och restaurang", "Personliga och kulturella tjänster", samt "Transport". De högst kvalificerade lediga platserna fanns främst inom branscherna "Utbildning", "Offentlig förvaltning m.m.", "Vård och omsorg" samt "Information och kommunikation".

Från år 2016 till 2017 har den tydligaste förändringen skett inom "Information och kommunikation" där dels antalet nyanmälda platser minskat med cirka 2 400 platser och andelen inom den högsta kvalifikationsnivån ökat från 34 procent till 55 procent.

Tabell 5 Nyanmälda platser i Stockholm efter bransch och kvalifikationsnivå 2017

Bransch	Kvalifikationsnivå				Totalt antal
	1	2	3	4	
Jordbruk, skogsbruk o fiske	0%	80%	5%	15%	40
Tillverkning o utvinning, energi o miljö	22%	50%	17%	12%	998
Verkstadsindustri	1%	71%	9%	18%	879
Byggverksamhet	6%	71%	14%	9%	3 756
Handel	5%	64%	20%	11%	9 082
Transport	3%	93%	1%	2%	7 669
Hotell o restaurang	34%	60%	5%	1%	9 204
Information o kommunikation	1%	19%	25%	55%	10 571
Finansiell verksamhet, företagstjänster	4%	54%	15%	27%	128 567
Offentlig förvaltning mm.	0%	46%	12%	42%	7 922
Utbildning	1%	23%	13%	63%	18 455
Vård o omsorg	14%	46%	4%	36%	23 763
Personliga o kulturella tjänster	5%	79%	9%	6%	13 675
Totalsumma	6%	53%	13%	28%	234 630

Arbetssökande

I detta stycke presenteras vilka personer som söker arbete i Stockholm och stadens 14 stadsdelsområden, baserat på statistik från Arbetsförmedlingen och Stockholms stads områdesdatabas ODS. Då det finns en kraftig säsongsvariation i statistiken över arbetssökande, presenteras i denna rapport endast statistik för oktober månad respektive år. Den befolkning som studeras är personer i åldrarna 20–64 år så att paralleller kan dras till övriga avsnitt i denna rapport.¹⁴

Arbetslöshetsutvecklingen på kort och lång sikt är en viktig indikator för situationen på arbetsmarknaden, och har en stor betydelse för efterfrågan på de arbetsmarknadsinsatser som förekommer inom stadens verksamheter. Bland annat finns en klar koppling mellan antalet arbetssökande och antalet som söker ekonomiskt bistånd samt är inskrivna på ett av Stockholms stads jobbtorg. I viss mån kan en hög andel arbetssökande personer i ett område indikera på att det finns ett högt utbud av arbetskraft i detta område då det finns personer som är villiga att ta, men ännu inte har fått, ett arbete. Däremot går det inte att utesluta att många arbetssökande antingen kan innebära en dålig matchning mellan efterfrågad och befintlig kompetens eller en låg efterfrågan av arbetskraft från arbetsgivarna.

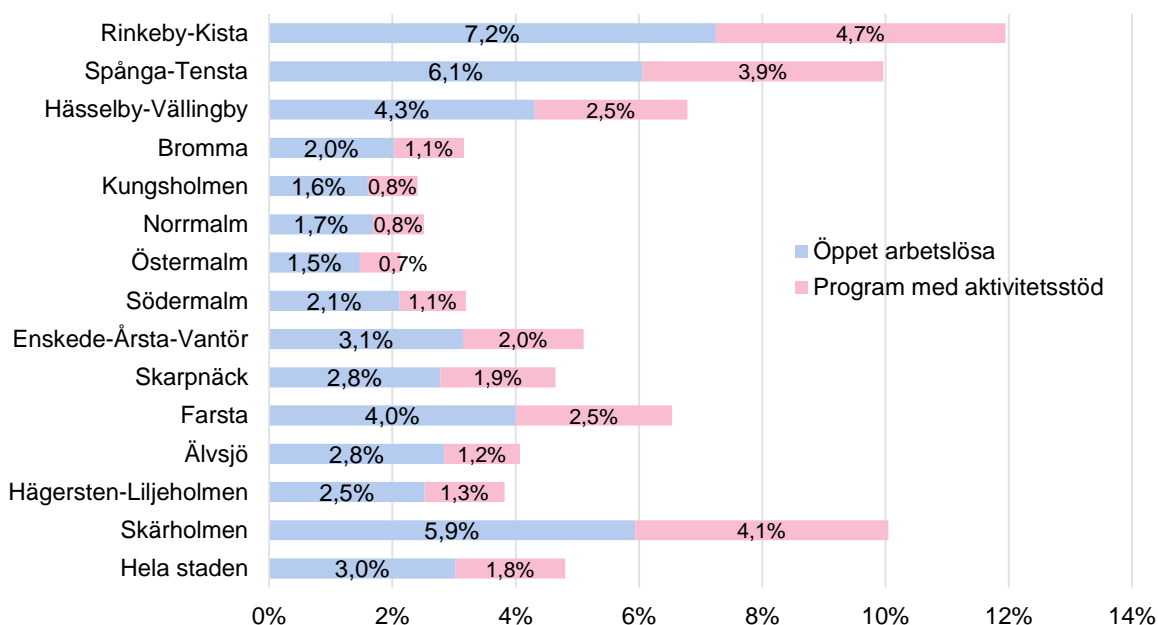
¹⁴ I andra sammanhang är den vanligaste åldersindelningen för statistik från arbetsförmedlingen 16-64 år eller 18-64 år.

Öppet Arbetslösa och personer i program med aktivitetsstöd

Den totala arbetslösheten delas upp i arbetssökande som är öppet arbetslösa och de som deltar i ett av Arbetsförmedlingens program med aktivitetsstöd. I oktober år 2017 fanns i Stockholm totalt drygt 18 000 öppet arbetslösa och knappt 11 000 personer inskrivna på ett av Arbetsförmedlingens program med aktivitetsstöd, vilket motsvarade 3,0 respektive 1,8 procent (okt. 2016: 2,8% resp 1,9%) av bosatta i Stockholm 20–64 år.

Figur 20 visar den totala arbetslösheten uppdelat på de öppet arbetslösa och personer i program med aktivitetsstöd i stadsdelsområdena i oktober 2017. Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta hade den högsta arbetslösheten i staden, följt av Skärholmen. I inre staden, Bromma, Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen var arbetslösheten under 4 procent. Vad som därutöver framgår av Figur 20 är att de stadsdelsområden med jämförelsevis hög arbetslöshet även har en hög andel som deltar i arbetsmarknadspolitiska program. Detta indikerar att programmen i hög utsträckning riktat sig mot befolkningen i områden där arbetslösheten varit ihållande hög.

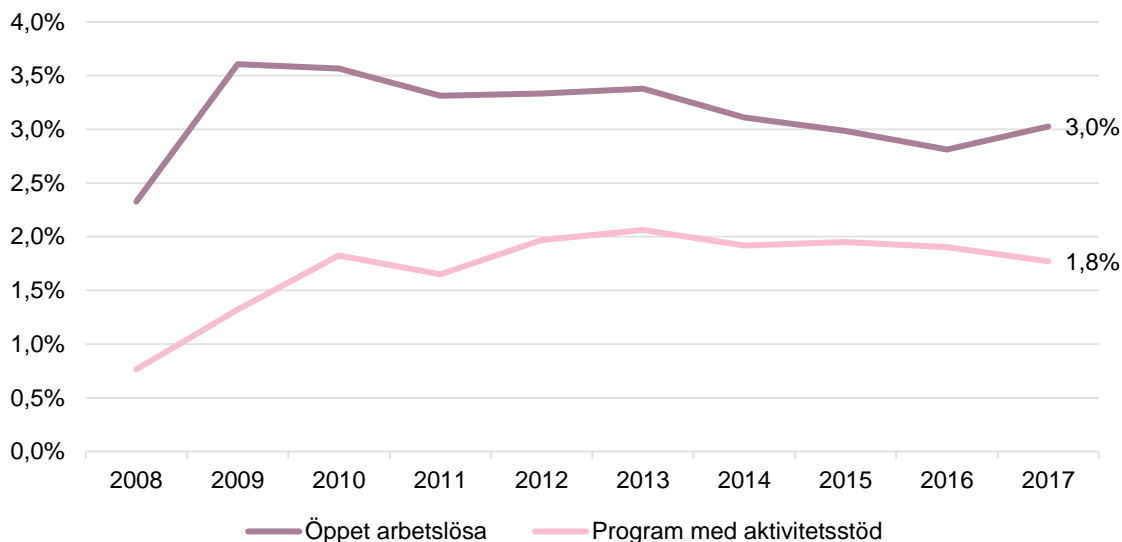
Figur 20 Andel öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i stadsdelsområdena 2017 (oktober)

Utveckling av Stockholms arbetslöshet över tid

Då arbetslösheten från år 2008 till 2016 studeras i Figur 21 syns tydliga tendenser att personer är inskrivna på program med aktivitetsstöd utgjort en ökande andel av den totala arbetslösheten i Stockholm. År 2017 har dock den öppna arbetslösheten vänt uppåt och ökat med 0,2 procentenheter från föregående år. År 2016–2017 har andelen i öppen arbetslöshet ökat i de flesta stadsdelsområden, med störst ökning i Skärholmen (1,0 procentenhet). Samtidigt har andelen av befolkningen i program med aktivitetsstöd minskat eller varit praktiskt taget oförändrad i majoriteten av stadsdelsområdena, även i detta fall har minskningen varit störst i Skärholmen.

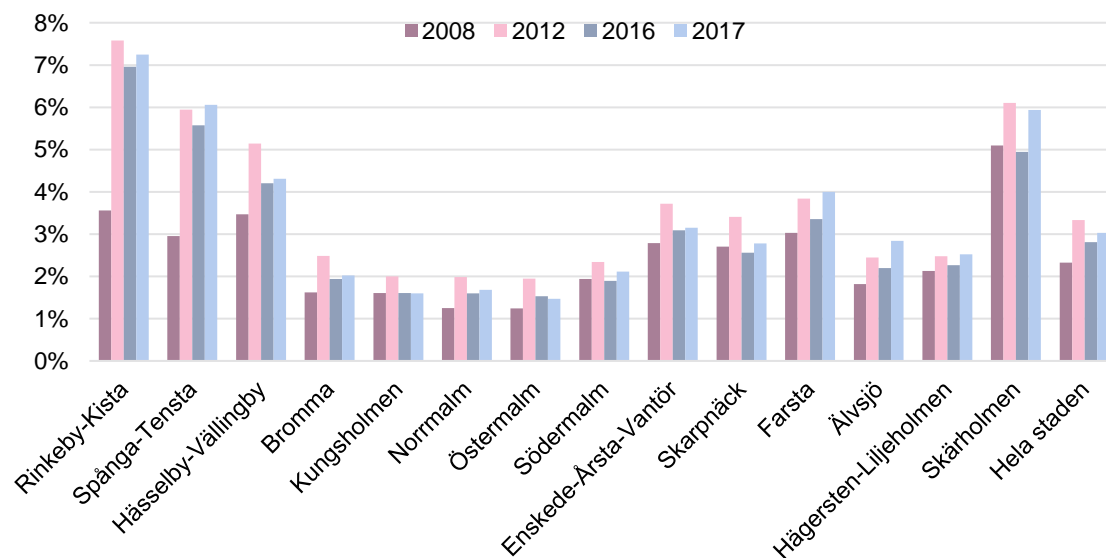
Figur 21 Andel öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i Stockholm, 2008–2017 (oktober)

Figur 22 ger en bild av hur den öppna arbetslösheten har utvecklats i de olika stadsdelområdena mellan åren 2008, 2012, 2016 och 2017¹⁵. En liknande utveckling framträder för samtliga stadsdelområden. År 2008, vilket var året innan den globala finanskrisen drabbade den svenska ekonomin, var andelen öppet arbetslösa 2,3 procent i hela staden. Det var endast Skärholmen som detta år hade en andel öppet arbetslösa över 4 procent. Till 2012 skedde sedan en ökning av antalet öppet arbetslösa i alla stadsdelområden, för att till oktober 2016 minska, mot nivåerna innan finanskrisen. I Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby har återhämtningen inte varit lika god som i övriga områden.

För Oktober år 2017 har den öppna arbetslösheten vänt uppåt och ökningen är tydligast i yttre staden; Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Farsta, Älvsjö och Skärholmen. En viktig förklarande faktor är det stora antal nyanlända som gör sitt inträde på arbetsmarknaden, vilket innebär att arbetslösheten kan förväntas öka även under år 2018.

Figur 22 Andel öppet arbetslösa i stadsdelarna, 2008, 2012 och 2016 (oktober)

¹⁵ | Tabell 12 i tabellbilagan redovisas antalet personer per stadsdelområde för olika sökandekategorier 2017.

Matchningsindikatorer

I detta kapitel analyseras två matchningsindikatorer för Stockholms arbetsmarknad. Det första syftet är att ge en inledande överblick av hur väl utbudet av arbetskraft matchas av efterfrågan, vilket visas genom måttet för aggregerad matchning; antal lediga jobb per arbetslös. Detta mått har tagits fram av Reglab¹⁶ och sammanställs kvartalsvis på regional nivå av SCB. Analysen i detta kapitel sker endast på länsnivå och inte för Stockholms stad eller dess stadsdelsområden. Den första anledningen till detta är att måttet syftar till att ge en bild av den aggregerade matchningen. Eftersom kommunerna i Stockholms län i hög utsträckning utgör en gemensam arbetsmarknad med utbredd pendling är detta mått mindre lämpat för analys på finare nivå. Den andra anledningen är att dataunderlaget för aggregerad matchning bygger på SCB:s två kvartalsvisa urvalsundersökningar Konjunkturstatistik över vakanser (KV) och Arbetskraftsundersökningarna (AKU). Nedbrytning på finare nivå än regional leder till stora osäkerheter i undersökningens skattningar.

En annan aspekt på matchning är att kartlägga i vilken utsträckning den kompetens som finns hos stadens arbetskraft efterfrågas och tillvaratas, vilket är av stor vikt för stadens kompetensförsörjning. Detta analyseras genom den andra matchningsindikatorn; eftergymnasialt utbildade i högkvalificerade yrken. Detta är en utveckling av analysen av kvalifikationsnivåer från kapitel 0. Genom att studera i vilka kvalifikationsnivåer de eftergymnasialt utbildade i staden förvärvsarbetar ges en bild av hur stora andelar högutbildade som uppnår (samt ej uppnår) sin fulla potential på arbetsmarknaden, i förhållande till deras formella utbildning. Skillnader mellan stadsdelsområdena analyseras genomgående. Detta mått har tagits fram av Sweco för denna rapports syfte och beskrivs närmare i delkapitel 0.

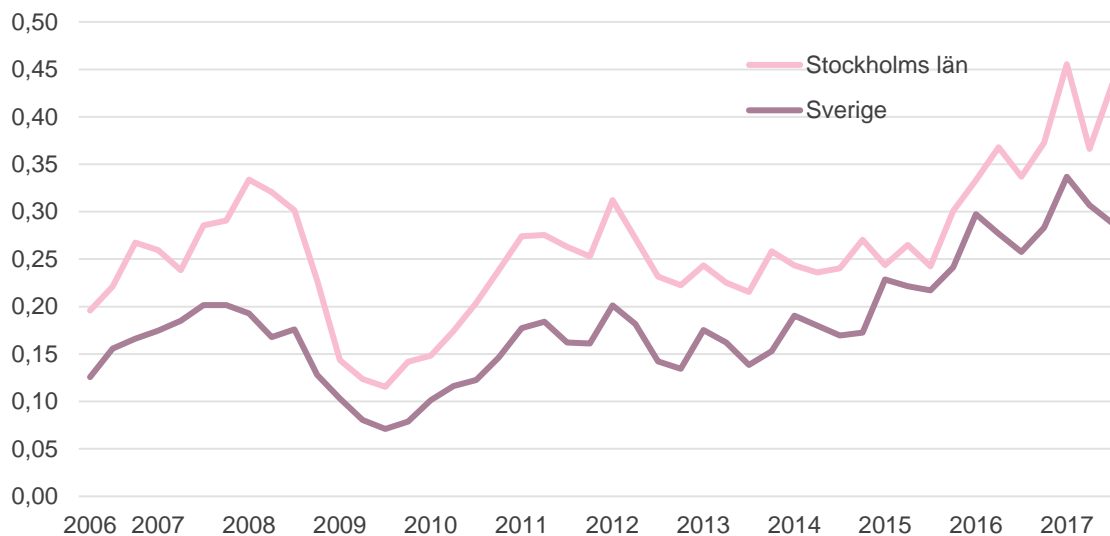
Aggregerad matchning – antal lediga jobb per arbetslös¹⁷

För att ge en överblick av hur väl arbetsmarknaden fungerar har SCB:s mått "aggregerad matchning" analyserats. Aggregerad matchning sätter det totala antalet lediga jobb i relation till det totala antalet arbetslösa, utan att ta hänsyn till utbildningsnivå eller kvalifikationer. Detta ger en överblick av hur väl arbetsmarknadens matchning fungerar och var i konjunkturcykeln ekonomin befinner sig. I en högkonjunktur kommer antalet lediga jobb öka och antalet arbetslösa att minska, vilket leder till att antalet lediga jobb per arbetslös blir högt. Det innebär att matchningen försämras i en högkonjunktur då rekryteringar i regel tar längre tid. I en lågkonjunktur kommer istället antalet lediga jobb per arbetslös att minska och matchningen förbättras. Som visas i Figur 23 var antalet lediga jobb per arbetslös lågt under finanskrisen år 2009. Generellt syns en trend mot försämrade matchning både i Stockholms län och riket under de senaste åren; det har skett en ökning av antalet lediga jobb i förhållande till antalet arbetslösa. Att konjunkturer förbättrats, framförallt under det senaste året, är givetvis en förklarande faktor till detta. Dock beror ökningen i högre utsträckning på att lediga jobb har ökat än att arbetslösheten sjunkit, vilket tyder på att matchningen på arbetsmarknaden har försämrats. Detta analyseras vidare i Figur 24.

¹⁶ Reglab - Regionala matchningsindikatorer, slutrapport, december 2014.

¹⁷ Datakällor: SCB:s kvartalsvisa undersökningar Konjunkturstatistik över vakanser (KV) och Arbetskraftsundersökningar (AKU). KV inkluderar lediga jobb (pågående rekryteringar) i privata sektorn, men osäkerheten i skattningarna är relativt hög.

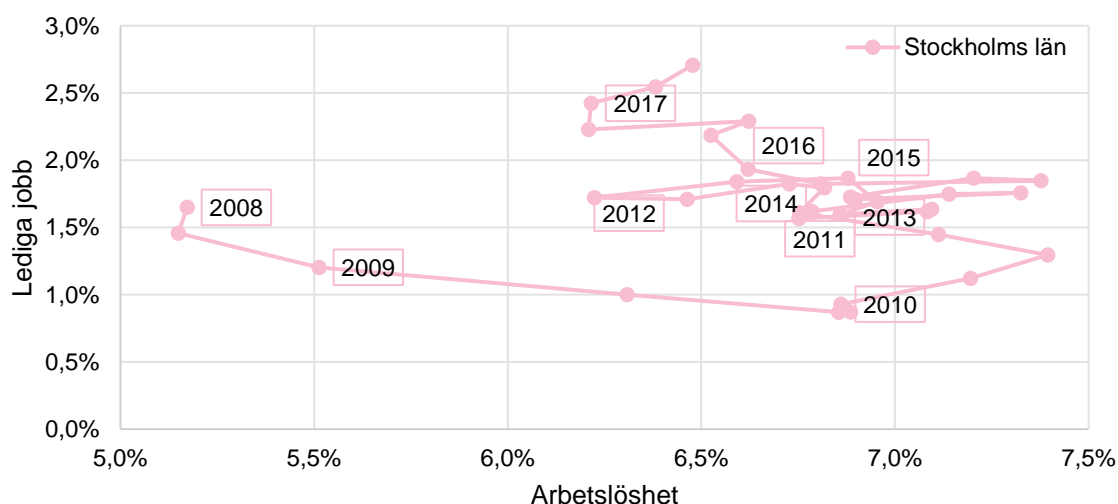
Figur 23 Lediga jobb per arbetslös, 2006-2017kv3

För att ytterligare belysa matchningen kan de två beståndsdelarna av måttet aggregerad matchning analyseras. I

Figur 24 visas lediga jobb och arbetslöshet i Stockholms län som andelar av arbetskraften¹⁸. I diagrammet visas att andelen lediga jobb i länet har ökat under de senaste åren och framförallt under år 2016–2017. Arbetslösheten i länet har minskat 2015–2017 men är på en klart högre nivå än före finanskrisen år 2009. Detta tyder på att den aggregerade matchningen på Stockholms läns arbetsmarknad försämrats.

Figur 24 Lediga jobb och arbetslöshet, % av arbetskraften, 2008kv3-2017kv3

Eftergymnasialt utbildade i högkvalificerade yrken

Beskrivning och definition

Baserat på analysen av kvalifikationsnivåer i kapitel 0 har Sweco skapat en matchningsindikator som visar andelen högt utbildade som arbetar inom högkvalificerade yrken. I ett första steg har populationen

¹⁸ Detta diagram brukar kallas Beveridgekurvan. Glidande medelvärde har beräknats.

begränsats till personer med en eftergymnasial utbildning på tre år eller längre. Denna grupp individer har sedan bedömts som matchade om de förvärvsarbetade inom kvalifikationsnivå 3 och 4, samt missmatchade om de förvärvsarbetade i kvalifikationsnivå 1, 2 eller ej förvärvsarbetade i november år 2015. För att öka träffsäkerheten ytterligare har individer vars huvudsakliga anknytning till arbetsmarknaden är i form av egen företagare exkluderats, likaså de som fick sin huvudsakliga inkomst under året från studier. Dessa två avgränsningar används även av SCB i deras mått "justerad sysselsättningsgrad" samt deras regionala matchningsindikator "matchad förvärvsgrad"¹⁹. Anledningen är att egenföretagare har en speciell ställning på arbetsmarknaden och studenter med studiemedel är i processen att utveckla sin utbildning/kompetens. Genom att exkludera dessa grupper kan graden av matchning/missmatchning beskrivas bättre.

Det bör påpekas att kombinationen av formell utbildningsnivå och yrkets kvalifikationsnivå är en indikator som rent statistiskt belyser matchning. En förklaring till missmatchning är att individers kompetenser och kunskap beror på en rad andra faktorer än den formella utbildningen, vilket ofta korrelerar med socioekonomiska förutsättningar. Vilka specifika hinder som finns för en högutbildad person att finna ett högkvalificerat yrke kan i många fall inte förklaras genom analys av registerdata. Det statistiska måttet skiljer sig även från självupplevd matchning; en individ kan själv uppleva sig som "korrekt matchad" i sin yrkesroll trots att det statistiska måttet anger något annat. I detta fall är individen troligen inte i behov av eller mottaglig för arbetsmarknadsinsatser (se *ibid* för en mer utförlig diskussion om matchning).

"Eftergymnasialt utbildade i högkvalificerade yrken" skiljer sig i en viktig aspekt från matchningsindikatorn "matchad förvärvsgrad" som nämnts ovan. "Matchad förvärvsgrad" ingår i SCB:s statistik på regional nivå och beskriver andelen anställda vars utbildningsinriktningar är väl matchade mot deras yrke. Det innebär att "matchad förvärvsgrad" fokuserar på i vilken utsträckning specifika utbildningar (polisutbildning eller grundskollärautbildning) matchar individer mot specifika yrken (polis respektive grundskollärare). "Eftergymnasialt utbildade i högkvalificerade yrken" som används i denna rapport fokuserar istället på utbildningsnivån och yrkets kvalifikationsnivå, utan att ta hänsyn till om individer är matchade inom sin specifika utbildningsinriktning. Att återskapa SCB:s mått "matchad förvärvsgrad" på kommunal- eller stadsdelsområdesnivå skulle kräva mycket detaljerad data om individers utbildningsinriktningar och yrken. Det kan vidare argumenteras att den samhällsekonomiska kostnaden av att en högutbildad person arbetar inom "fel" högutbildade yrke i relation till personens utbildningsinriktning torde vara förhållandevis liten, i jämförelse med om den högutbildade personen skulle arbeta inom ett lägre kvalificerat yrke, vilket måttet som här används belyser.

Resultat

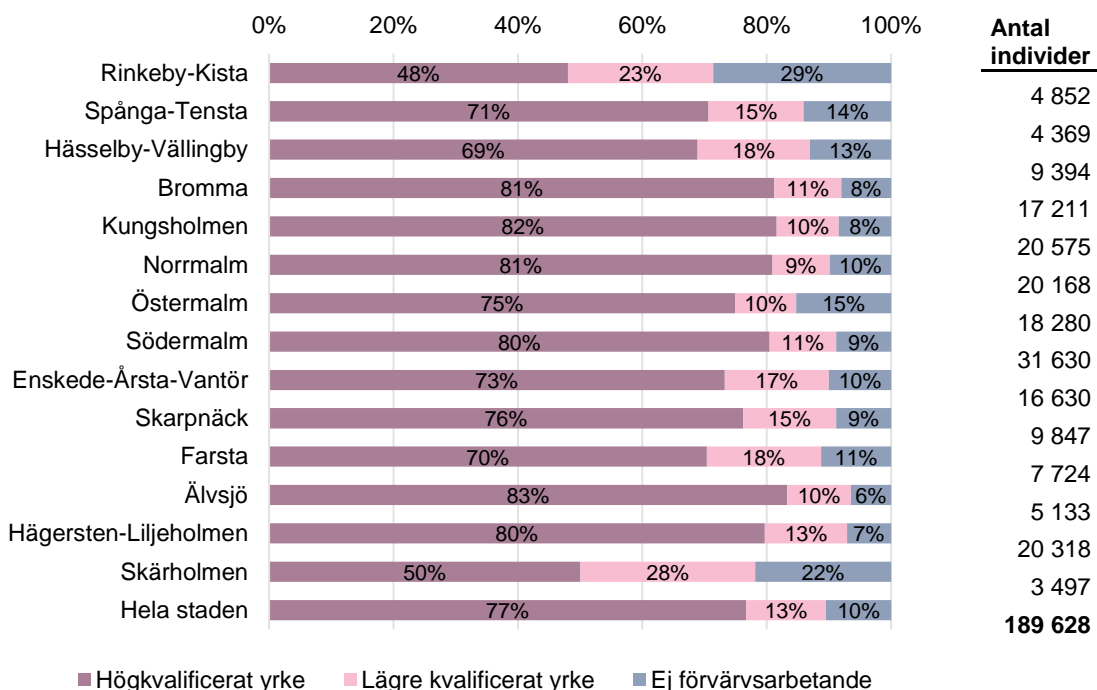
I figur 25 visas andelen eftergymnasialt utbildade i högkvalificerade yrken. De högutbildade som ej förvärvsarbetade i högkvalificerade yrken har i detta diagram delats upp i förvärvsarbetande i lägre kvalificerade yrken (kvalifikationsnivå 1-2) samt ej förvärvsarbetande²⁰. Här syns tydliga skillnader mellan stadsdelsområdena – framförallt Rinkeby-Kista och Skärholmen utmärker sig med låga andelar av de högutbildade som förvärvsarbetar inom högkvalificerade yrken. Knappt hälften av de 4 900 personerna med en treårig eftergymnasial utbildning i Rinkeby-Kista och hälften av de 3 500 högutbildade i Skärholmen förvärvsarbetade i högkvalificerade yrken, resterande arbetade i lägre kvalificerade yrken eller förvärvsarbetade ej. Individer som har en eftergymnasial utbildning registrerad i SCB:s registerdata har antingen utbildat sig vid högskola i Sverige eller fått sin utbildning validerad i Sverige, vilket i regel innebär en vistelsetid i Sverige på flera år, i de fall personerna har utländskt ursprung. Detta tyder på underutnyttjad potential bland högutbildade individer i dessa stadsdelsområden. Älvsjö var det stadsdelsområde där högst andel av de högutbildade arbetade inom högkvalificerade yrken; 83 procent. Endast 6 procent av de högutbildade i Älvsjö förvärvsarbetade ej.

¹⁹ Reglab – Regionala matchningsindikatorer, slutrapport, december 2014.

²⁰ Detta efter att studerande, egenföretagare samt personer med okänt yrke och militärt yrke exkluderats ur populationen.

I jämförelse med 2014 års analys har det totala antalet individer i målgruppen ökat med cirka 6 000 personer. Andelen av gruppen som ej förvärvsarbetar har minskat något. Andelen i lägre kvalificerade yrken har ökat och andelen i högkvalificerade yrken har minskat. Det tyder på ett inflöde till förvärvsarbete för högutbildade som i ett första skede går till lägre kvalificerade yrken.

Figur 25 Eftergymnasialt utbildade (minst 3 år) i högkvalificerade yrken (25-64 år), år 2015

Notera: Individer med okänt yrke samt militärt yrke har exkluderats.
 Individer vars huvudanknytning till arbetsmarknaden är egen företagare har exkluderats.
 Individer vars huvudinkomst under året var från studier har exkluderats.

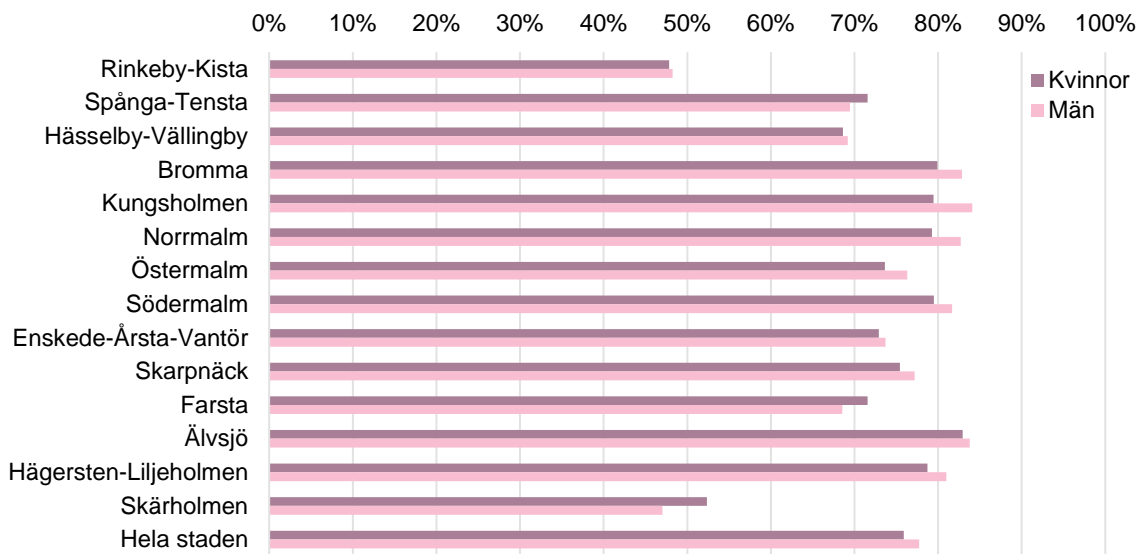
För att ytterligare belysa bakomliggande faktorer presenteras i efterföljande diagram hur andelen eftergymnasialt utbildade som arbetar i högkvalificerade yrken skiljer sig per kön. Sett till staden som helhet var könsskillnaderna i eftergymnasialt utbildades matchning små; 76 procent av de högutbildade kvinnorna och 78 procent av männen förvärvsarbetade inom högkvalificerade yrken, vilket visas i Figur 26 nedan.²¹ Förhållandevis små könsskillnader i matchningen för högutbildade finns även på stadsdelsområdesnivå. Den största skillnaden är för Skärholmen där 52 procent av de högutbildade kvinnorna och 47 procent av männen arbetade i högkvalificerade yrken. Generellt visar statistiken att högutbildade män var något bättre matchade mot högutbildade yrken än högutbildade kvinnor bland bosatta i innerstaden, medan mönstret är omvänt främst i Spånga-Tensta, Farsta och Skärholmen, där de högutbildades matchning är något bättre för kvinnorna än männen. Resultaten understöds av Swecos tidigare analyser²² som visat att utrikes födda högutbildade män i lägre utsträckning förbättrar sin matchning på arbetsmarknaden över tid.

²¹ Antalet individer samt uppdelningen av övriga, d.v.s. andelarna förvärvsarbetande i lägre kvalificerade yrken samt ej förvärvsarbetande, presenteras i

Tabell 13 i appendix.

²² Se *Stockholms högutbildade på arbetsmarknaden*, 2017, Sweco på uppdrag av Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm.

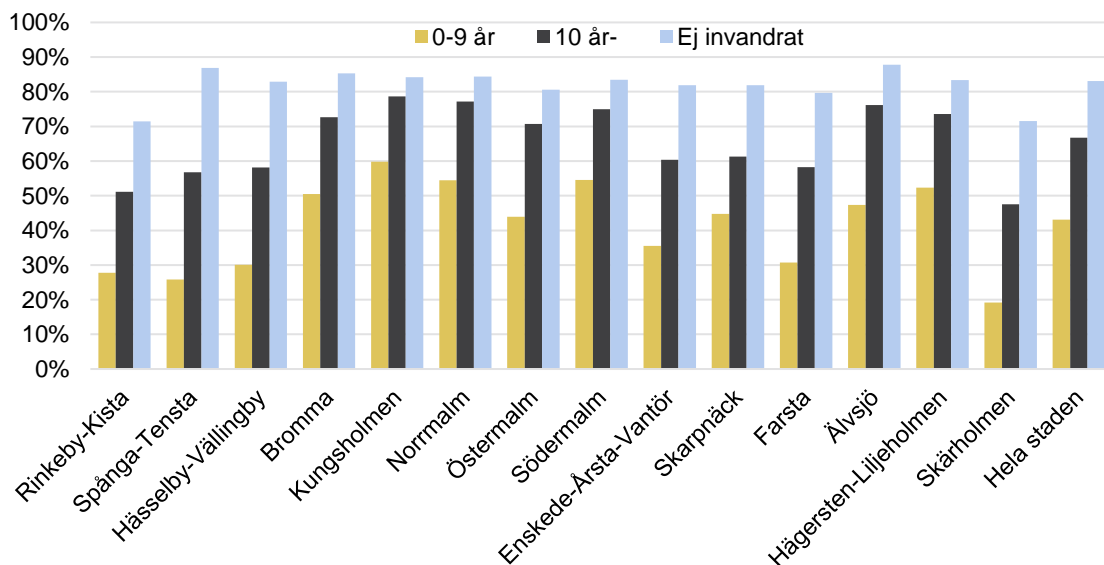
Figur 26 Andel eftergymnasialt utbildade (minst 3 år) i högkvalificerade yrken, per kön, år 2015

I nästa steg har högutbildades matchning analyserats med avseende på vistelsetid i Sverige. Figur 27 visar att i vilken utsträckning högutbildade arbetar i högkvalificerade yrken skiljer sig stort beroende på vistelsetiden. Sett till hela staden arbetade 43 procent av de invandrade högutbildade som vistats i Sverige mindre än 10 år i ett högkvalificerat yrke. Detta kan jämföras med 67 procent för invandrade med en längre vistelsetid och 83 procent för inrikes födda högutbildade. Det visar att processen att hitta ett yrke motsvarande sin formella utbildningsnivå ofta är mycket lång för högutbildade. Det finns även betydande skillnader inom staden; för högutbildade med en vistelsetid på mindre än 10 år bosatta på Kungsholmen arbetade 60 procent i ett högkvalificerat yrke, jämfört med 19 procent i Skärholmen.

I jämförelse med analyser baserade på 2014 års data har en liten ökning av andelen högutbildade i högkvalificerade yrken skett för invandrade med vistelsetider upp till 10 år. Skillnaderna är dock mycket små.

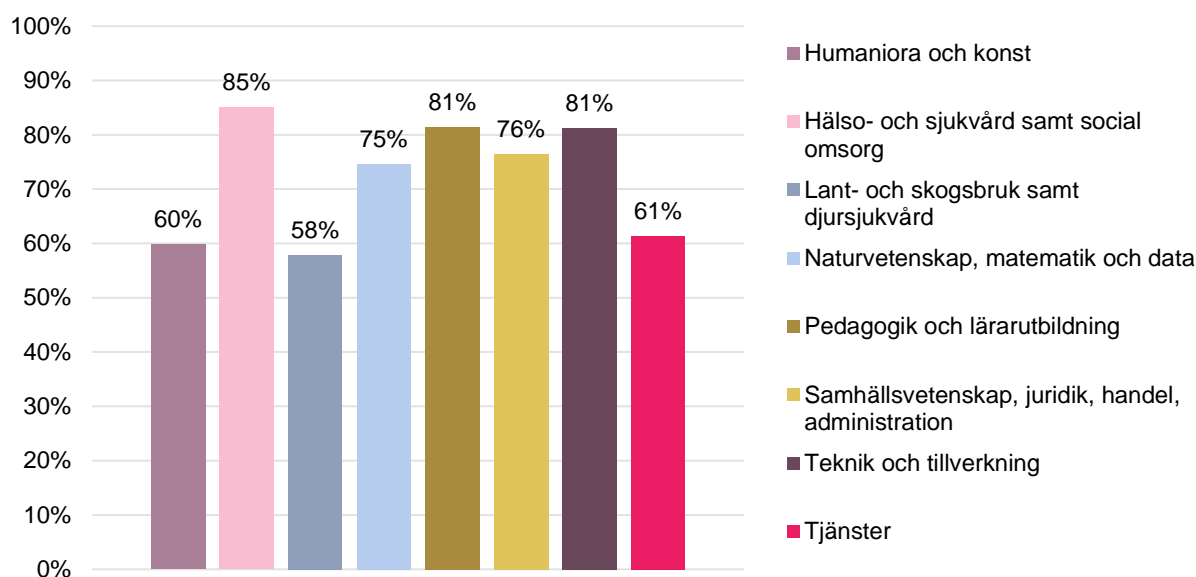
Figur 27 Andel eftergymnasialt utbildade (minst 3 år) i högkvalificerade yrken, per vistelsetid samt infödda, år 2015

Som ett sista steg i matchningsanalysen har eftergymnasialt utbildade i högkvalificerade yrken undersökts uppdelat på utbildningsinriktning²³, vilket presenteras för hela staden i Figur 28. Diagrammet visar att högutbildade inom "hälso- och sjukvård samt social omsorg" i högst grad (85 procent) arbetar inom högkvalificerade yrken. Detta är i linje med den stora brist på sjukvårdspersonal som finns i staden och riket i stort. Högutbildade inom humaniora och konst, lant- och skogsbruk samt djursjukvård, samt tjänster²⁴ arbetar i lägst grad inom högkvalificerade yrken.

Andelen är oförändrad eller något lägre år 2015 än vid analys av 2014 års data för samtliga utbildningsinriktningar. Som visats tidigare förefaller det bero på att fler högutbildade har gått från 'ej förvärvsarbete' till förvärvsarbete i lägre kvalificerade yrken, vilket innebär att andelen i högkvalificerade yrken minskar något.

Figur 28 Andel eftergymnasialt utbildade (3 år eller längre) i högkvalificerade yrken i Stockholms stad efter utbildningsinriktning, år 2015

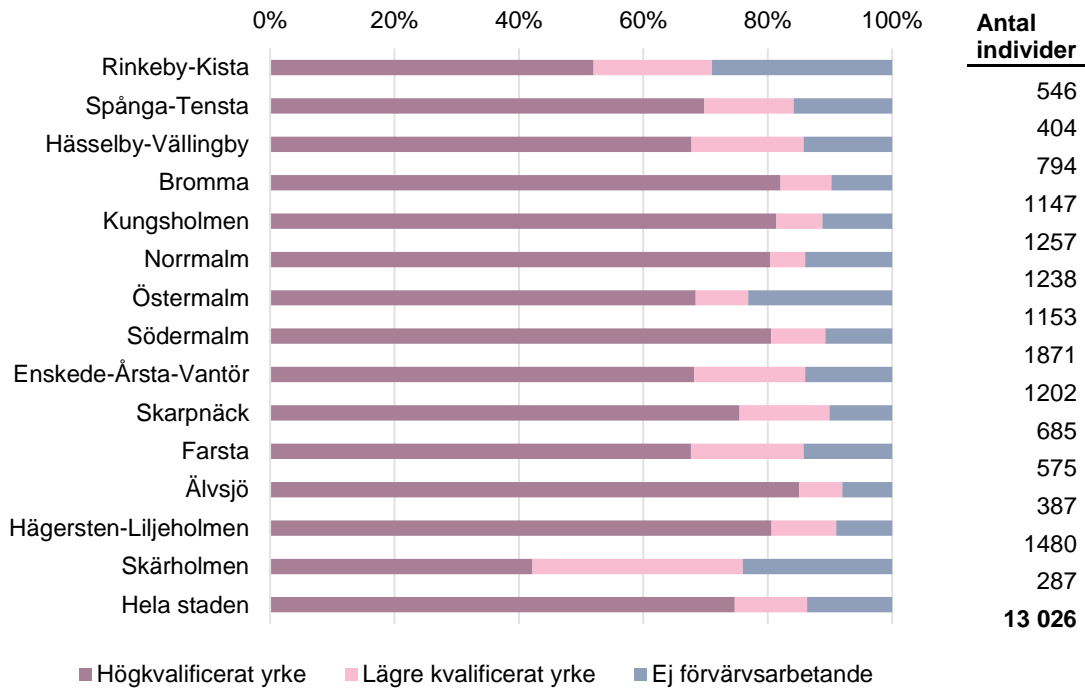
Mellan stadens stadsdelsområden återkommer i regel samma mönster som för de högutbildades matchning generellt när utbildningsinriktningar studeras; i socioekonomiskt utsatta områdena arbetade lägre andelar i högkvalificerade yrken och i innerstaden högre andelar.

I Figur 29 nedan visas högutbildades matchning för utbildade inom "naturvetenskap, matematik och data"; en utbildningsinriktning där efterfrågan på arbetskraft ofta bedöms som förhållandevis hög, samtidigt som skillnaderna mellan stadsdelsområdena visar sig vara stor beträffande matchningen. Totalt sett i staden fanns 13 000 individer i målgruppen med denna utbildningsinriktning, varav cirka 9 700 förvärvsarbetar inom ett högkvalificerat yrke. Framförallt Skärholmen utmärker sig med en förhållandevis låg andel av de högutbildade inom naturvetenskap, matematik och data som förvärvsarbetar i ett högkvalificerat yrke. Detta tyder på möjligheter att i högre utsträckning ta tillvara på befolkningens kompetens inom högkvalificerade bristyrken.

²³ För definitioner av utbildningsinriktningar, se SCB (<http://www.scb.se/sun/>)

²⁴ Inom utbildningsinriktningen "Tjänster" ingår bl.a. utbildningar inom hotell och restaurang, turism, idrott och friskvård, miljövärd och naturvård (i den mån de är på eftergymnasial nivå minst 3 år).

Figur 29 Andel eftergymnasialt utbildade (3 år eller längre) inom "naturvetenskap, matematik och data" i högkvalificerade yrken, år 2015

Branschspecifika analyser

Syftet med detta kapitel är att ge en övergripande bild av arbetsmarknaden i de olika stadsdelarna genom att belysa vilka branscher som sysselsätter flertalet av de förvärvsarbetande. Den förvärvsarbetande nattbefolkningen 20–64 år i varje stadsdelsområde har analyserats utifrån de branscher där de arbetar. Den branschindelning som använts utgörs av 52 branscher baserat på SNI2007²⁵. Nattbefolkningen avser de som bor i ett stadsdelsområde, men deras arbetsställe är i de flesta fall utanför den stadsdel som de bor i (se kapitel 0 om pendling)

I arbetet med denna rapport branschanalys har Sweco upptäckt ett fel gällande åldersindelningen i förra årets rapport. Förra årets branschanalys omfattade inte enbart förvärvsarbetande i åldrarna 20–64 år som avsett, utan istället 16–74 år. Den övertäckningen innebär inga betydande skillnader för analysen. De förvärvsarbetande 16–19 samt de 65–74 är relativt få och branscher i de åldrarna har ett liknande mönster som för de i ålder 20–64 år. De slutsatser som drogs förra året är giltiga. I de fall som siffror för 2014 anges i denna rapport har de reviderats så att jämförelse med 2015 är rättvisande.

Stadsdelarnas största branscher 2015

De största branscherna i staden är i stora drag gemensamma för alla stadsdelar. De 10 största branscherna i var och en av de 14 stadsdelsområdena ger sammanlagt 18 olika branscher. Tillsammans omfattar de 18 branscherna mellan 76 procent och 85 procent av de respektive stadsdelarnas förvärvsarbetande nattbefolkning 20–64 år.

I två diagram nedan visas hur stor andel av varje stadsdelsområdes befolkning som arbetar inom dessa 18 branscher. De två olika diagrammen delredovisar branscherna utifrån de vanliga de är i inre staden stadsdelsområden och i yttre stadens stadsdelsområden, men de 18 branscherna sammanlagt är utvalda utifrån att de representerar de 10 största branscherna inom ett eller flera stadsdelsområden.

I Figur 30 presenteras branscher som är vanligare i inre stadens nattbefolkning än i staden som helhet, av stadens 18 vanligaste branscher. Sammanlagt är de nio branscher som är vanligare i de inre stadsdelsområdena Södermalm, Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen. Vad som är utmärkande för flerparten av de branscher som är vanligare i inre staden är att de i hög grad omfattar kvalificerade tjänster. Konsultbranscher, finansiell verksamhet samt dataverksamhet och informationstjänster är de branscher som är något vanligare än i staden som helhet. Offentlig förvaltning är den näst vanligaste branschen i staden, och allra vanligast på Södermalm och Kungsholmen där det utgör knappt 8 procent av de förvärvsarbetande, jämfört med 3 procent för Skärholmen. Branscher som är relaterade till kulturverksamhet är något vanligare i inre staden och har då särskild tyngd på Södermalm.

Det är också tydligt att de branscher som är vanligast i inre staden också är relativt vanliga även i Bromma och Hägersten-Liljeholmen, vilket tyder på att befolkningen i både Bromma och Hägersten-Liljeholmen arbetar inom liknande branscher som befolkningen i innerstaden.

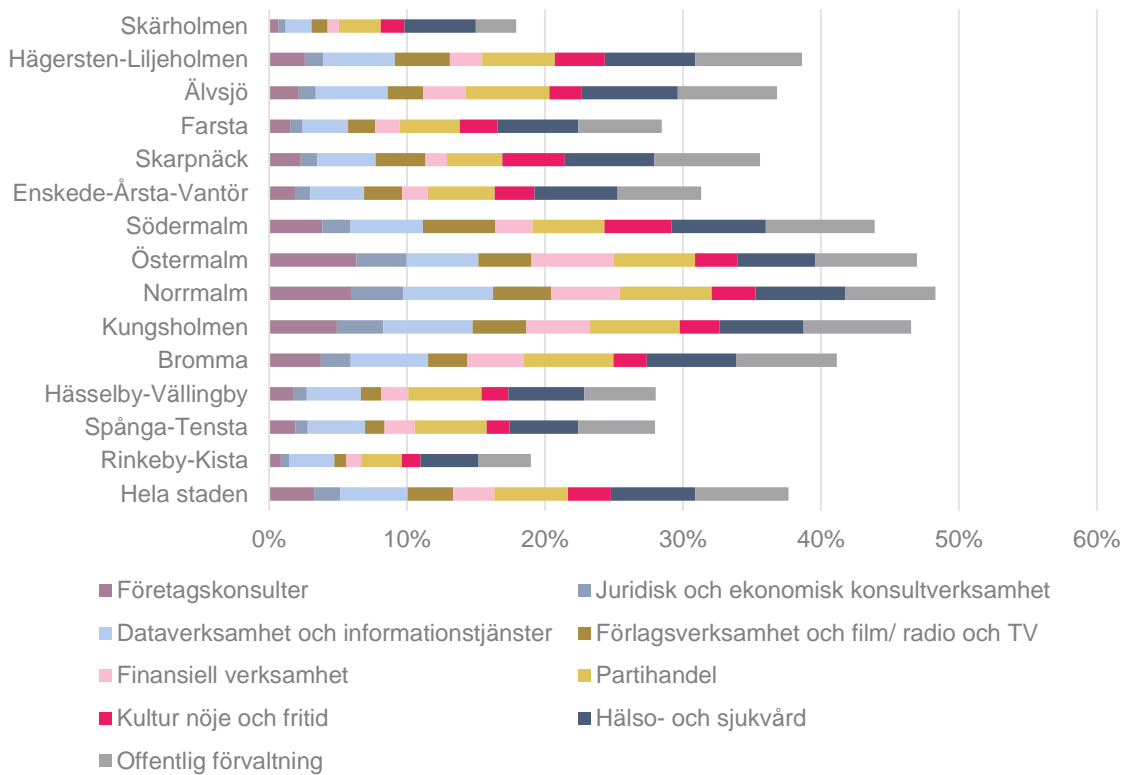
I Figur 31 visas branscher som är vanligare ibland yttre stadens nattbefolkning än i staden som helhet, av stadens 18 vanligaste branscher. Vad som kännetecknar flera av dessa branscher i yttre stadens stadsdelsområden är att de omfattar tjänster med lägre kvalifikationskrav. Framförallt är det "Öppna sociala insatser", "Byggverksamhet", och "Utbildning" som är vanligare att jobba med bland de som bor i yttre stadens stadsdelsområden än i staden som helhet. "Öppna sociala insatser" är en bransch som omfattar bland annat hemtjänst och personliga assistenter till funktionshindrade. Det är en bransch som vuxit till följd av en strukturomvandling av kommunala uppdrag då fler privata assistansbolag etablerat sig inom assistans enligt LSS. Branschen "utbildning" omfattar även förskola, och den kräver en hög personaltäthet. En stor andel av de som jobbar inom utbildning arbetar inom förskolan.

²⁵ De branscher som analyseras i denna rapport finns beskrivna med undergrupper i Bilaga 4 - Beskrivning av branscherna i rapporten utifrån 5-siffrig SNIKOD på s. 59

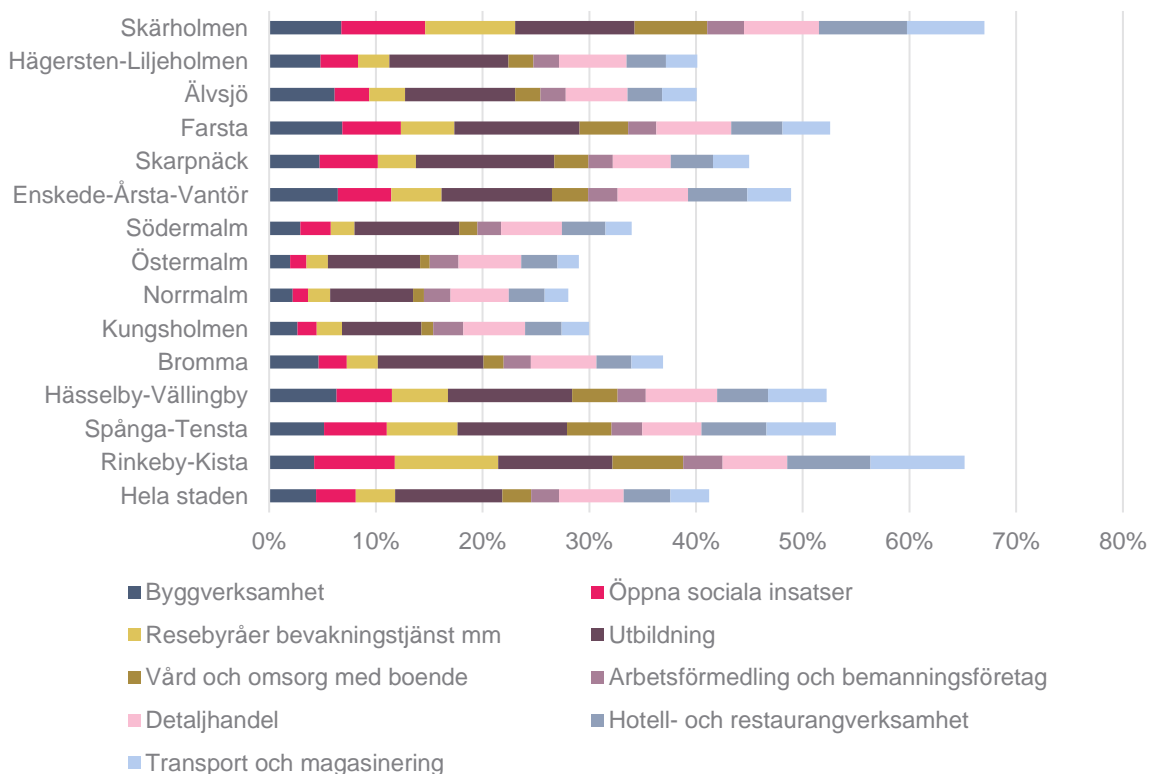

Resebyråer och bevakningstjänst mm. är en bransch som omfattar många olika typer av branscher, bland annat städbolag som utgör en betydande del.

Figur 30 De branscher som är vanligare bland inre stadens befolkning än i staden som helhet av stadens 18 största branscherna, procent av varje stadsdels förvärvsarbetande nattbefolkning 20–64 år

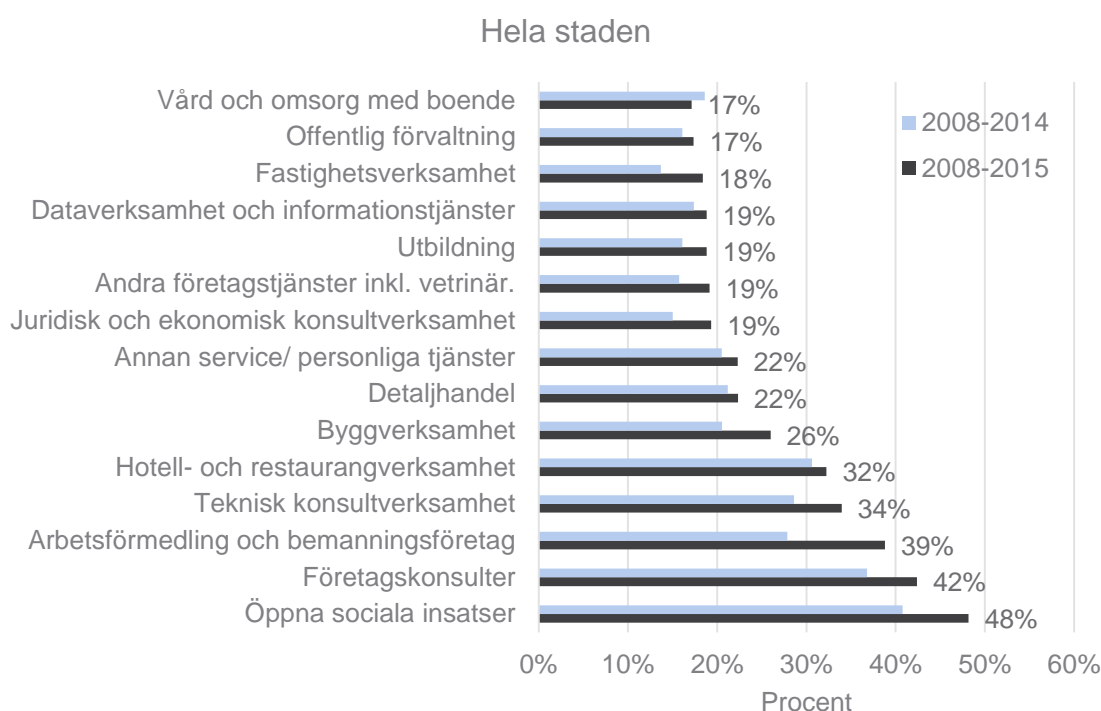
Figur 31 Branscher som är vanligare bland yttre stadsdelsområdena än i staden som helhet av stadens 18 största branscher, procent av varje stadsdels förvärvsarbetande nattbefolkning 20–64 år

De snabbast växande branscherna i hela staden

Syftet med detta avsnitt är att visa inom vilka områden som arbetstillfällena uppkommit genom att följa de branscher där förvärvsarbetet ökat mest. Fokus är på de branscher som har ökat mest räknat i procentuell tillväxt av den förvärvsarbetande nattbefolkningen från 2008 till 2015, samt 2008–2014. De branscher som omfattar färre än en procent av nattbefolkningen har exkluderats eftersom deras procentuella tillväxt ofta är kraftigare än stora branschers, trots att de i absoluta tal endast omfattar ett fåtal nya arbetstagare.

Figur 32 Procentuell förändring i antal förvärvsarbetande i Stockholm för de 15 snabbast växande branscherna 2008–2014 och 2008–2015

I Figur 32 visas de 15 snabbast växande branscherna i hela staden. Den bransch som ökat kraftigast är "Öppna sociala insatser" vilket innebär tillhandahållande av sociala tjänster direkt till medborgarna. Hemtjänst till äldre och personliga assistenter till funktionshindrade är två stora yrkesgrupper inom den branschkategori. Även den närliggande branschen "Vård och omsorg med boende" har vuxit med 17 procent. De flesta branscher har vuxit ännu starkare 2008-2015 än 2008-2014, vilket är en tydlig följd av ett ytterligare år med god konjunktur. En bransch som dock har backat något är Vård och omsorg med boende, vars tillväxt minskat med 2 procentenheter, motsvarande 156 färre som jobbande med det 2015 än 2014. Att antalet förvärvsarbetande minskar inom den tjänsten kan höra samman med hur äldre och äldreården organiseras. Det finns ett högre målsättning på att de äldre ska bo kvar i det egna hemmet. Det skulle i så fall också kunna bidra till med att öppna sociala insatser ökar, en bransch som omfattar hemtjänst. Förändringar i branschtillväxten beror inte enbart på konjunktur och befolkning utan kan även ha samband med strukturella förändringar i hur staden skapar arbetstillfällen då de genomför kommunala uppdrag i egen regi eller av privata utförare. Öppna sociala insatser har troligen även vuxit till följd av att fler privata assistansföretag har etablerat sig för att erbjuda tjänster enligt lagen om LSS.

Konsultverksamhet och "Arbetsförmedling och bemanningsföretag" är utmärkande bland flera av de 15 snabbast växande branscherna i staden. Företagskonsulter är den näst mest växande branschen, i den gruppen finns organisationskonsulter men även konsulter inom PR och kommunikation. Utöver

det har även "Teknisk konsultverksamhet" ökat. Inom den branschen finns flera typer av företagsverksamhet inom teknik som berör bygg, industri, el och energi. "Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet" en bransch som omfattar advokat och juristbyråer samt redovisningsbyråer ökat mycket. Vissa typer av konsulttjänster finns även inom andra tillväxtbranscher; IT-konsulter finns även branschen "Dataverksamhet och informationstjänster" och ytterligare en bransch som ökat är Arbetsförmedling och bemanningsföretag.

Gemensamt för flera av dessa tillväxtbranscher är att de utför tjänster som är efterfrågade inom andra företag eller organisationer. Att konsult och bemanningsverksamhet växer snabbt kan vara en effekt av stadens starka ekonomiska utveckling, med ett snabbt ökande behov av arbetskraft inom flera sektorer. Det kan också vara en effekt av en strukturell omvandling av arbetsmarknaden, där tjänster köps från ett externt bolag eller tillfällig arbetskraft hyrs in i högre utsträckning.

Även arbeten med service och tjänster riktat direkt till privatpersoner har ökat i staden. Hotell- och restaurangbranschen har ökat. Branschen Annan service/ personliga tjänster har samma period vuxit. Den branschen är diversifierad och omfattar många mindre yrkesgrupper såsom frisörer, skönhetsalonger, tatueringssalonger, hunddagis och läxhjälp till enskilda. Andra företagstjänster inkl. veterinär är en bransch med tillväxt som omfattar inredningsarkitekter och fotografer.

Byggverksamhet och fastighetsverksamhet är två betydelsefulla branscher som har vuxit. Det är branscher som i regel stärks under högkonjunktur och samtidigt är beroende av och möjliggör stadens starka tillväxt.

Utbildning omfattar alla yrkesgrupper inom utbildningsväsendet från förskola till universitet. Förskolan är utbildningsnivå med hög personaltäthet, och en stor andel av dem inom utbildningsbranschen jobbar på förskola. Tillväxten i den branschen har samband med befolkningstillväxt i skolåldrar.

De snabbast växande branscherna i stadsdelsområdena

Stadsdelsområdenas branschtillväxt har många gemensamma drag, de branscher som växer snabbast i hela staden återfinns i flertalet stadsdelsområden. Men det finns också lokala skillnader i branschtillväxten, den varierar i styrka och utbredning mellan stadsdelsområdena. I flera stadsdelsområden växer vissa branscher snabbt i relation till övriga branscher i samma område, men har fortfarande långsammare tillväxttakt än staden som helhet. I små stadsdelsområden kan tillväxten öka kraftigt på grund av att befolkningen är liten, och förändringen i en mindre population blir mer påtaglig.

Hur en stadsdels nattbefolkning förändras har stor betydelse för branschtillväxtens resultat. In- och utflyttare är ofta etablerade inom en bransch, och dessa flyttar kan därmed också påverka stadsdelsområdets branschtillväxt. I områden där det byggts mycket kan en högre tillväxttakt bero på en ökande befolkning.

De 15 snabbast växande branscherna för varje stadsdel presenteras i diagram i Appendix 0. De branscher som omfattar färre än en procent av stadsdelarnas nattbefolkning eller vars tillväxt varit färre än 50 personer har exkluderats, detta så att jämförelsen mellan stadsdelarna ska bli rättvisande med fokus på relevanta förändringar. Stadsdelsområdena går att analysera ur två perspektiv: dels i jämförelse med staden som helhet och dels i relation till stadsdelen själv. I följande avsnitt beskrivs varje stadsdel utifrån de två perspektiven samt om det finns tydliga likheter med närliggande områden.

För boende i **Rinkeby-Kista** växer branscher där det finns många yrkesgrupper med lägre krav på eftergymnasial utbildning. Öppna sociala insatser snabbast, därefter Hotell och restaurangverksamhet. De branscherna har en högre tillväxttakt än i Stockholm som helhet. Även Byggbranschen växer snabbare för Rinkeby-Kistas förvärvsarbetande än övriga staden. Transport och Magasinering är en bransch som växer snabbt, och är utmärkande för bosatta i Rinkeby-Kista men inte i resten staden. Att tillväxttakten i vissa branscher är ovanligt hög beror också på att branscbredden är liten, liksom befolkningen. I appendix redovisas bara 11 branscher med tillväxttakt,

det beror på att det enbart är de branscherna som kan uppvisa en ökning²⁶. Resultat redovisas även uppdelat för stadsdelarna Rinkeby och Kista i Appendix 0. Branschen ”Handel samt reparation av motorfordon” har vuxit snabbt i Rinkeby-Kista. Men den finns inte med i de uppdelade diagrammen, eftersom den uppdelat för Rinkeby och Kista understiger ökningen 50 personer.

För bosatta i **Spånga-Tensta** har förvärvsarbetet följt en liknande utveckling som Rinkeby-Kista, med hög tillväxttakt inom Öppna sociala insatser och Hotell och restaurangverksamhet. Spånga-Tenstas branschtillväxt redovisas uppdelat för stadsdelarna Gamla Spånga och Tensta i Appendix 0.

Hässelby-Vällingbys förvärvsarbetande befolkning har haft en högre tillväxt än staden inom flera områden; Hotell och restaurang är den bransch som växt snabbast både inom stadsdelsområdet och jämfört med staden som helhet. Därefter är den snabbaste växande branschen Öppna sociala insatser, sedan annan service/personliga tjänster vilket omfattar serviceyrken riktat till privata kunder.

I **Bromma** har Arbetsförmedling och Bemanningsföretag vuxit som snabbast, därefter Hotell och restaurangverksamhet. Bromma har högre tillväxt än staden som helhet inom ett flertal branscher.

För bosatta på **Kungsholmen** är Arbetsförmedling och bemanningsföretag den bransch som vuxit snabbast. Utöver det har även Fastighetsbranschen som har vuxit snabbast, det är också utmärkande för Kungsholmen jämfört med staden i stort, ingen annan stadsdel har haft en lika snabb tillväxttakt inom den branschen. Utöver det har även flera konsultbranscher vuxit snabbt.

För **Norrmalms** befolkning är företagskonsulter den bransch som vuxit snabbast, och liknande mönster går att se för bosatta på **Södermalm** och **Östermalm** där konsultbranscher utmärker sig som de snabbast växande. Innerstadsstadsdelarna har hög branschbredd, med tillväxt inom fler branscher jämfört med de mindre ytterstadsstadsdelarna. Men tillväxttakten i var och en av branscherna understiger ofta tillväxttakten i staden som helhet. Det beror på att inom dessa stadsdelar finns bredare spektra av branscher.

Enskede-Årsta-Vantörs förvärvsarbetande befolkning är intressant att jämföra med innerstaden eftersom det också är ett befolkningsmässigt stort stadsdelsområde. Enskede-Årsta-Vantör uppvisar en högre tillväxttakt än i staden som helhet inom flertalet branscher, medan innerstaden har långsammare tillväxt. Även innerstadens snabbast växande branscher, de konsultrelaterade, växer ännu snabbare i Enskede-Årsta-Vantör. Branschen som ökar snabbast är Öppna sociala insatser, men även Vård och omsorg med boende har hög tillväxt. Likaså andra typer av branscher exempelvis Hotell och restaurang samt Annan service/ personliga tjänster.

Skarpnäck är en befolkningsmässigt mindre stadsdel där bosatta som arbetar inom konsultbranscher ökat, i likhet med många andra platser. Även den närliggande branschen Dataverksamhet och informationstjänster har vuxit snabbare för bosatta i Skarpnäck än i staden i stort. Tillväxten inom branscherna Kultur, Nöje och Fritid samt Förlagsverksamhet och film/ radio och TV har varit högre i Skarpnäck än i staden i stort. Det kan höra samman med en förändring i befolkningssammansättning. Som tidigare nämnts kan in- och utflyttning till ett stadsdelsområde ge stort utslag på dess lokala branschtillväxt, vilket framförallt gäller de mindre branscherna och stadsdelsområdena.

Farsta ligger nära Skarpnäck och har lite större befolkning men vissa likheter. Företagskonsulter och teknisk konsultverksamhet uppvisar högre tillväxt bland boende i Farsta än staden som helhet. Öppna sociala insatser växer snabbare i Farsta än i Skarpnäck. Hotell- och Restaurangbranschen växer betydligt snabbare i Farsta än i Skarpnäck.

Älvsjö är den befolkningsmässigt minsta stadsdelen, men uppvisar en stark tillväxt inom flera branscher, räknat i absoluta tal är förändringstakten dock inte lika kraftig. Den snabbast växande branschen är transportmedelsindustri, att det varit möjligt beror på att den i faktiskt antal omfattar ett fåtal, ökningen 2008–2015 motsvarar 73 personer. Kultur, nöje och fritid har vuxit med 51 procent, vilket motsvarar 102 fler förvärvsarbetande 2014 jämfört med 2008. Utöver det så är även

²⁶ Av branscher som omfattar fler än 1 % av nattbefolkningen och där förändringen 2008–2015 är fler än 50 personer

Detaljhandeln samt teknisk konsultverksamhet branscher som haft högre tillväxttakt i Älvsjö än i staden i stort.

Hägersten-Liljeholmen har haft en hög tillväxttakt inom flertalet branscher vilket hör samman med att det också är en stadsdel med många nybyggda bostäder som vuxit mycket befolkningsmässigt med nybyggnation. Teknisk konsultverksamhet och företagskonsulter har haft högst tillväxttakt i Hägersten-Liljeholmen. Även andra konsultrelaterade branscher och arbetsförmedling och bemanning har ökat kraftigt. Även tillväxt inom branscherna "Kultur, Nöje och Fritid" samt "Reklam och marknadsundersökningar" har ökat. Detta är utmärkande för Hägersten-Liljeholmen och kan höra samman med klustereffekter kring de verksamheter som etablerats i Hägersten-Telefonplan.

Skärholmen är större än Älvsjö men förvärvsarbetet bland bosatta i Skärholmen har växt i förhållandevis få branscher. Endast 10 branscher kan uppvisa tillväxt i Skärholmen. Mest växer öppna sociala insatser. Därefter Arbetsförmedling och bemanningsföretag, en tillväxttakt i likhet med närliggande Hägersten-Liljeholmen. Byggverksamhet är också en bransch som har högre tillväxttakt i Skärholmen än i staden som helhet.

Kulturella och kreativa näringar

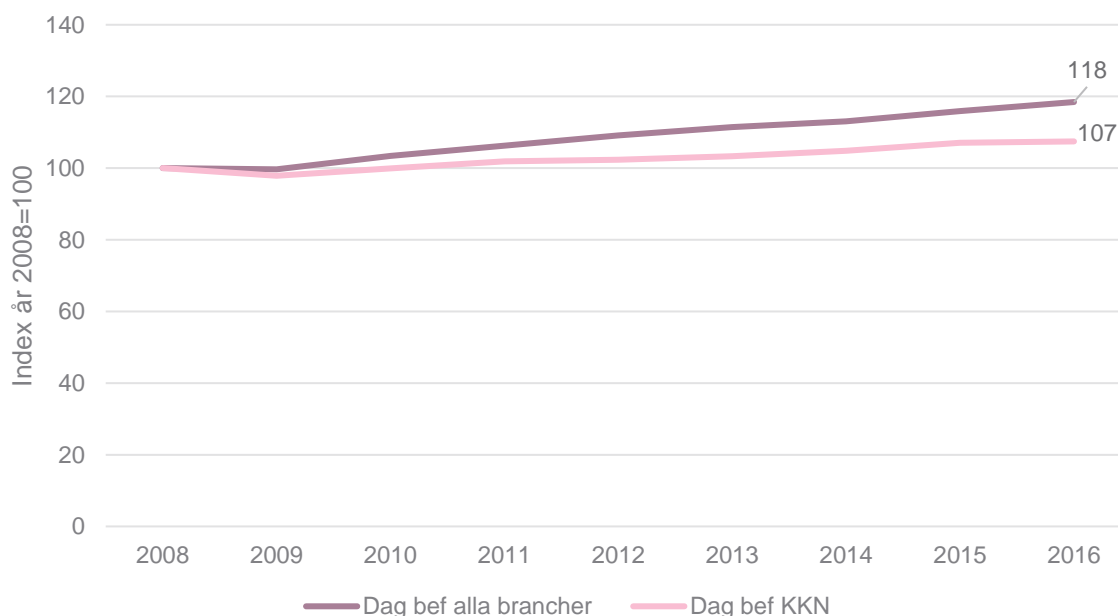
De kulturella och kreativa näringar (KKN) omfattar många olika verksamheter som återfinns inom flera branscher i analysen i kapitel 6. För att specifikt följa utvecklingen inom kulturella och kreativa näringar krävs därför en ny branschindelning. Denna indelning har enbart gått att göra utifrån dagbefolkningens utveckling och det beror på den grunddata med 5-siffig SNI-nivå som varit tillgänglig²⁷. I bilaga 0 redovisas de 48 branscher valts ut att ingå i som kulturella och kreativa näringar i analysen. Sammantaget var det 46 183 personer (dagbefolkning) som arbetade inom de branscherna i Stockholm 2016.

I Figur 33 nedan visas den indexerade utvecklingen av dagbefolkningen inom kulturella och kreativa näringar samt dagbefolkningen i alla andra branscher med basåret 2008. Fram till 2016 har de kulturella och kreativa branscherna vuxit till 107, motsvarande 7 procent. Det går att jämföra med dagbefolkningen i alla branscher som vuxit till 108, motsvarande 18 procent. Att de KKN branscherna har vuxit långsammare än dagbefolkningen totalt hör samman med att de sammanfattar ett brett spektrum av verksamheter med olika förutsättningar, medan det går bra för vissa branscher inom KKN så går det betydligt sämre för andra. Branscher som är relaterade till tidningsverksamhet har minskat kraftigt. Detsamma gäller branschen uthyrning av DVD och video. Dessa branschers nedgång hör samman med att den digitala utvecklingen etablerar nya teknikslag som möjliggör ny mediekonsumtion. Det har också inneburit att efterfrågan på traditionella medieformat som tidningar i pappersformat har minskat.

Digitalisering kan även förklara några av de branscher som det går bra för, produktionsbolag för film, video, och tv-program och även utgivare av dataspel.

De branscher som det går allra bäst för inom KKN är de som erbjuder tjänster till andra tillväxtbranscher: arkitekter, inredningsarkitekter samt industri och produktdesignföretag. Dessa branscher tillhandahåller specialiserade tjänster som är eftertraktade inom andra byggbranschen som har haft en hög tillväxttakt samt annan industri.

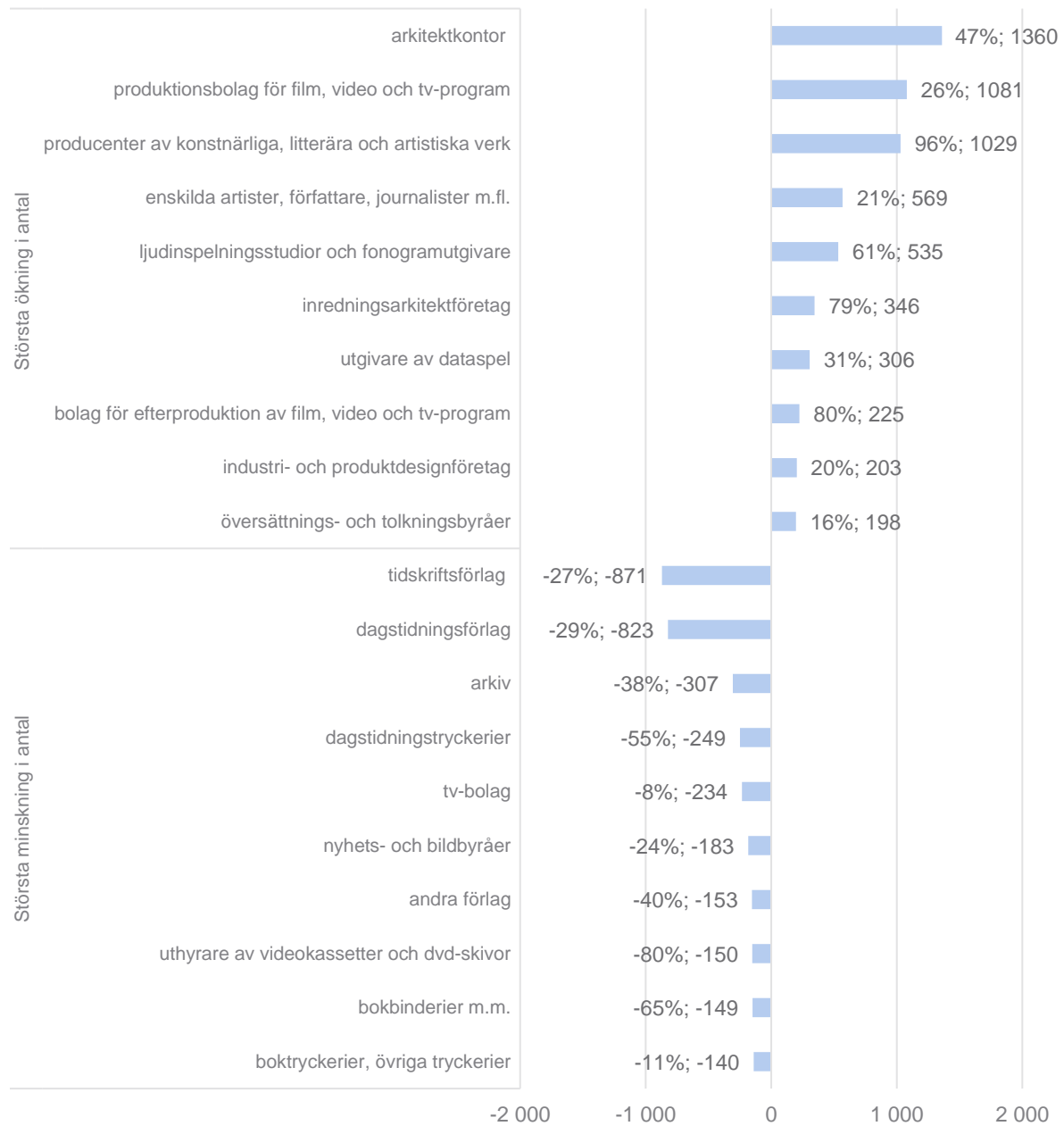
Figur 33 Dagbefolkningen i kulturella och kreativa näringar (KKN) jämfört med alla branscher, index år 2008.

²⁷ Källa är SCB/Tillväxtverkets Raps-Ris databas.

Figur 34 De tio branscher inom KKN som ökat och minskar mest, 2008–2016 (procent och antal)

Förändring av dagsbefolkning 2008-2016

OMEGA BOWL - BLÅBÄRSCHIA med
SESAM + SAFFRANS SMÖR, OMEGAMIX
och BJÖRNBAKSKOMPOTT 55

YOGHURT "SUPERBOWL", BAKAT
PLOMMON, FRÖMIX, BIPILLEN 55

CHIA, MANDOLINPÄTT, INGEFARA
och GRANBLÅ (nira) 45

HULK! GRÖN ACAI SMOOTHIE BOWL m.
FRÖSTLAKES, CHIA + JORDNÖTSSMÖR 65

OH LADY OVERNIGHT m. APRIKOS, KOKOS,
HAUPE, SKIVAD BANAN, NÖTSMÖR 55

50/50 CHIA + YOGHURT, HALLON, TAHINI-
SIRAP + NÖTSTRÖSEL 55

ACAI + BLÅBÄRS SMOOTHIE BOWL m.
KANELPASTAT BOVETE, SKIVAD
BANAN, CHIAPUDDING 65

YOGHURT "TREAT" BOWL m. HALLON,
PÄLAKRITSPULVER, LAVENDEL 45

TONNING

SPIKRYGHURT m. PASSIONFRUKT, 55
MINTA och SÖT DUKKAH (paranisha)

TOAST m. JORDNÖTSSMÖR, SKIVAD
BANAN + LÖNNSTRAP 45

SPRÖGBÄRS SHAKE m. KOKOSMJÖLK,
DADLA + KARDEMUMMA 45

BUSTERMÄCKA 42

NICKE NINJA TOAST 42

RÄGBRÖD m. MÖJAD AVOKADO, KÖKT
ÄRS, ZA'ATAR, PUCCOLA 45

RODBETSHUMMUS PÅ RÄGBRÖD m. 45
KAPLBARSTAMATER, KRÄSE + SESAMISALT

CRISPIANT m. OST / SKINKA 42

TOAST m. AVOKADO, JALAPENO,
FÄRSKOST, CHERMOULA

BRÖD m. AVOKADO, FETA
(salsichoker), PUCCOLA

m. PARI'S NUTELLA + BANAN

FOR
FLORA

HEL BUFFEL-
MOZZARELLA,
MILNERADE
"LIMONITAMATER"
"KILAT LEVIN"
115

FOR
FLORA

ZA'ATAR
- smak, limon,
isäm + mjölk

CARAB
"kakor"
LABNET
- GIKT

SVMAR
- Turck
citronsydda

DURRKAH
- kassiafilter,
kardemumma,
isäm + gurka

CHEMOLA
- koriander
alltids i potlaka
i flara +
spridningen

POMPADOUR
FLORA
CAFÉ

POMPADOUR

Slutsatser

Fortsatt positiv utveckling av sysselsättningen i yttre staden och bland utrikes födda

Andelen av stadens befolkning i förvärvsarbete har ökat sedan år 2008 till år 2015; en utveckling som har varit tydligast för yttre staden. I Rinkeby-Kista var ökningen störst, andra stadsdelsområden som ökat mer än genomsnittet för staden är Hägersten-Liljeholmen, Skarpnäck och Farsta. Ökningen i förvärvsfrekvens har främst skett bland utrikes födda, som dock även drabbades hårdare av lågkonjunkturen år 2009 än inrikes födda. Bland utrikes födda i yttre staden finns en tydlig könsskillnad i förvärvsfrekvens, där kvinnor förvärvsarbetar i betydligt lägre utsträckning än män. Denna skillnad har ökat under de senaste åren. Motsvarande könsskillnad är betydligt mindre eller obefintlig för utrikesfödda i innerstadens stadsdelsområden.

Arbetsstillfällena koncentreras främst till innerstaden och Kista

Sedan 2008 har den förvärvsarbetande nattbefolkningen växt snabbare än dagbefolkningen i praktiskt taget samtliga stadsdelsområden utöver innerstaden och Rinkeby-Kista, vilket innebär att den så kallade arbetsplatskvoten har växt i de sistnämnda områdena och minskat i yttre staden. Som nämndes ovan har förvärvsarbetet växt mest bland bosatta i ytterstaden, men analyserna visar att arbetsstillfällena i högre utsträckning skapas i inre staden (och Kista). Totalt minskade nettopendlingen i Söderort och Västerort med 18 000 respektive 12 000 personer under perioden 2008–2015. Benägenheten att pendla till sin arbetsplats är alltså stor och har ökat över tid. Detta kan tolkas som att staden har blivit mer monocentrisk över tid, det vill säga arbetsstillfällena har i högre grad koncentrerats till vissa platser.

Viss inbromsning av efterfrågan på arbetskraft – fortsatt tryck på specialistkompetens

Sett över en längre tidsperiod har efterfrågan på arbetskraft mätt som antalet nyanmälda platser hos Arbetsförmedlingen ökat kraftigt, vilket återspeglar staden och länets goda konjunkturutveckling. Från år 2011 till 2016 fördubblades det genomsnittliga antalet nyanmälda platser per månad i staden. Även år 2017 var nyanmälda platser mycket högt ur ett historiskt perspektiv, samtidigt som en tydlig inbromsning har skett och antalet nyanmälda platser har minskat något i jämförelse med år 2016.

Ur ett längre perspektiv har den kraftigaste ökningen av lediga platser skett inom branschen "Personliga och kulturella tjänster" med drygt 260 procent, följt av branscherna "Vård och omsorg" samt "Offentlig förvaltning". Delas de nyanmälda platserna in efter yrkeskategori och yrkets kvalifikationsnivå antyder resultaten att efterfrågad arbetskraft via Arbetsförmedlingen har vuxit snabbare för yrken som kräver motsvarande gymnasial utbildning samt för de högst kvalificerade yrkena. Från år 2016 till 2017 märks en tydlig förändring inom "Information och kommunikation", där antalet nyanmälda platser minskade med cirka 2 400 platser. Samtidigt ökade inom denna bransch andelen efterfrågad arbetskraft för de högst kvalificerade yrkena och minskade för de lägre kvalificerade yrkena. Sammantaget tyder analyserna på en fortsatt stark efterfrågan på den högst kvalificerade arbetskraften. Det bör dock påpekas att en snedvridning förekommer då benägenheten att använda Arbetsförmedlingens tjänster vid rekrytering rimligtvis varierar kraftigt mellan branscher och kvalifikationsnivån på det yrke som efterfrågas, denna benägenhet kan ha förändrats över tid.

Andelen öppet arbetslösa ökar

Efter en trend med minskande arbetslöshet sedan finanskrisen år 2009 har utvecklingen stagnerat år 2017. Andelen av befolkningen (20–64 år) i program med aktivitetsstöd har fortsatt minska, och stagnationen förklaras därmed av en ökning av andelen i öppen arbetslöshet. Ökningen är tydligast i yttre stadens stadsdelsområden och kan sägas vara förväntad då en stor grupp nyanlända inträder på arbetsmarknaden, vilket innebär att arbetslösheten bedöms fortsätta öka även år 2018. Icke desto mindre torde detta utgöra den största utmaningen på stadens arbetsmarknad, framförallt i kombination med en efterfrågan på arbetskraft som i hög utsträckning är riktad mot högkvalificerad arbetskraft.

Matchningsanalyser visar på fortsatt stora utmaningar

För att analysera matchningen på stadens arbetsmarknad och kompetensförsörjning har två matchningsindikatorer använts. Den aggregerade matchningen, definierad som antal lediga jobb per arbetslös, ger en överblick av hur matchningen på länets arbetsmarknad fungerar. Analysen visar att den aggregerade matchningen har försämrats under senare år, vilket visar sig genom att lediga platser i förhållande till den tillgängliga arbetskraften har ökat, samtidigt som arbetslösheten inte har minskat i samma omfattning. Försämrad matchning är i sig inte ovanligt i en högkonjunktur men tyder på att det finns både hög efterfrågan på arbetskraft och ledig kapacitet på arbetsmarknaden.

Den andra matchningsindikatorn som analyserats är andelen eftergymnasialt utbildade som arbetar inom högkvalificerade yrken. Syftet var att undersöka i vilken utsträckning de högutbildades kompetens tillvaratas på arbetsmarknaden i staden. Stora skillnader syntes mellan stadsdelsområdena; i Rinkeby-Kista och Skärholmen förvärvsarbetade hälften av personerna med en eftergymnasial utbildning på minst 3 år inom ett högkvalificerat yrke. Detta kan jämföras med 77 procent i staden som helhet och tyder på underutnyttjad potential bland högutbildade individer i dessa stadsdelsområden. En analys uppdelat på vistelsetid i landet visar att processen att hitta ett yrke motsvarande sin formella utbildningsnivå ofta är lång för högutbildade invandrare. Det finns även stora skillnader inom staden; 19 procent av de högutbildade invandrade i Skärholmen med en vistelsetid på mindre än 10 år var matchade mot ett högkvalificerat yrke, vilket kan jämföras med 60 procent av samma grupp på Kungsholmen. Matchningen skiljer sig även med avseende på utbildningsinriktning där högutbildade inom 'hälso- och sjukvård samt social omsorg' i högst utsträckning var matchade till högkvalificerade yrken och utbildade inom 'humaniora och konst' samt 'lant- och skogsbruk' i lägst utsträckning. Även i denna aspekt fanns tydliga skillnader mellan stadsdelsområdena. Ett tydligt exempel är 'naturvetenskap, matematik och data'; en utbildningsinriktning där efterfrågan på arbetskraft ofta bedöms vara hög, samtidigt som skillnaderna mellan stadsdelsområdena visade sig vara stor beträffande matchningen. Detta visar på fortsatt god potential att rikta fler insatser mot personer bosatta i yttre staden som är eftergymnasialt utbildade inom bristyrken.

Stadsdelsområdenas branscher speglar stadens socioekonomi och befolkningstillväxt

Det finns skillnader mellan hur vanliga branscherna är och hur snabbt de växer bland nattbefolkningen i stadsdelsområdena. De branscher som omfattar kvalificerade tjänster, framförallt olika typer av konsulttjänster och finansiell verksamhet, är vanligare bland nattbefolkning i den inre staden. Medan branscher som i högre grad omfattar mindre kvalificerade tjänster är något vanligare bland nattbefolkningen i yttre staden. Detta återspeglas även i hur branschtillväxten ser ut i de olika stadsdelsområdena. I vissa av yttre stadens stadsdelsområden är det låg branschtillväxt inom branscher som omfattar kvalificerade tjänster, exempelvis i Skärholmen och Rinkeby-Kista. Det finns även stadsdelsområden i ytterstaden med en stark tillväxt inom branscher med hög kvalifikationsnivå exempelvis Hägersten-Liljeholmen, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör. Det kan delvis bero på ett högt bostadsbyggande som ger hög inflyttning av förvärvsarbetande som är etablerade inom dessa branscher. Öppna sociala insatser är den bransch som vuxit kraftigast. Den omfattar bland annat personliga assistenter samt hemtjänst till äldre. Den tillväxten hör ihop med utvecklingen av fler privata assistansbolag som erbjuder tjänster enligt LSS. Förändringar i branschernas tillväxt kan på så sätt även höra samman med hur kommunen väljer att utföra uppdrag i kommunal eller privat regi.

Kulturella och kreativa näringar påverkas olika av digitaliseringen

Generellt har i branscherna inom kulturella och kreativa näringar vuxit långsammare än snittet för alla andra branscherna. Detta beror på att kulturella och kreativa näringar är en heterogen branschgrupp där vissa branscher går bra och andra går mindre bra. I regel går det bra för de branscher som hör samman med digitaliseringen, som exempelvis produktionsbolag för film, video, och tv-program och utgivare av dataspel. Det som går sämre för är tidningsbranscher som är kopplade till papperstidningar, en tidigare relativt stor bransch som alltmer utmanats av de digitala mediekanalerna.

Appendix

Kvalifikationsnivåer

De tio yrkesområden som redovisats i delkapitel 0 delas av SCB in i fyra så kallade kvalifikationsnivåer, vilket är i linje med den internationella utbildningsstandarden ISCED-97 och som motsvarar de kvalifikationer som ett arbete i regel fordrar. De fyra kvalifikationsnivåerna är²⁸:

1. *Elementär utbildning på grundskolenivå. Översatt till svenska förhållanden innebär det inga eller låga formella utbildningskrav*
2. *Utbildningar på gymnasial nivå samt eftergymnasiala utbildningar kortare än 2 år*
3. *Praktiska eller yrkesspecifika eftergymnasiala utbildningar om 2 -3 år*
4. *Teoretiska eller forskarförberedande eftergymnasiala utbildningar samt forskarutbildningar om minst 3 år, normalt 4 år eller längre.*

SCB betonar att trots att formella utbildningsnivåer används som riktmärke för att bestämma ett visst yrkes kvalifikationsnivå behöver de kunskaper och färdigheter som krävs inte ha inhämtats genom formell utbildning. De kan lika väl ha inhämtats genom arbetserfarenhet. Kvalifikationsnivåerna beskriver de kvalifikationer som arbetet i fråga fordrar, inte de kvalifikationer som arbetstagaren som utför arbetet besitter. De tio yrkesområdena som redovisats i kapitel 0 delas in i de fyra kvalifikationsnivåerna enligt Tabell 6 nedan.

Tabell 6 Yrkeskoder och kvalifikationsnivåer, SSSYK 2012. Källa: SCB

Yrkesområde ²⁹	Kvalifikationsnivå
1 Chefsyrken	3, 4
2 Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	4
3 Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	3
4 Yrken inom administration och kundtjänst	2
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	2
6 Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	2
7 Yrken inom byggverksamhet och tillverkning	2
8 Yrken inom maskinell tillverkning och transport med mera	2
9 Yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion	1
0 Militärt arbete	2, 3, 4

SCBs registerbaserade arbetskraftsstatistik (RAKS)

Analysen av matchningsindikatorn andel högutbildade i högkvalificerade yrken baseras på data från Statistiska Centralbyråns Registerbaserade Aktivitetsstatistik (RAKS). Till skillnad från statistik om förvärvsarbetande från SCBs registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS), omfattar statistik i RAKS information över ett helt kalenderår för Stockholms befolkning. Detta ger möjlighet till mer ingående analyser av aktiviteten på arbetsmarknaden även för personer som jobbat ytterst lite under det aktuella året. I övrigt följer variabeldefinitioner i RAKS samma kriterier som de i RAMS.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att statistiken i denna rapport som baseras på RAKS kommer att skilja sig något från officiell statistik baserad på RAMS och att ingen direkt jämförelse bör göras mellan dessa två registerbaserade statistikkällor.

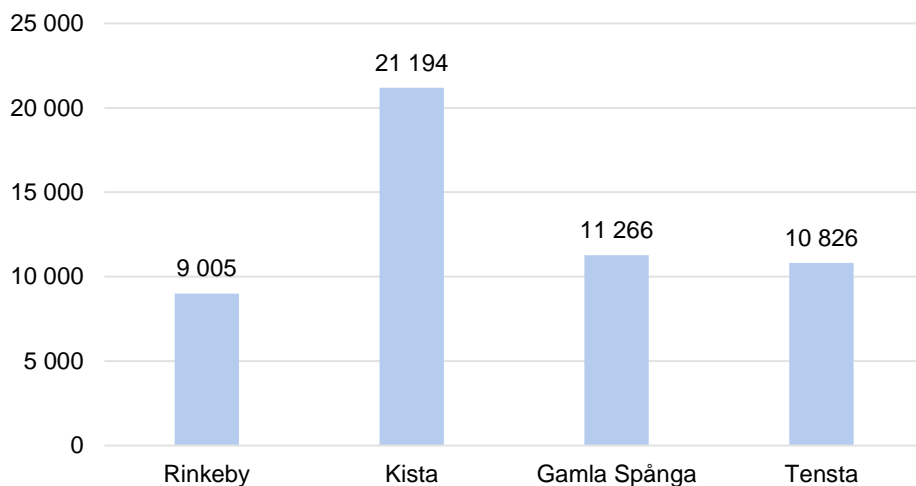
²⁸ Källa: SCB – SSSYK 2012

²⁹ Som exempel på yrken på mer detaljerad nivå som ingår i kvalifikationsnivå 1 finns bland annat *städare, bärplockare, köksbiträden torgförsäljare, tidningsdistributörer och hamnarbetare*. Inom kvalifikationsnivå 2 ingår yrken inom *kontors- o kundservice, vårdbiträden, byggarbetare, snickare, målare, elektriker, montörer och maskinförare*. Kvalifikationsnivå 3 inkluderar yrken som *ingenjörer och tekniker, arbetsledare inom bygg- och tillverkning, piloter, tandhygienister, banktjänstemän, poliser och fotografer*. Kvalifikationsnivå 4 utgörs bland annat av yrkena *fysiker, matematiker, civilingenjörer, läkare och sjuksköterskor, lärare, jurister, journalister, socialsekreterare, konstnärer*. För en utförlig nedbrytning av yrkeskoderna, se SCB:s hemsida.

Särskild studie av Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta

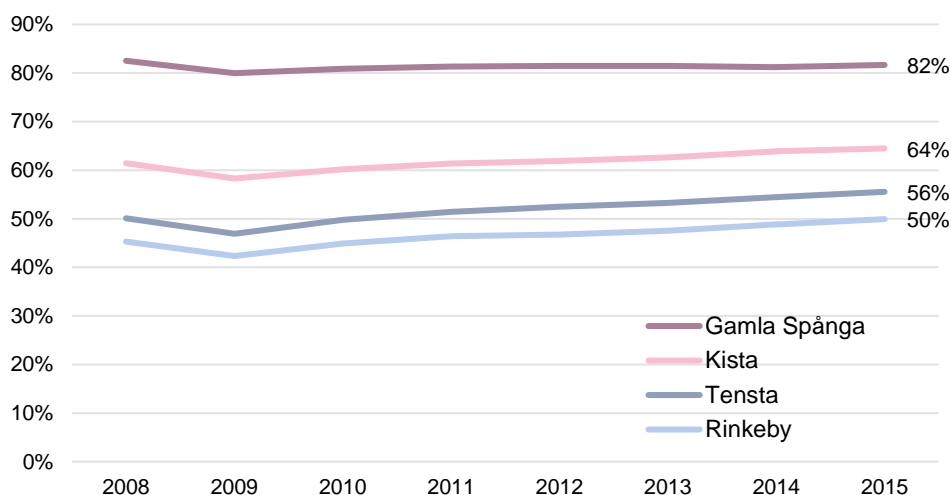
I Stockholms stads nuvarande statistiska indelning av områden, omfattar stadsdelsområdena Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta två stadsdelar vardera – Rinkeby, Kista samt Gamla Spånga och Tensta. Som visas i Figur 35 var storleken på befolkningen 20-64 år ungefär densamma i stadsdelarna Gamla Spånga och Tensta medan skillnaden är stor mellan Rinkeby och Kista år 2015. Detta är viktigt att ha i åtanke då statistiken för branschernas storlek och tillväxt över tid analyseras.

Figur 35 Befolkningen i åldrarna 20-64 år i stadsdelarna Rinkeby, Kista, Gamla Spånga och Tensta, 2015

Andelen personer som bodde i respektive stadsdel och förvärsarbetade år 2015 skiljde sig stort mellan stadsdelarna. I Rinkeby-Kista var skillnaden mellan stadsdelarna ungefär 14 procentenheter, och i Spånga-Tensta hela 26 procentenheter. Detta visar på de stora utmaningar dessa stadsdelsområden och Stockholms stad har. I framför allt Rinkeby och Tensta, men även i viss mån Kista, är förvärsfrekvensen långt under genomsnittet i staden. Utvecklingen av förvärsfrekvensen i dessa områden har dock varit mycket god de senaste åren, med allt högre andelar i arbete.

Figur 36 Andel förvärsarbetande av dem i förvärsarbetande ålder 20-64 år i respektive stadsdel, 2008-2015

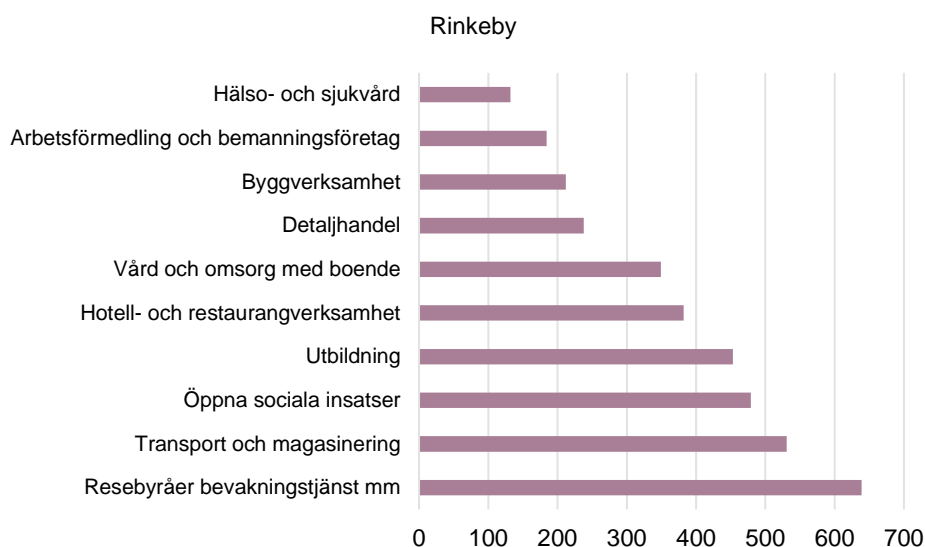

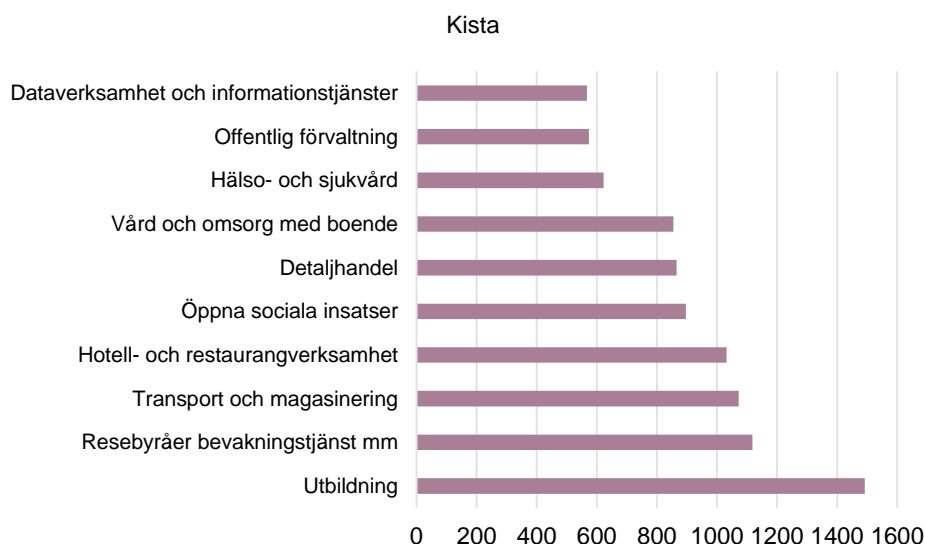
De största och snabbast växande branscherna i Rinkeby och Kista 2015

Figur 37 och Figur 38 nedan visar de 10 branscher som de boende i åldrarna 20-64 år i stadsdelarna Rinkeby och Kista främst arbetade inom år 2015. För boende i Rinkeby var Resebyråer, bevakningstjänst mm samt Transport och magasinering de största branscherna, följt av Öppna sociala insatser. Att arbeta inom dessa branscher var även vanligt för boende i Kista, men allra vanligast var att arbeta inom Utbildningssektorn.

Figur 37 De största branscherna sett till antal förvärvsarbetande i nattbefolkningen 20-64 år i Rinkeby stadsdel 2015

Figur 38 De största branscherna sett till antal förvärvsarbetande i nattbefolkningen 20-64 år i Kista stadsdel 2015

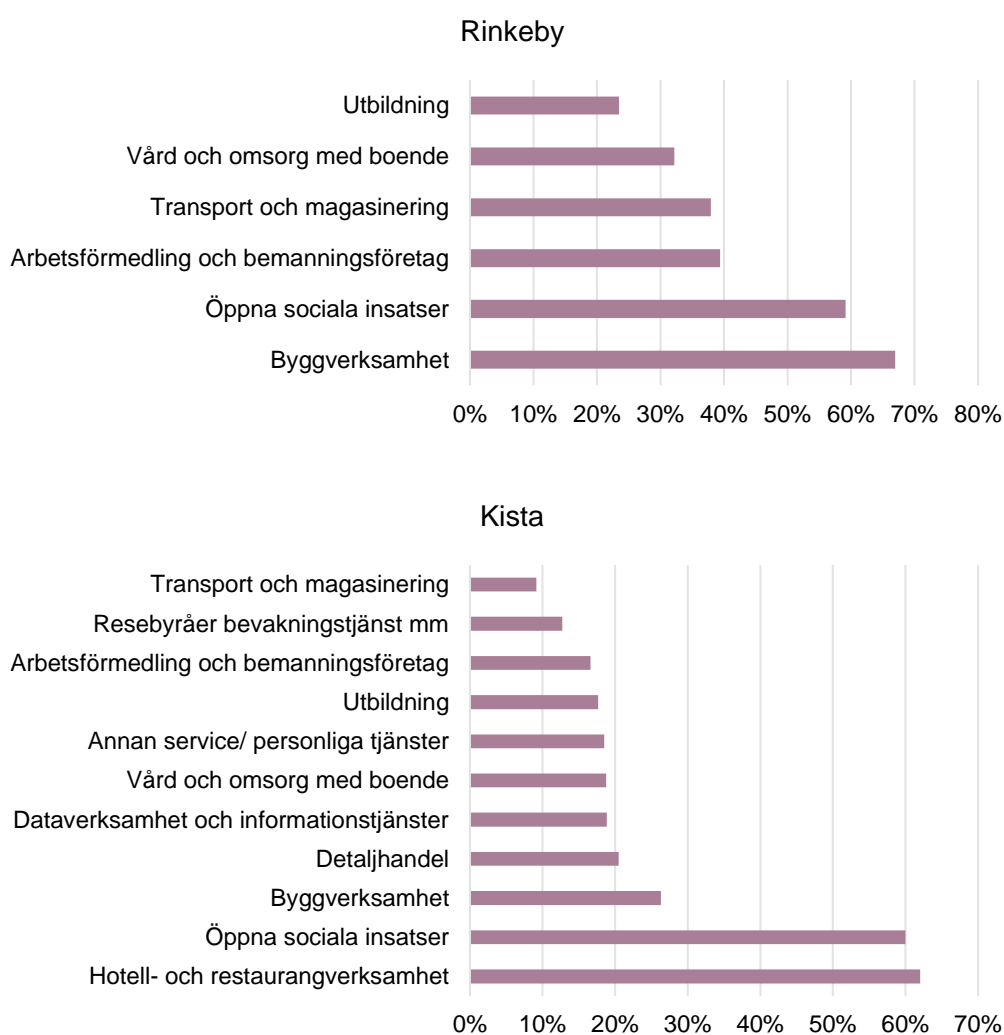
Sett till de branscher som växte under perioden 2008–2015 fanns både likheter och skillnader mellan Rinkeby och Kista. I Rinkeby var det 6 branscher som växte, se figur 38, varav den största procentuella utvecklingen i antalet förvärvsarbetande skedde inom Byggverksamhet (67 %). I linje med vad som skett i hela Stockholms stad fanns även en hög tillväxt inom Öppna sociala insatser (59

%). Även inom Arbetsförmedling och bemanningsföretag, Transport och magasinering, Hotell och Restaurang samt Utbildning ökade antalet förvärvsarbetande under perioden.

För bosatta i Kista skedde en tillväxt på bred front 2008–2015. Av samtliga branscher var tillväxten i särklass störst inom Hotell och restaurangverksamhet (62 %) och Öppna Sociala Insatser (60 %). Det är värt att notera att utvecklingen i Rinkeby och Kista i viss mån är liknande - branscher som växte i Rinkeby har även växt i Kista, vilket betonar att den geografiska närheten har betydelse för utvecklingen.

Jämfört med Stockholms stad växer branschen Öppna sociala insatser snabbare i både Rinkeby och Kista. Den snabba tillväxten i Hotell och restaurangverksamhet som syns för stadsdelsområden totalt sett, drivs till största delen av en riktigt hög tillväxttakt i Kista. Byggbranschen växer också snabbare för Rinkeby-Kistas förvärvsarbetande än övriga staden.

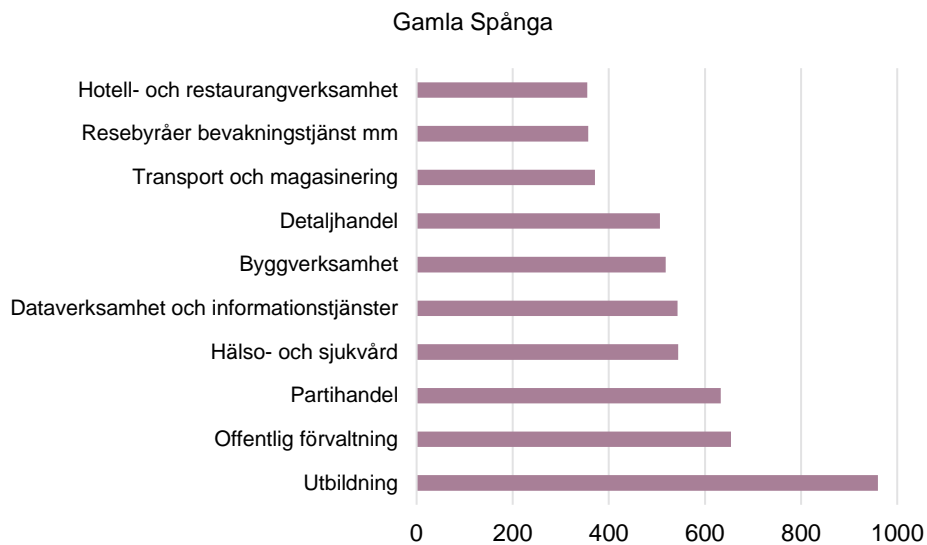
Figur 39 De växande branscherna 2008–2015 uppdelade för stadsdelarna Rinkeby och Kista.

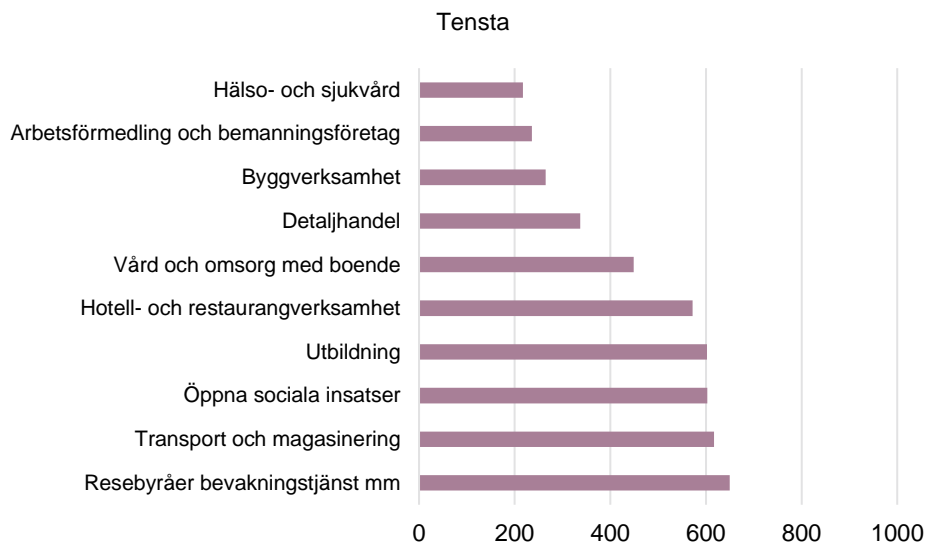
De största och snabbast växande branscherna i Gamla Spånga och Tensta 2015

Figur 40 och Figur 41 nedan visar var de boende i åldrarna 20–64 år i stadsdelarna Gamla Spånga och Tensta främst arbetade år 2015. För boende i Gamla Spånga var Utbildning den klart största branschen, följt av Partihandel samt Offentlig förvaltning. Även i Tensta var Utbildning en vanligt förekommande bransch för förvärvsarbete bland de boende. Andra stora branscher var Resebyråer, bevakningstjänst mm, Transport och magasinering och Öppna sociala insatser. Att just dessa 3 branscher var stora i Tensta, men inte lika stora i Gamla Spånga, visar på att Tensta sett till branschstrukturen för de boende mer liknar stadsdelarna Rinkeby och Kista.

Figur 40 De största branscherna sett till antal förvärvsarbetande i nattbefolkningen 20–64 år i Gamla Spånga 2015

Figur 41 De största branscherna sett till antal förvärvsarbetande i nattbefolkningen 20-64 år i Tensta 2015

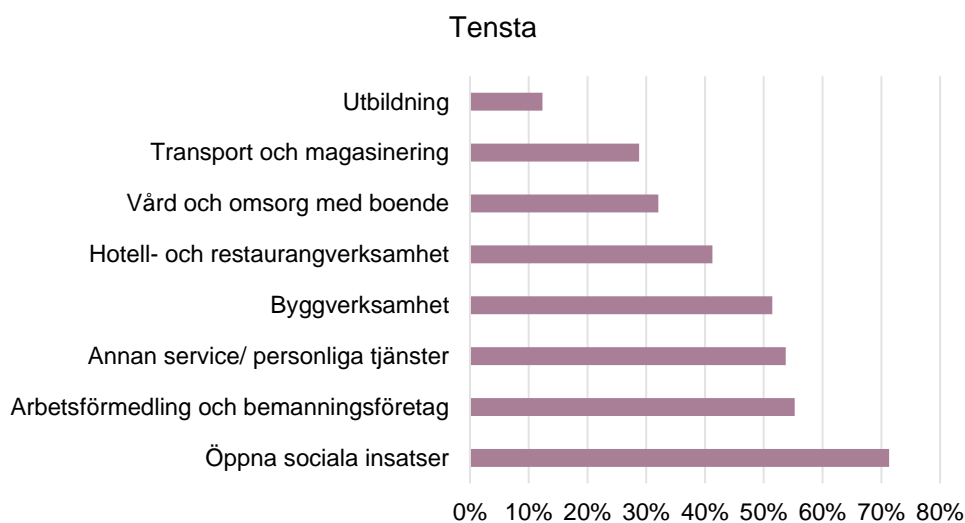
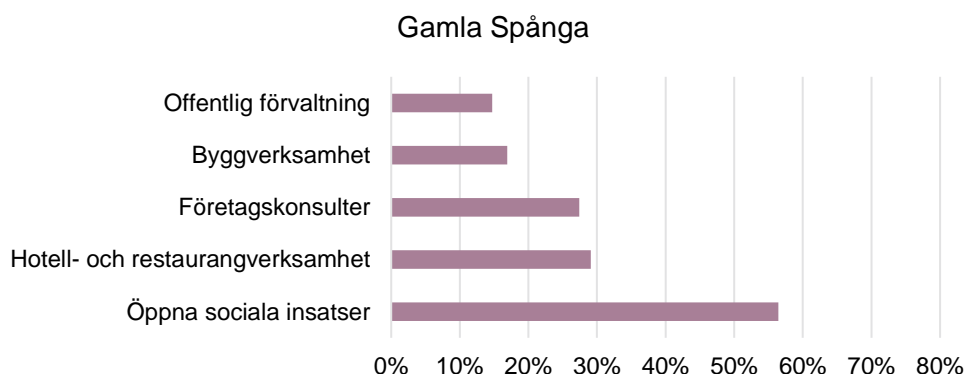

Då man studerar tillväxten i förvärvsarbete per bransch inom stadsdelarna Gamla Spånga och Tensta var för sig, syns både likheter och skillnader i utvecklingen över tid mellan områdena. I Gamla Spånga skedde endast en tillväxt i antalet bosatta förvärvsarbetande i 5 branscher under perioden 2008 till 2015. Främst växte Öppna sociala insatser (56 %) följt av Hotell och restaurangverksamhet (29 %) samt Företagskonsulter (27 %). I Tensta skedde en tillväxt inom fler branscher, och framför allt

inom Annan service och personliga tjänster (81 %) samt Öppna Sociala Insatser (69 %) var utvecklingen exceptionell i Stockholm.

Även vad gäller branschtillväxt, syns att Tensta, Rinkeby och Kista har i hög utsträckning följt en likartad utveckling från år 2008 till 2015. Antalet boende i dessa områden som arbetar inom Öppna sociala insatser har ökat stort, och detsamma gäller boende sysselsatta inom Byggverksamhet och Hotell och restaurangverksamhet. Gamla Spånga sticker ut i Stockholm som ett område där tillväxt sker av arbetande inom Offentlig förvaltning. Man har även gemensamt med stadsdelar i inre staden att fler och fler arbetar inom branschen Företagskonsulter.

Figur 42 Tillväxtbranscherna 2008–2015 per Gamla Spånga resp. Tensta

Bilagor

Bilaga 1 – Tabeller

Tabell 7 Nettopendling mellan Stockholm och övriga kommuner i Stockholms län 2008–2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Norra kommunerna	53 738	53 994	55 494	56 625	56 462	57 973	56 380	60 047
Danderyd	2 953	3 004	2 897	2 590	2 623	2 578	2 421	2 719
Ekerö	3 743	3 526	3 525	3 626	3 550	3 483	3 411	3 473
Järfälla	8 071	7 793	7 768	7 958	8 107	7 878	8 005	8 415
Lidingö	7 507	7 196	7 522	7 677	7 797	7 908	7 973	8 434
Norrtälje	2 338	2 304	2 274	2 323	2 294	2 261	2 319	2 601
Sigtuna	281	586	620	576	673	649	851	963
Sollentuna	8 329	8 420	8 670	8 714	8 996	9 291	9 287	9 949
Solna	-7 626	-7 361	-7 055	-7 077	-8 153	-7 575	-8 623	-9 022
Sundbyberg	2 482	2 859	3 052	3 570	3 802	4 213	3 426	4 233
Täby	9 406	9 574	9 566	9 786	9 956	10 177	9 969	10 211
Upplands-Bro	2 754	2 610	2 837	2 720	2 588	2 685	2 687	2 744
Upplands Väsby	3 500	3 415	3 471	3 825	3 821	3 835	3 925	4 223
Vallentuna	3 628	3 681	3 876	3 894	3 972	4 084	4 203	4 323
Vaxholm	1 530	1 588	1 640	1 668	1 702	1 707	1 675	1 665
Österåker	4 842	4 799	4 831	4 775	4 734	4 799	4 851	5 116
Södra kommunerna	63 940	63 123	64 358	66 193	67 802	70 117	71 517	73 699
Botkyrka	9 147	9 068	9 312	9 965	10 086	10 464	10 696	10 780
Haninge	10 801	10 489	10 607	10 520	10 741	11 033	11 340	11 877
Huddinge	9 618	9 425	9 404	9 849	10 622	10 916	10 998	11 321
Nacka	13 265	13 511	13 822	14 233	14 316	15 085	15 327	16 052
Nykvarn	472	503	510	529	557	543	611	647
Nynäshamn	2 458	2 386	2 402	2 477	2 557	2 655	2 737	2 863
Salem	2 098	2 043	2 103	2 168	2 209	2 193	2 154	2 244
Södertälje	1 232	1 241	1 557	1 723	1 800	2 217	2 288	2 188
Tyresö	8 562	8 342	8 473	8 432	8 585	8 664	8 981	9 189
Värmdö	6 287	6 115	6 168	6 297	6 329	6 347	6 385	6 538
Stockholms län exkl Stockholm	117 678	117 117	119 852	122 818	124 264	128 090	127 897	133 746
Övriga län	34 672	33 932	35 436	35 288	36 281	35 731	36 535	37 538
Hela riket	152 350	151 049	155 288	158 106	160 545	163 821	164 432	171 284

Tabell 8 Andel boende i respektive stadsdelsområde som pendlar till en arbetsort i staden 2015 (förvärvsarbetande befolkningen 16 år och äldre)

	Arbetsområde (se bostadsområde för numrering av stadsdelsområden)															Tot
	1	3	4	6	8	9	10	12	14	15	18	21	22	24	Rest	
<i>Bostadsområde</i>																
1 Rinkeby-Kista	34,1	5,1	3,3	5,5	8,4	14,7	7,4	8,0	4,2	0,7	1,2	0,6	5,4	1,2	0,1	100,0
3 Spånga-Tensta	12,1	20,6	5,4	7,3	8,9	17,6	8,0	8,3	3,5	0,6	0,8	0,8	5,2	0,9	0,1	100,0
4 Hässelby-Vällingby	7,8	5,1	23,3	10,9	9,7	16,4	7,5	8,3	3,6	0,6	1,0	0,6	4,3	0,9	0,1	100,0
6 Bromma	6,2	1,7	3,2	20,9	12,0	25,9	11,5	9,6	2,5	0,4	0,8	0,4	4,1	0,5	0,2	100,0
8 Kungsholmen	5,3	0,5	0,7	3,0	24,4	32,4	13,4	11,4	2,2	0,4	0,8	0,4	4,2	0,4	0,3	100,0
9 Norrmalm	4,2	0,4	0,4	2,2	9,8	49,0	16,1	10,8	1,8	0,3	0,8	0,3	3,3	0,3	0,4	100,0
10 Östermalm	3,0	0,3	0,3	1,5	7,4	33,5	38,1	9,7	1,5	0,3	0,7	0,3	2,7	0,3	0,6	100,0
12 Södermalm	3,2	0,4	0,4	1,8	9,1	25,3	13,4	33,9	3,9	0,8	1,4	0,6	4,7	0,6	0,4	100,0
14 Enskede-Årsta-Vantör	3,0	0,6	0,6	2,4	8,1	19,8	9,9	16,0	22,6	2,1	3,7	2,1	7,7	1,4	0,2	100,0
15 Skarpnäck	2,2	0,6	0,6	2,0	8,3	19,6	11,3	18,8	8,9	16,0	3,5	1,2	5,8	1,0	0,2	100,0
18 Farsta	2,5	0,6	0,6	2,2	8,0	17,5	8,6	15,8	11,4	3,1	19,3	1,8	7,2	1,3	0,2	100,0
21 Älvsjö	5,3	0,5	0,5	2,1	9,3	20,5	9,1	13,4	7,5	1,0	2,3	14,7	11,7	1,9	0,2	100,0
22 Hägersten-Liljeholmen	3,3	0,5	0,5	2,4	9,5	22,1	12,3	16,6	4,9	0,8	1,5	1,6	21,6	2,2	0,3	100,0
24 Skärholmen	2,8	1,0	0,9	2,5	6,8	13,9	7,4	12,5	7,0	1,3	1,9	2,5	14,5	25,1	0,1	100,0
Totalt	5,3	1,6	2,5	4,6	10,4	25,4	13,5	15,9	6,2	1,7	2,5	1,3	7,0	1,6	0,3	100,0

Tabell 9 Andel arbetande i respektive stadsdelsområde med bostad i staden 2015 (förvärsarbetande befolkningen 16 år och äldre)

	Bostadsområde (se arbetsområde för numrering av stadsdelsområden)														Totalt
	1	3	4	6	8	9	10	12	14	15	18	21	22	24	
<i>Arbetsområde</i>															
1 Rinkeby-Kista	22,0	6,7	9,9	9,7	9,0	7,0	4,5	9,6	6,1	2,3	2,7	2,7	6,4	1,5	100,0
3 Spånga-Tensta	10,6	36,2	20,5	8,6	3,0	2,2	1,4	4,3	4,1	1,9	2,0	0,8	3,0	1,6	100,0
4 Hässelby-Vällingby	4,5	6,3	62,3	10,5	2,7	1,5	0,9	2,8	2,4	1,2	1,2	0,5	2,0	1,1	100,0
6 Bromma	4,1	4,6	15,9	37,8	5,9	4,2	2,6	6,0	5,6	2,3	2,7	1,2	5,3	1,5	100,0
8 Kungsholmen	2,7	2,5	6,2	9,5	21,0	8,2	5,6	13,8	8,4	4,3	4,3	2,4	9,3	1,8	100,0
9 Norrmalm	2,0	2,0	4,3	8,4	11,4	16,9	10,3	15,7	8,4	4,1	3,9	2,2	8,9	1,5	100,0
10 Östermalm	1,9	1,7	3,7	7,0	8,9	10,5	22,1	15,6	7,9	4,5	3,5	1,8	9,3	1,5	100,0
12 Södermalm	1,7	1,5	3,5	5,0	6,4	5,9	4,8	33,4	10,8	6,3	5,6	2,3	10,6	2,2	100,0
14 Enskede-Årsta-Vantör	2,3	1,6	3,9	3,3	3,2	2,5	1,9	9,8	39,2	7,6	10,2	3,3	8,0	3,2	100,0
15 Skarpnäck	1,3	1,0	2,3	2,2	2,3	1,5	1,2	7,3	12,9	49,5	10,2	1,6	4,6	2,2	100,0
18 Farsta	1,6	0,9	2,5	2,5	2,7	2,6	2,1	8,9	15,7	7,4	42,3	2,5	6,1	2,1	100,0
21 Älvsjö	1,6	1,8	3,0	2,8	2,6	2,0	1,6	7,2	17,3	4,7	7,5	30,4	12,6	5,2	100,0
22 Hägersten-Liljeholmen	2,6	2,1	4,0	4,7	5,3	4,0	3,0	10,5	11,8	4,4	5,7	4,6	31,2	5,8	100,0
24 Skärholmen	2,6	1,6	3,7	2,6	2,4	1,5	1,3	5,8	9,5	3,2	4,6	3,2	14,1	43,9	100,0
Rest	1,2	1,1	3,3	6,2	10,6	11,0	15,8	21,3	8,6	4,2	3,0	2,1	10,2	1,3	100,0
Totalt	3,4	2,9	6,7	8,2	9,0	8,8	7,9	15,7	10,8	5,3	5,6	2,7	10,2	2,8	100,0

Tabell 10 Antal nyanmälda platser i Stockholm helår 2010–2017 efter bransch

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Bransch</i>							
Jordbruk, skogsbruk & fiske		53	18	37	50	43	40
Tillverkn. & utvinning, energi och miljö		662	655	695	846	880	1 003
därav Tillverkn. Av verkstadsvaror		362	383	605	835	432	879
Byggverksamhet	4 142	3 470	3 348	3 525	4 076	4 635	3 756
Handel	6 573	7 581	6 471	6 033	7 398	7 826	9 082
Transport	3 646	3 193	2 932	3 854	4 642	5 632	7 669
Hotell och restaurang	7 935	9 145	7 930	7 553	10 961	11 414	9 204
Information & kommunikation	8 134	6 535	5 726	7 667	9 733	13 010	10 571
Personliga & kulturella tjänster	5 403	5 463	6 767	7 341	12 381	19 439	13 675
Finansiell verksamhet, företagstjänster	70 360	68 154	66 153	90 325	113 933	151 432	128 567
Offentlig förvaltning	3 136	4 207	3 142	2 763	4 191	6 424	7 922
Utbildning	9 330	9 736	9 449	10 784	16 300	18 661	18 455
Vård och omsorg	9 399	10 465	11 536	16 483	19 898	25 353	23 763
Uppgift saknas		1 118	869	703	204	135	49
Totalt	130 253	129 874	125 494	158 263	204 948	265 545	234 630

Tabell 11 Nyanmälda platser i Stockholm per yrkeskategori 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
<i>Yrkeskategori</i>				
Militära yrken	193	55	196	527
Chefsyrken	3 065	3 884	4 756	4 871
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	31 446	41 073	60 633	62 316
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsv.	36 838	37 743	39 571	29 686
Yrken inom administration och kundtjänst	21 666	30 919	45 408	40 596
Service-, omsorgs- och försäljningsyrken	39 811	54 004	72 488	56 145
Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	329	507	686	693
Yrken inom byggverksamhet och tillverkning	8 837	15 296	12 717	9 741
Yrken inom maskinell tillverkning, transport, m.m.	5 107	7 734	13 387	15 555
Yrken med krav på kortare utbildning eller introd.	10 971	13 733	15 703	14 500
Totalt	158 263	204 948	265 545	234 630

Tabell 12 Antal arbetssökande per kategori och stadsdelsområde, oktober 2017

	Sökandekategori					Övriga inskrivna
	Nystarts-jobb	Program med aktivitetsstöd	Sökande med anställning utan subvention	Sökande med subventionerad anställning	Öppet arbetslösa	
<i>Stadsdelsområde</i>						
Rinkeby-Kista	494	1 452	738	276	2 238	348
Spånga-Tensta	341	893	426	197	1 385	207
Hässelby-Vällingby	345	1 099	733	448	1 913	416
Bromma	102	554	513	247	983	167
Kungsholmen	65	386	498	155	767	135
Norrmalm	50	391	426	133	796	156
Östermalm	37	314	339	128	697	92
Södermalm	153	906	1 159	378	1 781	437
Enskede-Årsta-Vantör	348	1 263	994	515	2 031	377
Skarpnäck	120	564	539	269	838	191
Farsta	201	893	556	346	1 408	213
Älvsjö	45	203	159	97	469	97
Hägersten-Liljeholmen	159	752	742	308	1 465	253
Skärholmen	323	918	476	250	1 327	272
Hela staden	3 924	10 686	8 316	3 769	18 255	3 413

Tabell 13 Eftergymnasialt utbildade (3 år eller längre) i högkvalificerade yrken per kön, år 2015

Stadsdelsområde	Antal högutbildade i befolkningen 25-64 år		Andel av högutbildade befolkningen (25-64 år) per kön som:					
	Kvinnor	Män	Förvärvsarbetar i högkvalificerat yrke		Förvärvsarbetar i lägre kvalificerat yrke		Ej förvärvsarbetar	
			Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Rinkeby-Kista	2 354	2 498	48%	48%	22%	24%	30%	27%
Spånga-Tensta	2 418	1 951	72%	69%	14%	16%	14%	14%
Hässelby-Vällingby	5 325	4 069	69%	69%	18%	18%	13%	13%
Bromma	9 656	7 555	80%	83%	12%	9%	8%	8%
Kungsholmen	11 097	9 478	79%	84%	12%	8%	9%	8%
Norrmalm	10 644	9 524	79%	83%	11%	7%	10%	10%
Östermalm	9 463	8 817	74%	76%	12%	8%	15%	16%
Södermalm	17 851	13 779	80%	82%	12%	9%	8%	9%
Enskede-Årsta-Vantör	9 561	7 069	73%	74%	17%	16%	10%	10%
Skarpnäck	5 844	4 003	75%	77%	16%	14%	9%	9%
Farsta	4 591	3 133	72%	69%	18%	19%	11%	12%
Älvsjö	2 969	2 164	83%	84%	11%	9%	6%	7%
Hägersten-Liljeholmen	11 702	8 616	79%	81%	14%	12%	7%	7%
Skärholmen	1 971	1 526	52%	47%	26%	31%	22%	22%
Hela staden	105 446	84 182	76%	78%	14%	12%	10%	11%

Individer med okänt yrke samt militärt yrke har exkluderats.

Individer vars huvudanknytning till arbetsmarknaden är egen företagare har exkluderats.

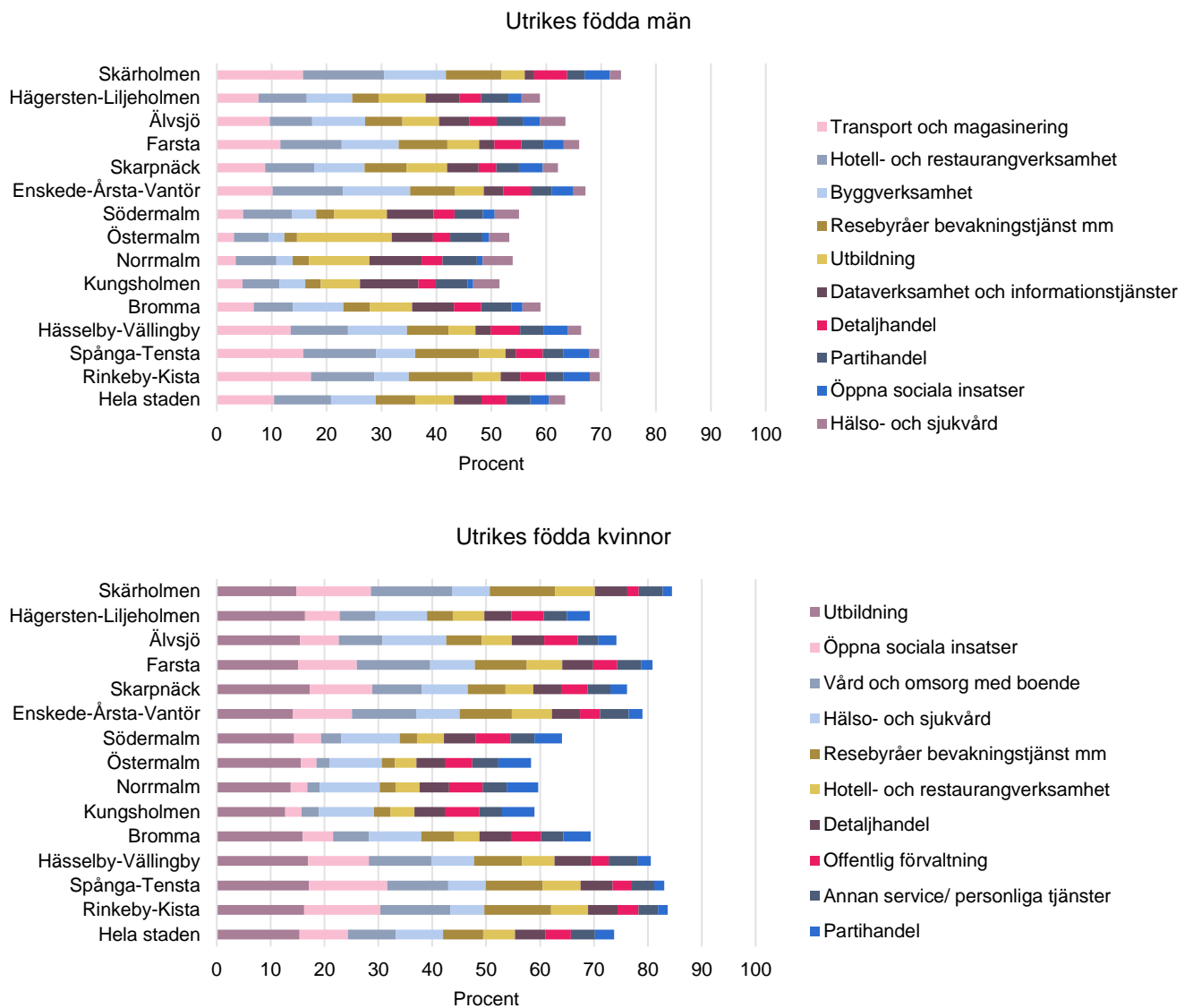
Individer vars huvudinkomst under året var från studier har exkluderats.

Tabell 14 Andel eftergymnasialt utbildade (3 år eller längre) inom högkvalificerade yrken efter utbildningsinriktning och stadsdelsområde 2015

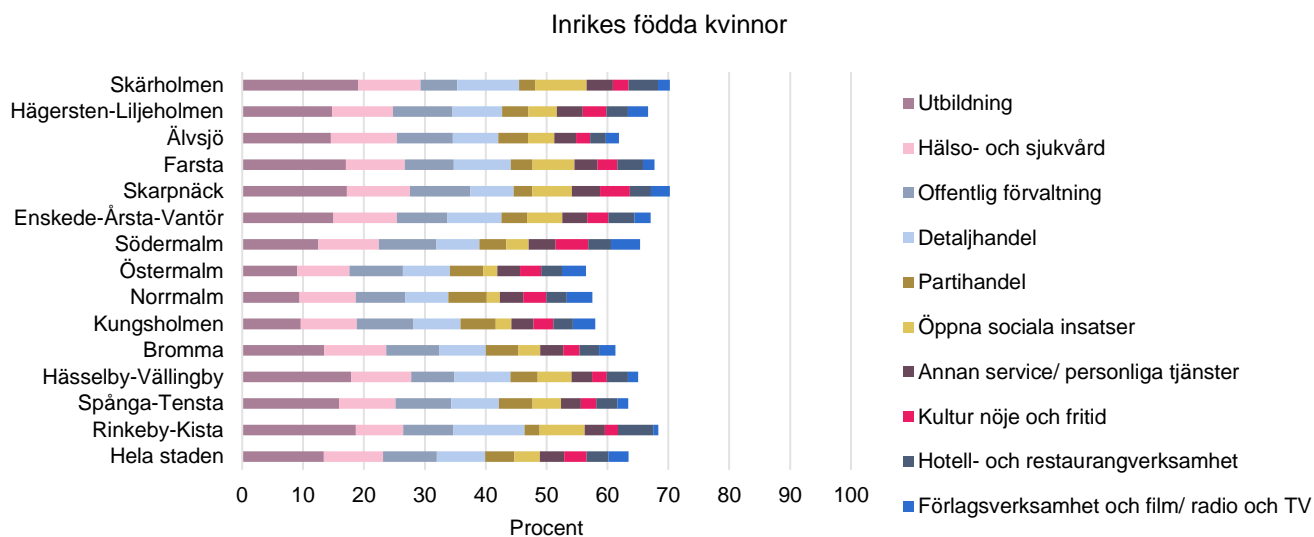
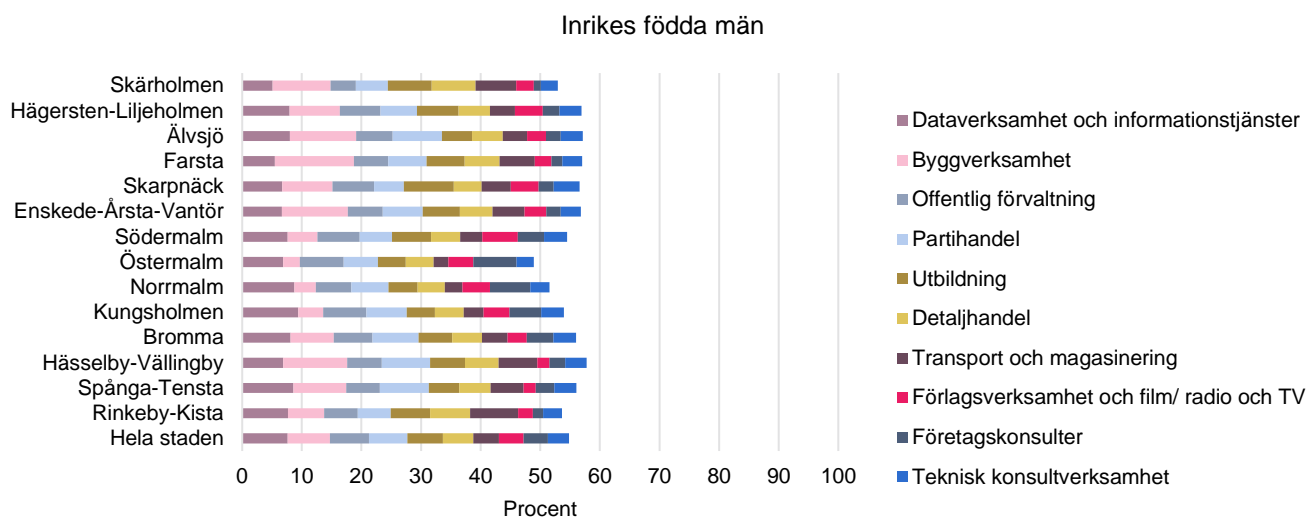
Stadsdelsområde	Utbildningsinriktning							
	Humani ora och konst	Hälsa- och sjukvård samt social omsorg	Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	Naturvetenskap, matematik och data	Pedagogik och lärarutbildning	Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration	Teknik och tillverkning	Tjänster
Rinkeby-Kista	29%	69%	13%	52%	58%	38%	55%	24%
Spånga-Tensta	46%	80%	39%	70%	76%	70%	78%	58%
Hässelby-Vällingby	47%	82%	47%	68%	79%	64%	75%	49%
Bromma	60%	87%	73%	82%	84%	80%	87%	60%
Kungsholmen	62%	86%	75%	81%	85%	81%	87%	70%
Norrmalm	64%	86%	70%	80%	83%	81%	86%	69%
Östermalm	57%	82%	66%	68%	78%	77%	75%	75%
Södermalm	67%	88%	75%	81%	85%	80%	86%	65%
Enskede-Årsta-Vantör	58%	85%	48%	68%	81%	71%	78%	50%
Skarpnäck	61%	85%	67%	75%	84%	75%	83%	53%
Farsta	52%	83%	32%	68%	80%	66%	73%	61%
Älvsjö	68%	90%	62%	85%	85%	80%	88%	69%
Hägersten-Liljeholmen	62%	88%	72%	81%	85%	78%	85%	65%
Skärholmen	39%	73%	22%	42%	66%	42%	49%	28%
Hela staden	60%	85%	58%	75%	82%	77%	81%	61%

Bilaga 2 - De största branscherna bland in- och utrikesfödda män och kvinnor

Figur 43 De 10 största branscherna för utrikes födda män och kvinnor, 2014

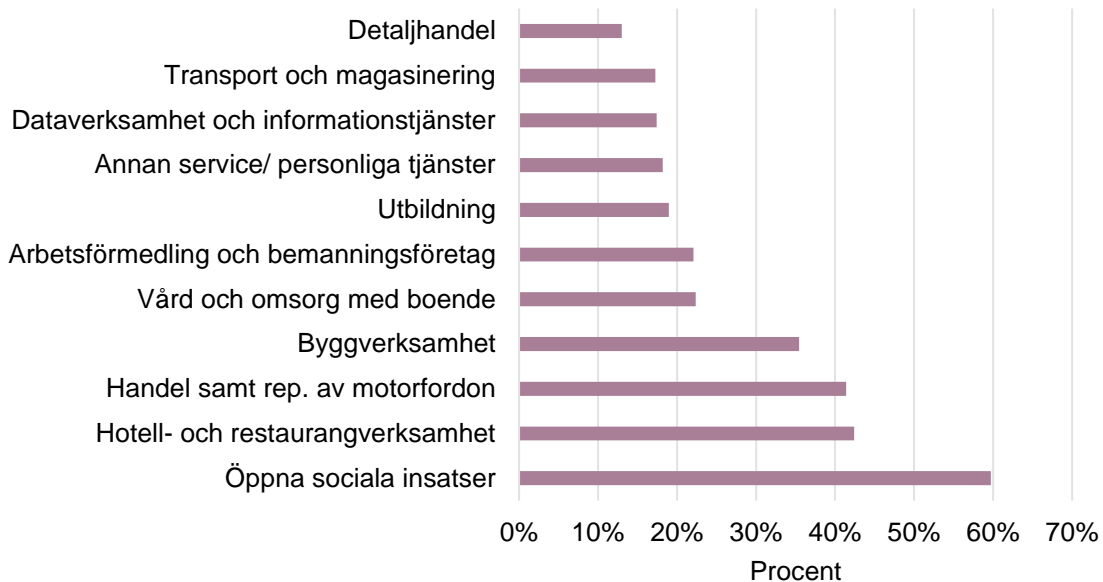
Figur 44 De 10 största branscherna för inrikes födda män och kvinnor, 2014

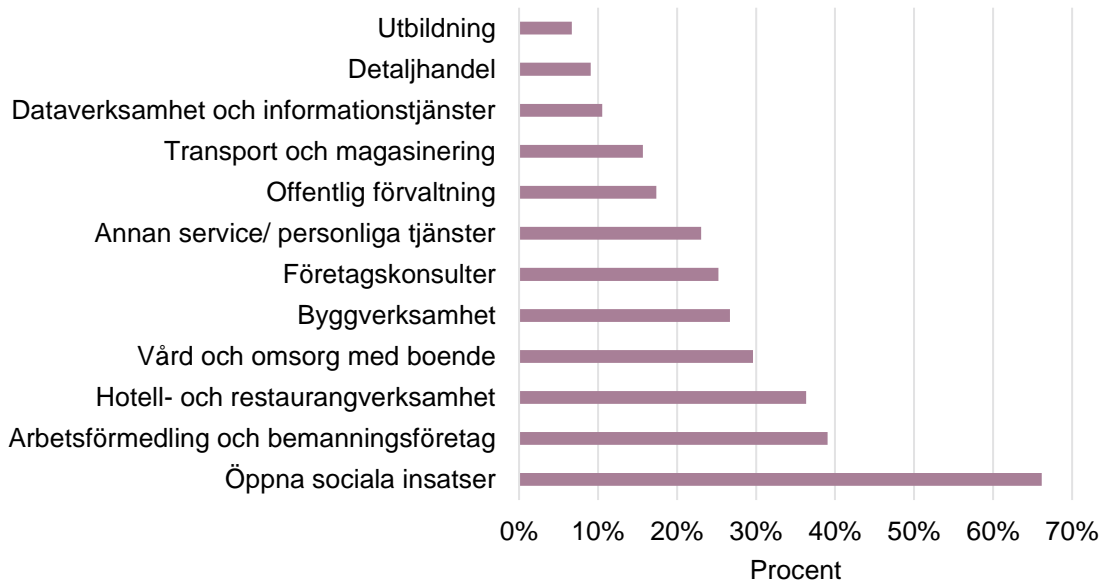
Bilaga 3 - De 15 snabbast växande branscherna per stadsdelområde 2008–2015

Observera att de branscher som omfattar färre än en procent av stadsdelarnas nattbefolkning och branscher vars tillväxt varit färre än 50 personer har exkluderats ur dessa diagram. Notera även att skalan varierar mellan diagrammen på olika sidor.

Rinkeby-Kista*

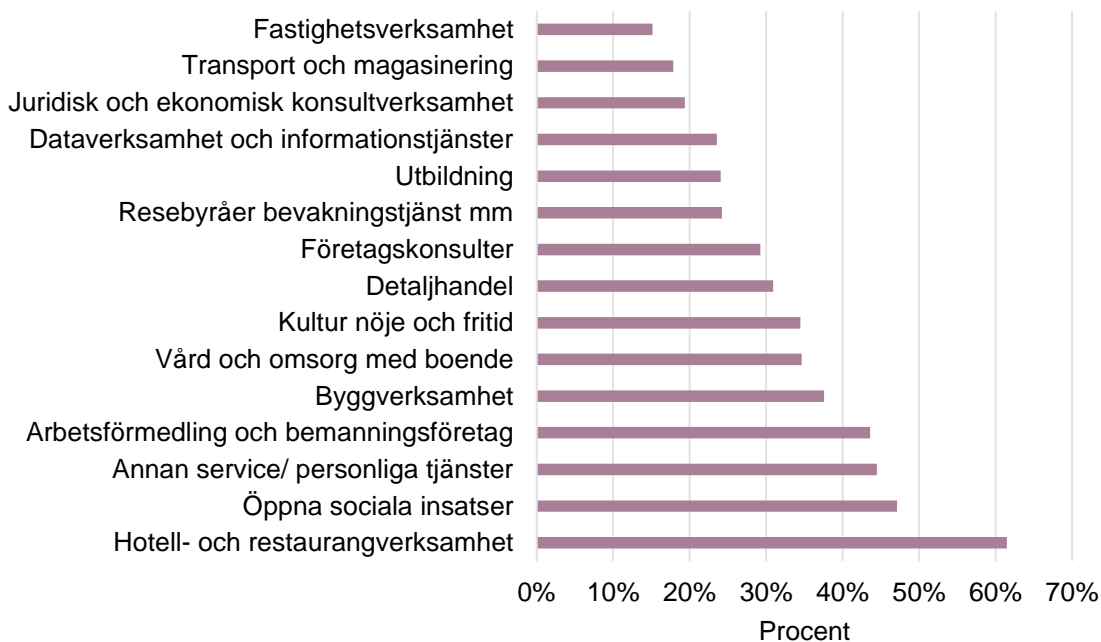

Spånga-Tensta*

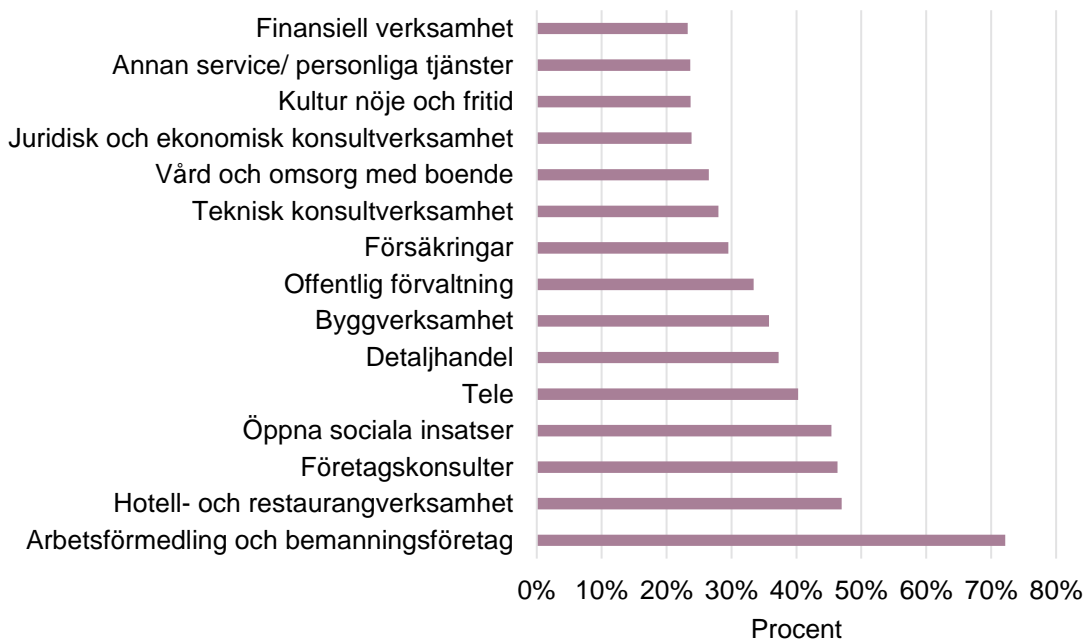

*Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta har endast 12 branscher med tillväxt, med villkoret att de omfattar mer än 1% av nattbefolkningen och att ökningen är fler 50 personer.

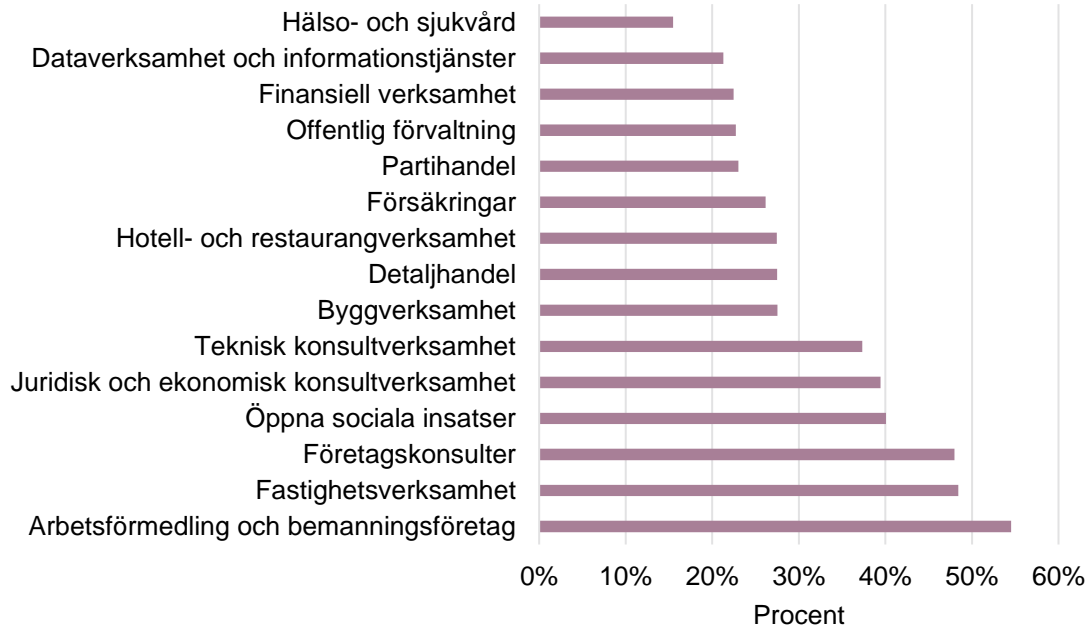
Hässelby-Vällingby

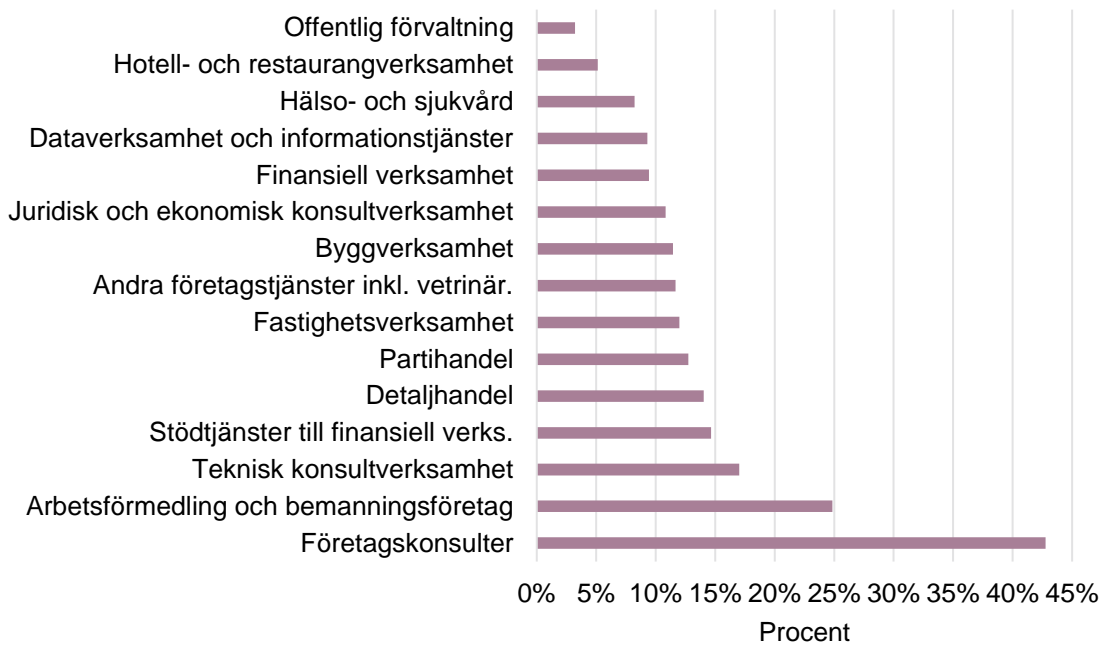
Bromma

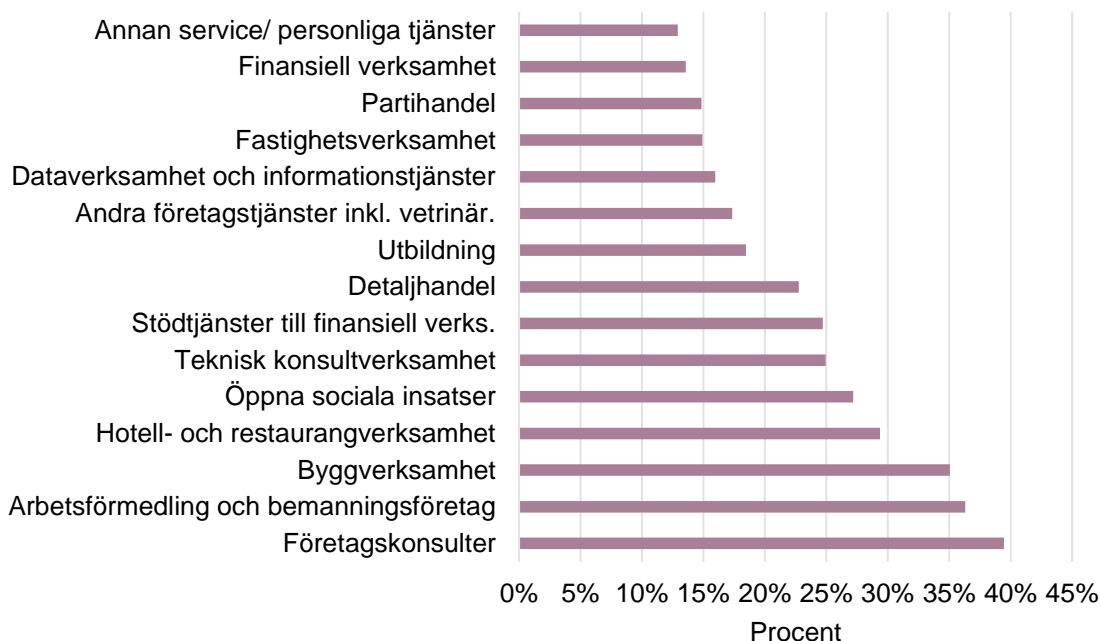
Kungsholmen

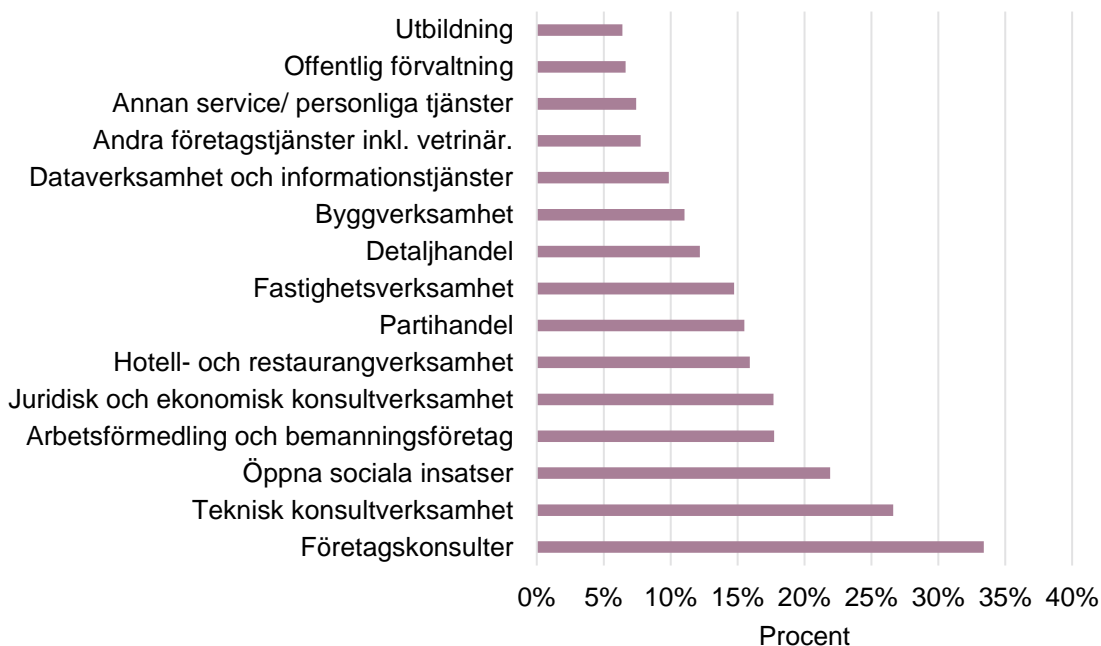
Norrmalm

Östermalm

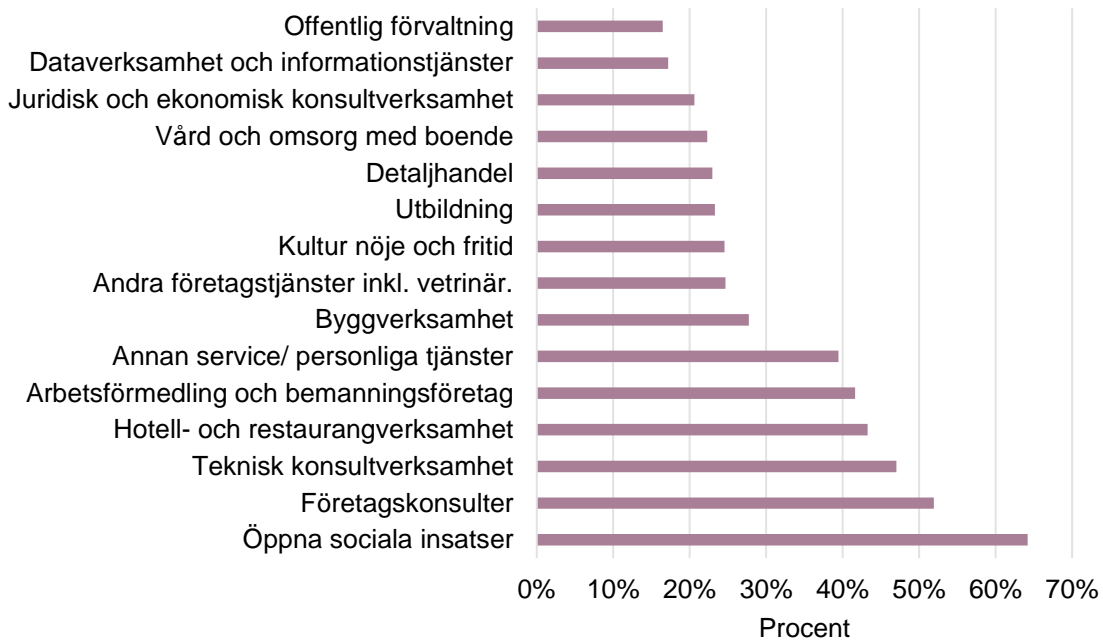

Södermalm

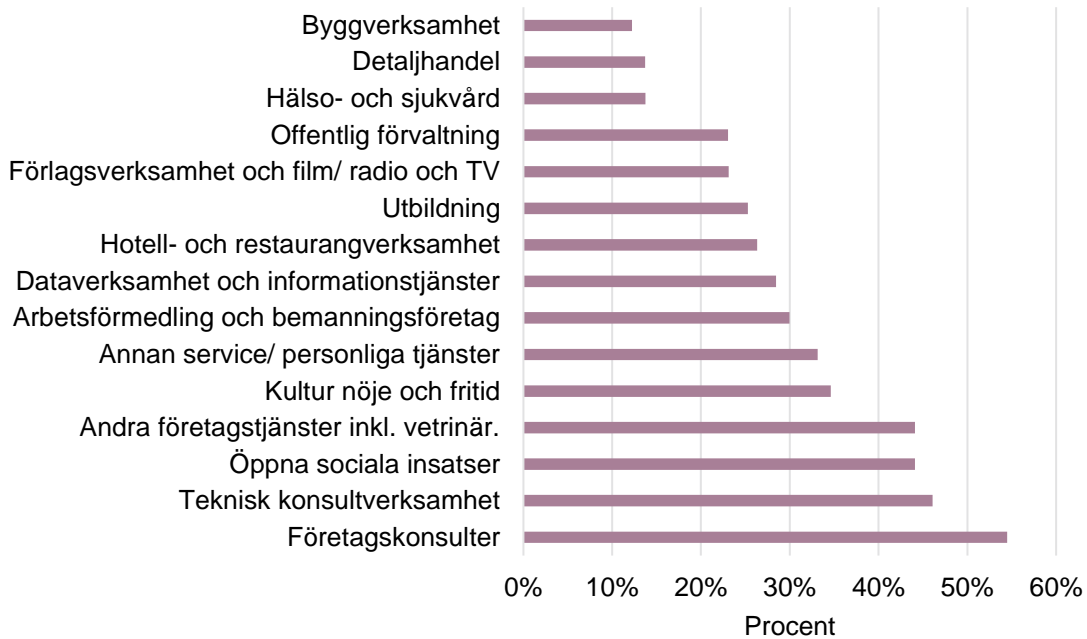

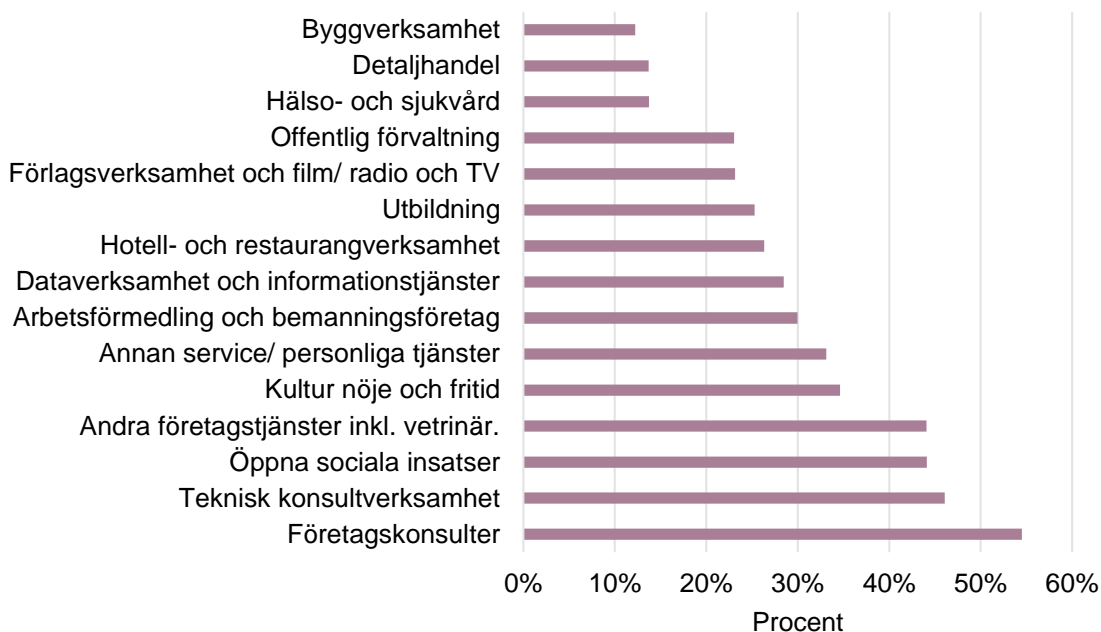
Enskede - Årsta-Vantör

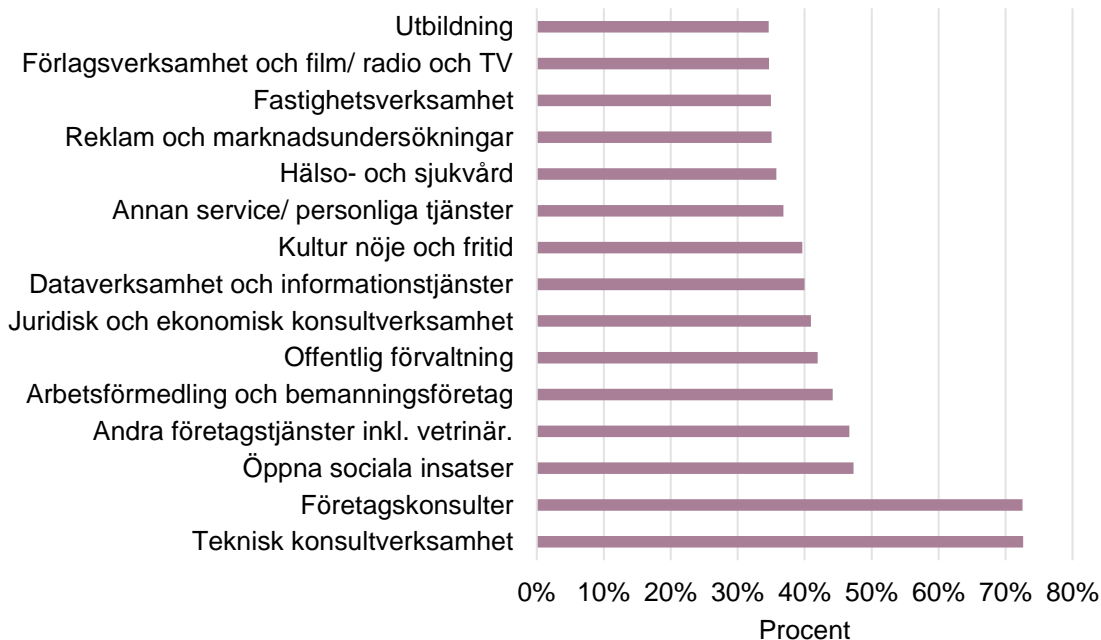
Skarpnäck

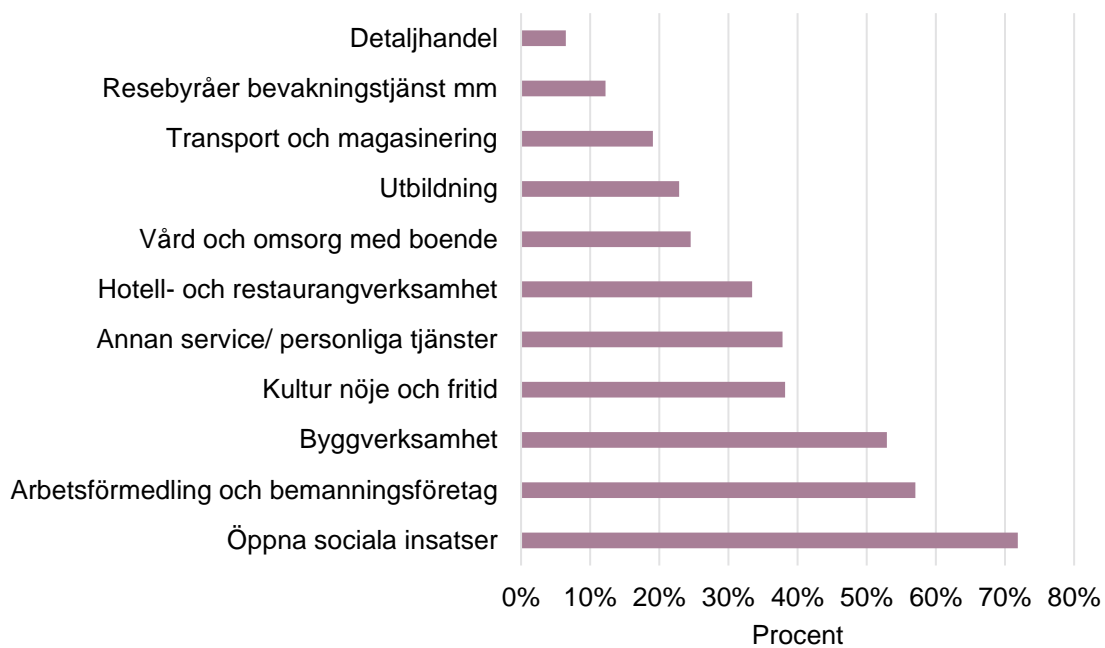
Farsta

Hägersten-Liljeholmen

Skärholmen*

* Skärholmen har endast 11 branscher med tillväxt.

Bilaga 4 - Beskrivning av branscherna i rapporten utifrån 5-siffrig SNIKOD

Andra företagstjänster inkl. veterinär.	74.101 industri- och produktdesignföretag 74.102 grafiska designföretag 74.103 inredningsarkitektföretag 74.201 porträttfotoateljéer 74.202 reklamfotoateljéer 74.203 press- och övriga fotografer 74.204 fotolaboratorier 74.300 översättnings- och tolkningsbyråer 74.900 övriga företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik 75.000 veterinärkliniker
Annan service/ personliga tjänster	94.111 branschorganisationer 94.112 arbetsgivarorganisationer 94.120 yrkesorganisationer 94.200 arbetstagarorganisationer 94.910 religiösa samfund 94.920 politiska partier och organisationer 94.990 andra intresseorganisationer 95.110 reparationsverkstäder för datorer och kringutrustning 95.120 reparationsverkstäder för kommunikationsutrustning 95.210 reparationsverkstäder för hemelektronik 95.220 reparationsverkstäder för hushållsapparater samt utrustning för hem och trädgård 95.230 skomakerier, klackbarer m.m. 95.240 möbeltapetserare m.m. 95.250 reparationsverkstäder för ur och guldsmedsvaror 95.290 reparationsverkstäder för andra hushållsartiklar och personliga artiklar 96.011 industri- och institutionsvätterier 96.012 konsumenttvätterier 96.021 frisörsalonger 96.022 skönhetsalonger 96.030 begravningsbyråer m.m. 96.040 inrättningar för kroppsvård 96.090 övriga konsumenttjänstföretag
Arbetsförmedling och bemanningsföretag Byggverksamhet	78.100 arbetsförmedlingar och rekryteringsföretag 78.200 personaluthyrningsföretag 41.100 utvecklare av byggprojekt 41.200 entreprenörer för bostadshus och andra byggnader 42.110 anläggningsentreprenörer för vägar och motorvägar 42.120 anläggningsentreprenörer för järnvägar och tunnelbanor 42.130 anläggningsentreprenörer för broar och tunnlar 42.210 anläggningsentreprenörer för allmännyttiga projekt inom värme, vatten och avlopp 42.220 anläggningsentreprenörer för allmännyttiga projekt inom el och telekommunikation 42.910 vattenbyggnadsentreprenörer 42.990 övriga anläggningsentreprenörer 43.110 rivningsfirmor 43.120 firmor för mark- och grundarbeten 43.130 firmor för markundersökning 43.210 elinstallationsfirmor 43.221 rörfirmor 43.222 ventilationsfirmor 43.223 kyl- och frysinstallationsfirmor 43.229 övriga vvs-firmor 43.290 andra bygginstallationsfirmor 43.310 firmor för puts-, fasad- och stuckatörsarbeten 43.320 firmor för byggnadssnickeriarbeten 43.330 golv- och väggbeläggningsfirmor 43.341 målerier

	43.342 glasmästerier
	43.390 andra firmor för slutbehandling av byggnader
	43.911 byggnadsplåtslagerier
	43.912 andra entreprenörer för takarbeten
	43.991 uthyrningsfirmor för bygg- och anläggningsmaskiner med förare
	43.999 diverse övriga specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer
Dataverksamhet och informationstjänster	62.010 programvaruproducenter
	62.020 datakonsulter
	62.030 företag för datordrifttjänster
	62.090 andra it- och datatjänstföretag
	63.110 dataservicebyråer, hostingföretag o.d.
	63.120 webbportaler
	63.910 nyhets- och bildbyråer
	63.990 övriga informationstjänstföretag
Detaljhandel	47.111 varuhus och stormarknader med brett sortiment, mest livsmedel, drycker och tobak
	47.112 livsmedelsbutiker med brett sortiment
	47.191 andra varuhus och stormarknader
	47.199 övriga butiker med brett sortiment
	47.210 frukt- och grönsaksaffärer
	47.220 kött- och charkuteriaffärer
	47.230 fiskaffärer
	47.241 brödbutiker
	47.242 konfektyrbutiker
	47.250 systembutiker
	47.260 tobaksaffärer
	47.291 hälsokostbutiker
	47.299 övriga specialbutiker med livsmedel
	47.300 bensinstationer
	47.410 datorbutiker; data- och tv-spelsbutiker
	47.420 telebutiker
	47.430 radio- och tv-affärer
	47.510 garn-, tyg- och sybehörsaffärer
	47.521 byggvaruhandel
	47.522 järn- och vvs-varuhandel
	47.523 färghandel
	47.531 tapet-, matt- och golvbeläggningshandel
	47.532 hemtextilbutiker
	47.540 butiker för vitvaror och andra elektriska hushållsmaskiner och -apparater
	47.591 möbelaffärer
	47.592 kontorsmöbelhandel
	47.593 bosättningsaffärer
	47.594 butiker för belysningsartiklar
	47.595 musikhandel
	47.610 bokhandel
	47.621 tidningshandel
	47.622 pappershandel
	47.630 skiv- och videobutiker
	47.641 sportaffärer
	47.642 cykelaffärer
	47.643 båt- och båtillbehörshandel
	47.650 leksaksaffärer
	47.711 affärer för herr-, dam- och barnkläder, blandat
	47.712 herrklädesaffärer
	47.713 damklädesaffärer
	47.714 barnklädesaffärer
	47.715 pälsaffärer
	47.721 skoaffärer
	47.722 väskaffärer
	47.730 apotek
	47.740 sjukvårdsbutiker
	47.750 parfymaffärer

	47.761 blomster- och trädgårdsvaruhandel
	47.762 zooaffärer
	47.771 uraffärer
	47.772 guldsmedsaffärer
	47.781 optiker
	47.782 fotoaffärer
	47.783 konsthandel och gallerier
	47.784 mynt- och frimärksaffärer
	47.789 butiker med övrigt specialsortiment
	47.791 antikvitetsaffärer och antikvariat
	47.792 second hand-butiker m.m.
	47.793 auktioner i butik
	47.810 torg- och marknadshandel med livsmedel, drycker och tobak
	47.820 torg- och marknadshandel med textilier, kläder och skodon
	47.890 torg- och marknadshandel med övriga varor
	47.911 postorderhandel och detaljhandel på internet med brett sortiment
	47.912 postorderhandel och detaljhandel på internet med beklädnadsvaror
	47.913 postorderhandel och detaljhandel på internet med böcker och andra mediavaror
	47.914 postorderhandel och detaljhandel på internet med datorer och annan elektronisk utrustning
	47.915 postorderhandel och detaljhandel på internet med sport- och fritidsutrustning
	47.916 postorderhandel och detaljhandel på internet med bosättningsvaror
	47.917 auktioner på internet
	47.919 postorderhandel och detaljhandel på internet med övriga varor
	47.991 provisionsdetaljhandel (ej auktioner)
	47.992 ambulerande och tillfällig handel med livsmedel
	47.993 ambulerande och tillfällig handel med övriga varor
	47.994 auktioner ej i butik eller på internet
	47.999 övrig detaljhandel ej i butik
Fastighetsverksamhet	68.100 handel med egna fastigheter
	68.201 fastighetsbolag, bostäder
	68.202 fastighetsbolag, industrilokaler
	68.203 fastighetsbolag, andra lokaler
	68.204 bostadsrättsföreningar
	68.209 övriga fastighetsbolag
	68.310 fastighetsförmedlare
Finansiell verksamhet	64.110 riksbanken
	64.190 affärs- och sparbanker
	64.201 holdingföretag i finansiella koncerner
	64.202 holdingföretag i icke-finansiella koncerner
	64.301 investeringsfonder
	64.309 andra fonder och liknande finansiella enheter
	64.910 finansiella leasingbolag
	64.920 andra kreditinstitut
	64.991 investment- och riskkapitalbolag
	64.992 handel med och förvaltning av värdepapper, för egen räkning
	64.993 förvaltning av och handel med värdepapper för en begränsad och sluten krets av ägare
	64.999 diverse övriga finansiella bolag
Företagskonsulter	70.100 huvudkontor
	70.210 konsultbyråer avseende företags pr och kommunikation
	70.220 konsultbyråer avseende företags organisation
	70.999 Övrigt
Förlagsverksamhet och film/ radio och TV	58.110 bokförlag
	58.120 utgivare av kataloger och sändlistor
	58.131 dagstidningsförlag
	58.132 annonstidningsförlag
	58.140 tidskriftsförlag

	58.190 andra förlag
	58.210 utgivare av dataspel
	58.290 utgivare av annan programvara
	59.110 produktionsbolag för film, video och tv-program
	59.120 bolag för efterproduktion av film, video och tv-program
	59.130 distributionsbolag för film-, video- och tv-program
	59.140 biografer
	59.200 ljudinspelningsstudior och fonogramutgivare
	60.100 radiobolag
	60.200 tv-bolag
	60.999 Övrigt
Försäkringar	65.111 fondförsäkringsbolag
	65.119 övriga livförsäkringsbolag
	65.120 skadeförsäkringsbolag
	65.200 återförsäkringsbolag
Handel samt rep. av motorfordon	45.110 handel med personbilar och lätta motorfordon
	45.191 handel med lastbilar, bussar och specialfordon
	45.192 handel med husvagnar, husbilar, släpfordon och påhängsvagnar
	45.201 bilserviceverkstäder, ej specialiserade
	45.202 bilplåt- och billackeringsverkstäder; bilglasmästerier
	45.203 verkstäder för service av elsystem till motorfordon
	45.204 däckserviceverkstäder
	45.310 parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar
	45.320 detaljhandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar
	45.400 handel med och service av motorcyklar inklusive reservdelar och tillbehör
	45.110 handel med personbilar och lätta motorfordon
	45.191 handel med lastbilar, bussar och specialfordon
	45.192 handel med husvagnar, husbilar, släpfordon och påhängsvagnar
	45.201 bilserviceverkstäder, ej specialiserade
	45.202 bilplåt- och billackeringsverkstäder; bilglasmästerier
	45.203 verkstäder för service av elsystem till motorfordon
	45.204 däckserviceverkstäder
	45.310 parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar
	45.320 detaljhandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar
	45.400 handel med och service av motorcyklar inklusive reservdelar och tillbehör
Hotell- och restaurangverksamhet	55.101 hotell med restaurang
	55.102 konferensanläggningar
	55.103 hotell utan restaurang
	55.201 vandrarhem m.m.
	55.202 stugbyar m.m.
	55.300 campingplatser m.m.
	55.900 andra logier
	56.100 restauranger
	56.210 cateringföretag för enskilda evenemang
	56.291 personalmatsalar
	56.292 centralkök för sjukhus
	56.293 centralkök för skolor, omsorgs- och andra institutioner
	56.294 cateringföretag för transportsektorn
	56.299 övriga cateringföretag
	56.300 barer och pubar
Hälso- och sjukvård	86.101 slutenvårdskliniker för primärvård
	86.102 slutenvårdskliniker för somatisk sjukvård
	86.103 slutenvårdskliniker för psykiatrisk sjukvård
	86.211 primärvårdsmottagningar med läkare m.m.
	86.212 andra allmänpraktiserande läkarmottagningar

	86.221 specialistläkarmottagningar inom öppenvård, på sjukhus
	86.222 specialistläkarmottagningar inom öppenvård, ej på sjukhus
	86.230 tandläkarmottagningar
	86.901 medicinska laboratorier o.d.
	86.902 företag för ambulanstransporter och ambulanssjukvård
	86.903 distriktsköterskemottagningar, barnvårdscentraler o.d.
	86.904 tandhygienistmottagningar
	86.905 enheter för fysioterapeutisk verksamhet o.d.
	86.909 andra öppna enheter för hälso- och sjukvård, utan läkare
Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet	69.101 advokatbyråer
	69.102 juridiska byråer m.m.
	69.103 patentbyråer m.m.
	69.201 redovisnings- och bokföringsbyråer
	69.202 revisionsbyråer
	69.203 skatterådgivningsbyråer
Kultur nöje och fritid	90.010 producenter av konstnärliga, litterära och artistiska verk
	90.020 stödföretag till artistisk verksamhet
	90.030 enskilda artister, författare, journalister m.fl.
	90.040 teater- och konserthusföretag o.d.
	91.011 bibliotek
	91.012 arkiv
	91.020 museer
	91.030 kulturminnesinstitutioner
	91.040 botaniska trädgårdar, djurparker och naturreservat
	92.000 spel- och vadhållningsföretag
	93.111 skidsportanläggningar
	93.112 golfbanor, golfklubbar
	93.113 motorbanor
	93.114 trav- och galoppbanor
	93.119 sporthallar, idrottsplatser och andra sportanläggningar
	93.120 sportklubbar och idrottsföreningar
	93.130 gymanläggningar
	93.191 tävlingsstall
	93.199 professionella idrottsutövare, sportarrangörer, sportadministratörer
	93.210 nöjes- och temaparker
	93.290 övriga fritids- och nöjesanläggningar
Offentlig förvaltning	84.111 stats- och kommunledande, lagstiftande och planerande organ
	84.112 inspekterande, kontrollerande och tillståndsgivande myndigheter
	84.113 skatteförvaltningen och kronofogdemyndigheter
	84.114 informationsverk
	84.115 stödmyndigheter till offentlig förvaltning
	84.121 myndigheter som administrerar grundskole- och gymnasieskoleutbildning
	84.122 myndigheter som administrerar universitets- och högskoleutbildning samt forskning
	84.123 myndigheter som administrerar hälso- och sjukvård
	84.124 myndigheter som administrerar social verksamhet
	84.125 myndigheter som administrerar program för kultur, miljö, boende
	84.131 myndigheter som administrerar infrastrukturprogram
	84.132 myndigheter som administrerar program för jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske
	84.133 myndigheter som administrerar arbetsmarknadsprogram
	84.139 myndigheter som administrerar andra näringslivsprogram
	84.210 myndigheter som handlägger utrikes ärenden och biståndsverksamhet
	84.221 militära försvaret
	84.222 centrala militära myndigheter
	84.223 civila försvaret och frivilligförsvaret
	84.231 åklagarväsende
	84.232 domstolar
	84.233 kriminalvårdsanstalter

	84.240 polisen
	84.250 myndigheter inom brand- och räddningsverksamhet
	84.300 försäkringskassa
Partihandel	46.110 provisionshandel med jordbruksråvaror, levande djur, textilråvaror och textilhalvfabrikat
	46.120 provisionshandel med bränsle, malm, metaller och industrikemikalier
	46.130 provisionshandel med virke och byggmaterial
	46.141 provisionshandel med maskiner, industriell utrustning, fartyg och luftfartyg utom kontorsutrustning och datorer
	46.142 provisionshandel med kontorsutrustning och datorer
	46.150 provisionshandel med möbler, hushålls- och järnhandelsvaror
	46.160 provisionshandel med textilier, kläder, skodon och lädervaror
	46.170 provisionshandel med livsmedel, drycker och tobak
	46.180 provisionshandel med annat specialsортiment
	46.190 provisionshandel med blandat sortiment
	46.210 partihandel med spannmål, råttobak, utsäde och djurfoder
	46.220 partihandel med blommor och växter
	46.230 partihandel med levande djur
	46.240 partihandel med hudar, skinn och läder
	46.310 partihandel med frukt och grönsaker
	46.320 partihandel med kött- och köttvaror
	46.330 partihandel med mejeriprodukter, ägg, matolja och matfett
	46.340 partihandel med drycker
	46.350 partihandel med tobak
	46.360 partihandel med socker, choklad och sockerkonfektyrer
	46.370 partihandel med kaffe, te, kakao och kryddor
	46.380 partihandel med andra livsmedel, bl.a. fisk samt skal- och blötdjur
	46.390 icke specialiserad partihandel med livsmedel, drycker och tobak
	46.410 partihandel med textilier
	46.420 partihandel med kläder och skodon
	46.431 partihandel med elektriska hushållsmaskiner och -apparater
	46.432 partihandel med ljud- och bildanläggningar samt videoutrustning
	46.433 partihandel med inspelade band och skivor för musik och bild
	46.434 partihandel med elartiklar
	46.435 partihandel med fotografiska och optiska produkter
	46.440 partihandel med glas och porslin, rengöringsmedel
	46.450 partihandel med parfym och kosmetika
	46.460 partihandel med medicinsk utrustning och apoteksvaror
	46.470 partihandel med möbler, mattor och belysningsartiklar
	46.480 partihandel med ur och guldsmedsvaror
	46.491 partihandel med sport- och fritidsartiklar
	46.492 partihandel med kontorsförbrukningsvaror
	46.499 partihandel med övriga hushållsvaror
	46.510 partihandel med datorer och kringutrustning samt programvara
	46.521 partihandel med elektronikkomponenter
	46.522 partihandel med teleprodukter
	46.610 partihandel med jordbruksmaskiner och -utrustning
	46.620 partihandel med verktygsmaskiner
	46.630 partihandel med gruv-, bygg- och anläggningsmaskiner
	46.640 partihandel med textil-, sy- och stickmaskiner
	46.650 partihandel med kontorsmöbler
	46.660 partihandel med andra kontorsmaskiner och kontorsutrustning
	46.691 partihandel med mät- och precisionsinstrument
	46.692 partihandel med datoriserad materialhanteringsutrustning
	46.699 partihandel med diverse övriga maskiner och utrustning
	46.710 partihandel med bränslen
	46.720 partihandel med metaller och metallmalmer
	46.731 partihandel med virke och andra byggmaterial
	46.732 partihandel med sanitetsgoods
	46.741 partihandel med järnhandelsvaror
	46.742 partihandel med vvs-varor
	46.750 partihandel med kemiska produkter

	46.761 partihandel med industriförnödenheter
	46.762 partihandel med emballage
	46.769 partihandel med övriga insatsvaror
	46.771 partihandel med uttjänta fordon
	46.772 partihandel med metallavfall och metallskrot
	46.773 partihandel med avfall och skrot av icke-metall
	46.900 övrig partihandel
Reklam och marknadsundersökningar	73.111 reklambyråer
	73.112 direktreklamföretag
	73.119 övriga reklamföretag
	73.120 mediebyråer o.d.
	73.200 marknads- och opinionsundersökningsföretag
Resebyråer bevakningstjänst mm	79.110 resebyråer
	79.120 researrangörer
	79.900 turistbyråer o.d.
	80.100 företag för bevakning och säkerhetstjänst
	80.200 företag för säkerhetssystemtjänster
	80.300 detektivbyråer
	80.999 Övrigt
	81.100 fastighetsserviceföretag
	81.210 städföretag
	81.221 företag för rengöring av byggnader
	81.222 skorstensfejare
	81.290 andra rengörings- och städföretag
	81.300 företag för skötsel och underhåll av grönytor
	82.110 kontorsservicebyråer
	82.190 byråer för kopiering, dokumentsammanställning och andra specialiserade kontorstjänster
	82.200 telefonserviceföretag (callcenterföretag)
	82.300 arrangörer av kongresser och mässor
	82.910 inkasso- och kreditupplysningsföretag
	82.920 förpackningsfirmor
	82.990 övriga företagstjänstföretag
Stödtjänster för finansiell verksamhet	66.110 administrativa serviceföretag till finansiella marknader
	66.120 fondkommissionärer m.fl.
	66.190 andra serviceföretag till finansverksamhet
	66.210 risk- och skadebedömningsbolag
	66.220 försäkringsmäklare
	66.290 andra serviceföretag till försäkrings- och pensionsfondsverksamhet
	66.301 förvaltare av investeringsfonder
	66.309 andra fondförvaltare
Teknisk konsultverksamhet	71.110 arkitektkontor
	71.121 tekniska konsultbyråer inom bygg- och anläggningsteknik
	71.122 tekniska konsultbyråer inom industriteknik
	71.123 tekniska konsultbyråer inom elteknik
	71.124 tekniska konsultbyråer inom energi-, miljö- och vvs-teknik
	71.129 övriga tekniska konsultbyråer
	71.200 tekniska provnings- och analysföretag
Transport och magasinering	49.100 järnvägsbolag, passagerartrafik
	49.200 järnvägsbolag, godstrafik
	49.311 linjebussföretag
	49.319 övriga kollektivtrafikföretag
	49.320 taxiföretag
	49.390 charterbussföretag, bussföretag för fjärtrafik
	49.410 åkerier
	49.420 flyttfirmor
	49.500 rörtransportföretag
	50.101 havs- och kustsjöfartsrederier, reguljär passagerartrafik
	50.102 havs- och kustsjöfartsrederier, icke reguljär passagerartrafik
	50.201 havs- och kustsjöfartsrederier, reguljär godstrafik
	50.202 havs- och kustsjöfartsrederier, icke reguljär godstrafik

	<p>50.301 rederier för sjöfart på inre vattenvägar, reguljär passagerartrafik</p> <p>50.302 rederier för sjöfart på inre vattenvägar, icke reguljär passagerartrafik</p> <p>50.401 rederier för sjöfart på inre vattenvägar, reguljär godstrafik</p> <p>50.402 rederier för sjöfart på inre vattenvägar, icke reguljär godstrafik</p> <p>50.999 Övrigt</p> <p>51.101 flygbolag, reguljär passagerartrafik</p> <p>51.102 charter- och taxifygbolag</p> <p>51.211 flygbolag, reguljär godstrafik</p> <p>51.212 flygbolag, icke reguljär godstrafik</p> <p>51.220 rymdfartsbolag</p> <p>52.100 centrallager och magasin</p> <p>52.211 bärningsföretag för landtransport</p> <p>52.219 övriga serviceföretag till landtransport</p> <p>52.220 hamnföretag och andra serviceföretag till sjötransport</p> <p>52.230 flygplatser och andra serviceföretag till lufttransport</p> <p>52.241 hamngodsterminaler</p> <p>52.249 övriga godsterminaler</p> <p>52.290 övriga serviceföretag till transport</p>
Utbildning	<p>85.100 förskolor</p> <p>85.201 grundskolor och förskoleklasser</p> <p>85.202 grundsärskolor</p> <p>85.311 gymnasieskolans studieförberedande linjer</p> <p>85.312 kommunala vuxenskolor o.d.</p> <p>85.321 gymnasieskolans yrkesinriktade linjer</p> <p>85.322 gymnasiesärskolor</p> <p>85.323 andra gymnasieskolor</p> <p>85.324 skolor för yrkesförarutbildning</p> <p>85.410 skolor för eftergymnasial utbildning vid annat än universitet och högskola</p> <p>85.420 institutioner vid universitet och högskolor</p> <p>85.510 sport- och fritidsskolor</p> <p>85.521 kommunala kulturskolor</p> <p>85.522 övriga musik-, dans- och kulturskolor</p> <p>85.530 trafikskolor</p> <p>85.591 utbildningsföretag m.m. för yrkesinriktad utbildning av arbetsmarknadsskäl</p> <p>85.592 folkhögskolor</p> <p>85.593 studieförbunden och frivilligorganisationernas utbildningsenheter</p> <p>85.594 personalutbildningsinstitut</p> <p>85.599 diverse övriga utbildningsinstitut</p> <p>85.600 stödföretag inom utbildningsväsendet</p>
Vård och omsorg med boende	<p>87.100 vårdhem</p> <p>87.201 hem med särskild service för personer med utvecklingsstörning eller psykiska funktionshinder</p> <p>87.202 hem med särskild service för barn och ungdomar med missbruksproblem</p> <p>87.203 hem med särskild service för vuxna med missbruksproblem</p> <p>87.301 servicehus, servicelägenheter för äldre samt ålderdomshem</p> <p>87.302 gruppboende o.d. för funktionshindrade personer</p> <p>87.901 hem för barn och ungdomar med sociala problem</p> <p>87.902 kvinnohus, övernattningshem för hemlösa o.d.</p>
Öppna sociala insatser	<p>88.102 hemtjänst, dagcentraler, personlig assistans o.d. för funktionshindrade personer</p> <p>88.910 familjedaghem, fritidshem o.d.</p> <p>88.991 byråer för öppna sociala insatser för barn och ungdomar</p> <p>88.992 dagcentraler o.d. för vuxna missbrukare</p> <p>88.993 socialkontor o.d.</p> <p>88.994 humanitära hjälporganisationer</p> <p>88.995 flyktingförläggningar</p>

Bilaga 5 – Kulturella och Kreativa näringar – Branchindelning

SNI-kod	Branschgrupp
18.110	Tryckning av dagstidningar Litteratur & Press
18.121	Tryckning av tidskrifter Litteratur & Press
18.122	Tryckning av böcker och övriga trycksaker Litteratur & Press Okategoriserat
18.130	Grafiska tjänster före tryckning (prepress/premedia) Litteratur & Press Okategoriserat
18.140	Bokbindning och andra tjänster i samband med tryckning Litteratur & Press Litteratur
18.200	Reproduktion av inspelningar Audiovisuellt Audiovisuella lagringsmedier
32.200	Tillverkning av musikinstrument Scenkonst Musik
47.595	Specialiserad butikshandel med musikinstrument och noter Scenkonst Musik
47.610	Specialiserad butikshandel med böcker Litteratur & Press Litteratur
47.621	Specialiserad butikshandel med tidningar Litteratur & Press
47.622	Specialiserad butikshandel med kontors- förbrukningsvaror Litteratur & Press Okategoriserat
47.630	Specialiserad butikshandel med inspelade och Audiovisuellt Audiovisuella oinspelade band och skivor för musik och bild lagringsmedier
47.783	Specialiserad butikshandel med konst samt galleriverksamhet Bild och form Konst
58.110	Bokutgivning Litteratur & Press Litteratur
58.120	Publicering av kataloger och sändlistor Litteratur & Press
58.131	Dagstidningsutgivning Litteratur & Press
58.132	Annonstidningsutgivning Litteratur & Press
58.140	Utgivning av tidskrifter Litteratur & Press
58.190	Annan förlagsverksamhet Litteratur & Press
58.210	Utgivning av dataspel Audiovisuellt Dataspel
59.110	Produktion av film, video och TV-program Audiovisuellt Film & TV
59.120	Efterproduktion av film, video och TV-program Audiovisuellt Film & TV
59.130	Film-, video- och TV-programdistribution Audiovisuellt Film & TV
59.140	Filmvisning Audiovisuellt Film & TV
59.200	Ljudinspelning och fonogramutgivning Scenkonst Musik
60.100	Sändning av radioprogram Audiovisuellt Radio
60.200	Planering av TV-program och sändningsverksamhet Audiovisuellt Film & TV
63.910	Nyhetservice Litteratur & Press
71.110	Arkitektverksamhet Arkitektur
74.101	Industri- och produktdesignverksamhet Bild & Form Design
74.102	Grafisk designverksamhet Bild & Form Design
74.103	Inredningsarkitektverksamhet Bild & Form Design
74.201	Porträttfotoverksamhet Bild & Form Foto
74.203	Press- och övrig fotografverksamhet Bild & Form Foto
74.204	Fotolaborieverksamhet Bild & Form Foto
74.300	Översättning och tolkning Litteratur & Press Litteratur
77.220	Uthyrning av videokassetter och dvd-skivor Audiovisuellt Film & TV
85.521	Kommunala musikskolans utbildningar Scenkonst Kulturutbildning
85.522	Övrig musik-, dans- och kulturell utbildning Scenkonst Kulturutbildning
90.010	Artistisk verksamhet Scenkonst
90.020	Stödtjänster till artistisk verksamhet Scenkonst
90.030	Litterärt och konstnärligt skapande
90.040	Drift av teatrar, konserthus o d Scenkonst
91.011	Biblioteksverksamhet Litteratur & Press Bibliotek
91.012	Arkivverksamhet Kulturarv Arkiv
91.020	Museiverksamhet Kulturarv Muséer
91.030	Vård av historiska minnesmärken och byggnader Kulturarv Historiska och arkeologiska platser
26.800	Industri för magnetiska och optiska medier